

Naturverdier i områder foreslått for supplerende vern i Asker kommune i 2024

Miljøfaglig
Utredning

Rapport MU2025-13

Forsidebilde

Asker har en rik og variert natur, og det er stor variasjon i de kartlagte områdene. Forsidebildet er fra østenden av Rabben. Her med kalkrikt berg i strandsonen, overgang mot åpen grunnlendt kalkrik mark og semi-naturlig eng med varierende gjengroingspreg. Foto: Knut Hessen

RAPPORT 2025-13

Utførende institusjon: Miljøfaglig Utredning AS	Prosjektansvarlig: Knut Hessen
	Prosjektmedarbeider(e): Helge Fjeldstad Sara Margrete Gilberg Nyjordet
Oppdragsgiver: Statsforvalteren i Innlandet	Kontaktperson hos oppdragsgiver: Eldfrid Engen
Referanse: Hessen, K., Fjeldstad, H. & Nyjordet, S. M. G. 2025. Naturtypekartlegging i områder vurdert for supplerende vern i Asker kommune i 2024 Miljøfaglig Utredning rapport 2025-13, ISBN 978-82-345-0704-5.	
Referat: Miljøfaglig Utredning AS har i 2024 gjennomført en naturtypekartlegging i 16 områder foreslått for supplerende vern i Asker kommune. Alle områdene har blitt heldekkende kartlagt etter Miljødirektoratets kartleggingsinstruks og etter Miljødirektoratets oppdragsbeskrivelse for naturkartlegging i verneområder (basiskartlegging), for å fange opp naturtypene som forekommer i områdene. Det har også blitt gjort artsregistreringer i områdene. I rapporten er funnene fra kartleggingen oppsummert gjennom tekstlige beskrivelser av områdene, supplert med kart som viser registrerte Naturtyper. I tillegg beskrives forvaltningsrelevante utfordringer fra hvert område, samt beskrivelse av usikkerhet. Det ble registrert rødlistede naturtyper innenfor alle de undersøkte områdene, med unntak av i området Hvalstrand V. De fleste registrerte naturtypene er knyttet til kalkrik berggrunn, semi-naturlig preg, eller forekomster knyttet til vann. I enkelte områder var det tidligere foretatt nyere kartlegginger etter Miljødirektoratets instruks. Der tidligere kartlagte naturtyper og registrerte variabler knyttet til disse var i overensstemmelse med vurderinger i felt under årets kartlegging, ble det foretatt en videreføring av eksisterende naturtypepolygon. I andre områder er det også foretatt kartlegging etter Miljødirektoratets kartleggingsinstruks av andre firma på andre oppdrag, parallelt med vår kartlegging i 2024. Her ble det i dialog med de andre kartleggerne enighet om avgrensninger av nye registreringer. Som supplement til kartleggingen av naturtyper og arter ble det gjennomført en selvstendig kartlegging av fugl av Bjørn Harald Larsen (MFU). Disse rapportene må sees i sammenheng for å få et helhetlig bilde av de registrerte naturverdiene i de foreslåtte verneområdene.	

FORORD

Miljøfaglig Utredning AS har gjennomført kartlegging av naturverdier i 16 områder foreslått for supplerende vern i Asker kommune. Kartleggingen er utført på oppdrag fra Statsforvalteren i Oslo og Viken. Formålet har vært å få oppdatert kunnskap om naturmangfold og naturverdier i områdene. Områdene er kartlagt både med bruk av Miljødirektoratets kartleggingsinstruks og basiskartlegging etter NiN.

Kontaktperson hos Statsforvalteren i Oslo og Viken har vært Eldfrid Engen, som takkes for bidrag og informasjon underveis i prosjektet. Prosjektansvarlig for Miljøfaglig Utredning har vært Knut Hessen. Feltarbeidet har blitt gjennomført av Helge Fjeldstad, Sara Margrete Gilberg Nyjordet og Knut Hessen. Helge Fjeldstad har laget kartene i rapporten. Bjørn Harald Larsen har utført kartlegging av fuglelivet i områdene, som presenteres i en egen rapport (Larsen 2024).

Oslo, 27.01.2025

Miljøfaglig Utredning AS

Helge Fjeldstad, Sara Margrete Gilberg Nyjordet, Knut Hessen

INNHold

FORORD	4
INNHold	5
1 INNLEDNING	7
2 METODE	8
2.1 NATURTYPEKARTLEGGING	8
2.2 KARTLEGGINGSVERKTØY	10
2.3 GJENNOMFØRING AV FELTARBEID	10
3 HVALSTRAND BAD	11
3.1 NATURMANGFOLD	11
3.2 FORVALTNINGSRELEVANTE PROBLEMSTILLINGER	13
3.3 USIKKERHET OG ALTERNATIVE VALG	14
3.4 BILDER	14
4 HVALSTRAND V	16
4.1 NATURMANGFOLD	16
4.2 FORVALTNINGSRELEVANTE PROBLEMSTILLINGER	17
4.3 USIKKERHET OG ALTERNATIVE VALG	17
4.4 BILDER	18
5 NÆRSNES ISDAMMER	20
5.1 NATURMANGFOLD	20
5.2 FORVALTNINGSRELEVANTE PROBLEMSTILLINGER	22
5.3 USIKKERHET OG ALTERNATIVE VALG	22
5.4 BILDER	23
6 KOIATANGEN	26
6.1 NATURMANGFOLD	26
6.2 FORVALTNINGSRELEVANTE PROBLEMSTILLINGER	28
6.3 USIKKERHET OG ALTERNATIVE VALG	28
6.4 BILDER	29
7 KRÅKHOLMEN	32
7.1 NATURMANGFOLD	32
7.2 FORVALTNINGSRELEVANTE PROBLEMSTILLINGER	34
7.3 USIKKERHET OG ALTERNATIVE VALG	34
7.4 BILDER	34
8 RABBEN	37
8.1 NATURMANGFOLD	37
8.2 FORVALTNINGSRELEVANTE PROBLEMSTILLINGER	40
8.3 USIKKERHET OG ALTERNATIVE VALG	40
8.4 BILDER	41
9 SLEMMESTADÅSEN UTVIDELSE	44
9.1 NATURMANGFOLD	44
9.2 FORVALTNINGSRELEVANTE PROBLEMSTILLINGER	46
9.3 USIKKERHET OG ALTERNATIVE VALG	47
9.4 BILDER	47
10 SMEDODDEN	49
10.1 NATURMANGFOLD	49

10.2	FORVALTNINGSRELEVANTE PROBLEMSTILLINGER	52
10.3	USIKKERHET OG ALTERNATIVE VALG	52
10.4	BILDER	53
11	SOLLI	57
11.1	NATURMANGFOLD	57
11.2	FORVALTNINGSRELEVANTE PROBLEMSTILLINGER	60
11.3	USIKKERHET OG ALTERNATIVE VALG	60
11.4	BILDER	61
12	RØDBYVANNET	64
12.1	NATURMANGFOLD	64
12.2	FORVALTNINGSRELEVANTE PROBLEMSTILLINGER	70
12.3	USIKKERHET OG ALTERNATIVE VALG	70
12.4	BILDER	72
13	RAUDSKJÆRA	77
13.1	NATURMANGFOLD	77
13.2	FORVALTNINGSRELEVANTE PROBLEMSTILLINGER	79
13.3	USIKKERHET OG ALTERNATIVE VALG	79
13.4	BILDER	79
14	ARNSTAD ISDAM	82
14.1	NATURMANGFOLD	82
14.2	FORVALTNINGSRELEVANTE PROBLEMSTILLINGER	84
14.3	USIKKERHET OG ALTERNATIVE VALG	85
14.4	BILDER	85
15	ØSTENSTADDAMMEN	88
15.1	NATURMANGFOLD	88
15.2	FORVALTNINGSRELEVANTE PROBLEMSTILLINGER	90
15.3	USIKKERHET OG ALTERNATIVE VALG	90
15.4	BILDER	91
16	EINEDAMMEN	94
16.1	NATURMANGFOLD	94
16.2	FORVALTNINGSRELEVANTE PROBLEMSTILLINGER	96
16.3	USIKKERHET OG ALTERNATIVE VALG	97
16.4	BILDER	97
17	BÅRDSRUDDAMMEN	101
17.1	NATURMANGFOLD	101
17.2	FORVALTNINGSRELEVANTE PROBLEMSTILLINGER	103
17.3	USIKKERHET OG ALTERNATIVE VALG	104
17.4	BILDER	105
18	SYVERSTADDAMMENE	109
18.1	NATURMANGFOLD	109
18.2	FORVALTNINGSRELEVANTE PROBLEMSTILLINGER	111
18.3	USIKKERHET OG ALTERNATIVE VALG	112
18.4	BILDER	112
	KILDER	114

1 INNLEDNING

Statsforvalteren i Oslo og Viken arbeider med supplerende vern av verdifull natur i fylket. Som grunnlag for verneprosessene er det behov for kartlegging av naturmangfold og naturverdier i kandidatområdene. I denne sammenheng vurderte Statsforvalteren at det var hensiktsmessig med en heldekkende kartlegging av naturtyper etter Miljødirektoratets kartleggingsinstruks (Miljødirektoratet 2024a) og etter Miljødirektoratets oppdragsbeskrivelse for naturkartlegging i verneområder (Miljødirektoratet 2024b). Det sistnevnte kalles gjerne basiskartlegging og er en heldekkende kartlegging etter NiN2 i målestokk 1:5.000. Samlet vil disse kartleggingene gi informasjon om forekomst av rødlistet natur og et grunnlag for verdisetting av naturen i det kartlagte området. Oppdraget med kartleggingen med tildelt Miljøfaglig Utredning.

I denne rapporten presenteres resultatene fra feltarbeidet i 2024, for 16 områder i Asker. For hvert kartleggingsområde er det en kortfattet beskrivelse av naturtyper, tilstand, påvirkningsfaktorer, rødlistede naturtyper og arter, i tillegg til bilder og kart. For fugleregistreringer vises det til egen rapport basert på kartlegging av fugl i områdene i 2024 (Larsen 2024) og tidligere registreringer. Naturtypepolygoner med tilhørende beskrivelser og variabler blir tilgjengeliggjort i Naturbase (Miljødirektoratet 2025) etter kvalitetssikring, godkjenning og publisering av dataene, gjort av Miljødirektoratet. Registrerte artsdata er levert inn via Artsobservasjoner og vil bli publisert i Artskart (Artsdatabanken 2025).

2 METODE

2.1 Naturtypekartlegging

Kartleggingen av naturtyper ble gjennomført med en kombinasjon av metodikk for basiskartlegging av verneområder etter NiN (Miljødirektoratet 2024b), og kartlegging etter Miljødirektoratets instruks for naturtypekartlegging (Miljødirektoratet 2024a). Disse to typene naturkartlegging kan utfylle hverandre for å gi informasjon om områdenes naturkvaliteter. I tillegg skulle områdene undersøkes for rødlistearter, rødlistede naturtyper og fremmede arter.

I dette prosjektet er det derfor brukt følgende metodikk og lister:

- Miljødirektoratets kartleggingsinstruks M-2209 (Miljødirektoratet 2024a)
- Basiskartlegging etter NiN 2.3 (Miljødirektoratet 2024b)
- Norsk rødliste for arter (Artsdatabanken 2021)
- Norsk rødliste for naturtyper i Norge (Artsdatabanken 2018)
- Norsk fremmedartsliste (Artsdatabanken 2023)

Kartlegging av naturtyper etter Miljødirektoratets instruks bygger på NiN, og naturtyper er valgt ut enten fordi de er rødlistet eller har spesielle økologiske funksjoner. I kartleggingsinstruksen blir lokalitetene gitt en økologisk kvalitet på en femdelst skala, basert på lokalitetens skår for tilstand og naturmangfold etter vurdering av ulike, naturtypespesifikke parametere. De fem kvalitetskategoriene er vist i tekstboks 1.

Tekstboks 1. Kategorier for lokalitetskvalitet:

Svært høy kvalitet
Høy kvalitet
Moderat kvalitet
Lav kvalitet
Svært lav kvalitet

Forekomst av rødlistearter er et vesentlig kriterium for å verdsette en lokalitet eller et større område. Rødlistestatus for arter er basert på gjeldende norsk rødliste (Artsdatabanken 2021). De fem kategoriene i rødlista er vist i tekstboks 2.

Tekstboks 2. Rødlistestatus:

CR = kritisk truet (Critically Endangered)
EN = sterkt truet (Endangered)
VU = sårbar (Vulnerable)
NT = nær truet (Near Threatened)
DD = datamangel (Data Deficient)

Enkelte områder har tidligere blitt kartlagt etter DN-håndbok 13 og/eller Miljødirektoratets instruks for naturtypekartlegging (Miljødirektoratet 2024a). Der avgrensning og variabler er vurdert likt ved årets kartlegging sammenliknet med tidligere kartlegginger etter NiN er eksisterende naturtypelokalitet videreført. Det er også foretatt kartlegging etter Miljødirektoratets instruks av andre firma på andre oppdrag i enkelte av områdene, parallelt med vår kartlegging. I disse tilfellene er det opprettet dialog mellom kartleggere på tvers av firma, og en har kommet til enighet om avgrensning og utfigurering for områdene.

Tabell 1. Oversikt over de 16 områdene som ble kartlagt i 2024. Informasjon om arealet stammer fra oppdragsbeskrivelsen.

Områdenavn	Daa totalt	Daa vann	Daa land
Hvalstrand bad	9,2	0,0	9,2
Hvalstrand V	0,9	0,0	0,9
Isdammer Nærnes	97,4	51,9	45,5
Koiatangen	13,0	0,3	12,7

Kråkholmen	24,0	8,5	15,5
Rabben	8,6	2,8	5,8
Slemmestadåsen utvidelse	8,0	0,9	7,1
Smedodden	8,8	1,6	7,2
Solli	145,9	0,2	145,7
Rødbyvannet	363,2	2426	120,6
Raudskjæra	37,2	22,1	15,0
Isdam ved Arnestad	12,0	9,8	2,2
Østenstaddammen	34,9	21,4	13,5
Einedammen	16,0	9,4	6,7
Bårdsruddammen	25,8	16,6	9,2
Syverstaddammene	40,8	23,5	17,3
TOTALT	845,6	411,5	434,2

Avgrensning av kandidatområdene er vist i kart under hvert område, og Figur 1 viser oversiktskart over områdenes plassering.

Figur 1. Oversiktskart over de 16 områdene som ble kartlagt i 2024.

2.2 Kartleggingsverktøy

Miljødirektoratet har fått utviklet egne applikasjoner til iPad, «NiN-app» og «Arter-app», for registrering av NiN-data og arter i felt. Med topografisk kart eller ortofoto som underlag tegnes georefererte polygoner som kan tilegnes egenskapsdata basert på NiN-metodikken. Data leveres gjennom NiN-web etter validering og publiseres i Naturbase etter kvalitetssikring og godkjenning hos Miljødirektoratet. I Arter-app registreres georefererte punkter som tilknyttes egenskaper som artsnavn, antall, osv. Artsdata eksporteres og leveres gjennom Artsobservasjoner for videre publisering i Artskart.

2.3 Gjennomføring av feltarbeid

Vårt feltarbeid i 2024 foregikk hovedsakelig mellom juni og august. Vi hadde også enkelte turer ut i oktober, for å kartlegge beitemarkssopp i noen av områdene.

Værforholdene varierte noe, men i hovedsak var det gode kartleggingsforhold med klart/lettskyet vær. Enkelte dager med lett regn forekom også. Utover dette var det lite problemer underveis i kartleggingen, og områdene.

3 HVALSTRAND BAD

Kartlegger: Sara Margrete Gilberg Nyjordet

Kartleggingsdato: 26. juni og 3. oktober 2024

3.1 Naturmangfold

Prosjektområdet Hvalstrand bad er forholdsvis lite (9,2 daa) og ligger på en haug ved Hvalstrand bad, på nordsida av Leangbukta (Figur 2). Området har svært kalkrik berggrunn som består av leirskifer med tynne lag av siltstein og kalkstein (NGU 2025a). Over berggrunnen er det et tynt eller usammenhengende dekke av forvittringsmateriale og hav-, fjord- og strandavsetninger (NGU 2025b).

Det kartlagte området ligger på en haug bak restaurantbygget på Hvalstrand bad og virker nokså upåvirket, selv om det er mye aktivitet i området rundt. Mye av området rundt er opparbeidet og tilrettelagt, men dette berører i hovedsak kun ytterkantene av prosjektområdet.

Under kartlegginga i 2024 ble det kartlagt en naturtypelokalitet med hagemark som dekker størsteparten av arealet innenfor kartleggingsområdet. Det er tidligere kartlagt ei slåttemark her med nokså tilsvarende avgrensing. Hagemark er vurdert som sårbar (VU) på norsk rødliste for naturtyper mens slåttemark er vurdert som kritisk trua (CR). Innenfor lokaliteten med hagemark er det en del variasjon og lokaliteten har partier med både kalkskog og åpen grunnlendt mark, som er for små til å ta ut som egne naturtypelokaliteter. Det er også kartlagt et mindre område med kalkskog nord for hagemarka i basiskartlegginga (1:5.000) som ble gjennomført som en del av prosjektet. Kalkskogen er av kartleggingsenheten T4-C-8 og ville blitt kartlagt som naturtypelokalitet hvis den oppfylte kravet til minsteareal. Hvilken naturtype ville avhengt av treslagsdominans, enten C7.2 Kalkfuruskog (VU) eller C18 Kalkedellauvskog (EN). Områder med T2-C-7 ville blitt A3.1 Åpen grunnlendt kalkrik mark i boreonemoral sone (EN) om de var over minsteareal for kartlegging, men disse inngår nå i hagemarka.

Det er registrert en del rødlista karplanter innenfor området, i tillegg til noen rødlista sopp- og fuglearter. Til sammen er det én sterkt trua art, seks sårbare arter og ti arter som er nær trua. Se Tabell 2 for fullstendig oversikt. De rødlista karplantene er typiske arter knytta til tørre semi-naturlige enger og åpen grunnlendt mark, i tillegg kommer treslaget ask. Tre av de rødlista soppartene er beitemarksopp. I 2024 ble området besøkt en ekstra gang på høsten (3. oktober) med formål om å kartlegge beitemarksopp. Det ble funnet flere arter av beitemarksopp på denne turen, blant annet to av de rødlista soppene, men området har mest sannsynlig potensiale for flere sjeldne og rødlista beitemarksopp. Under feltarbeidet ble det dessuten samlet belegg av enkelte arter som ble sendt inn for DNA-sekvensering.

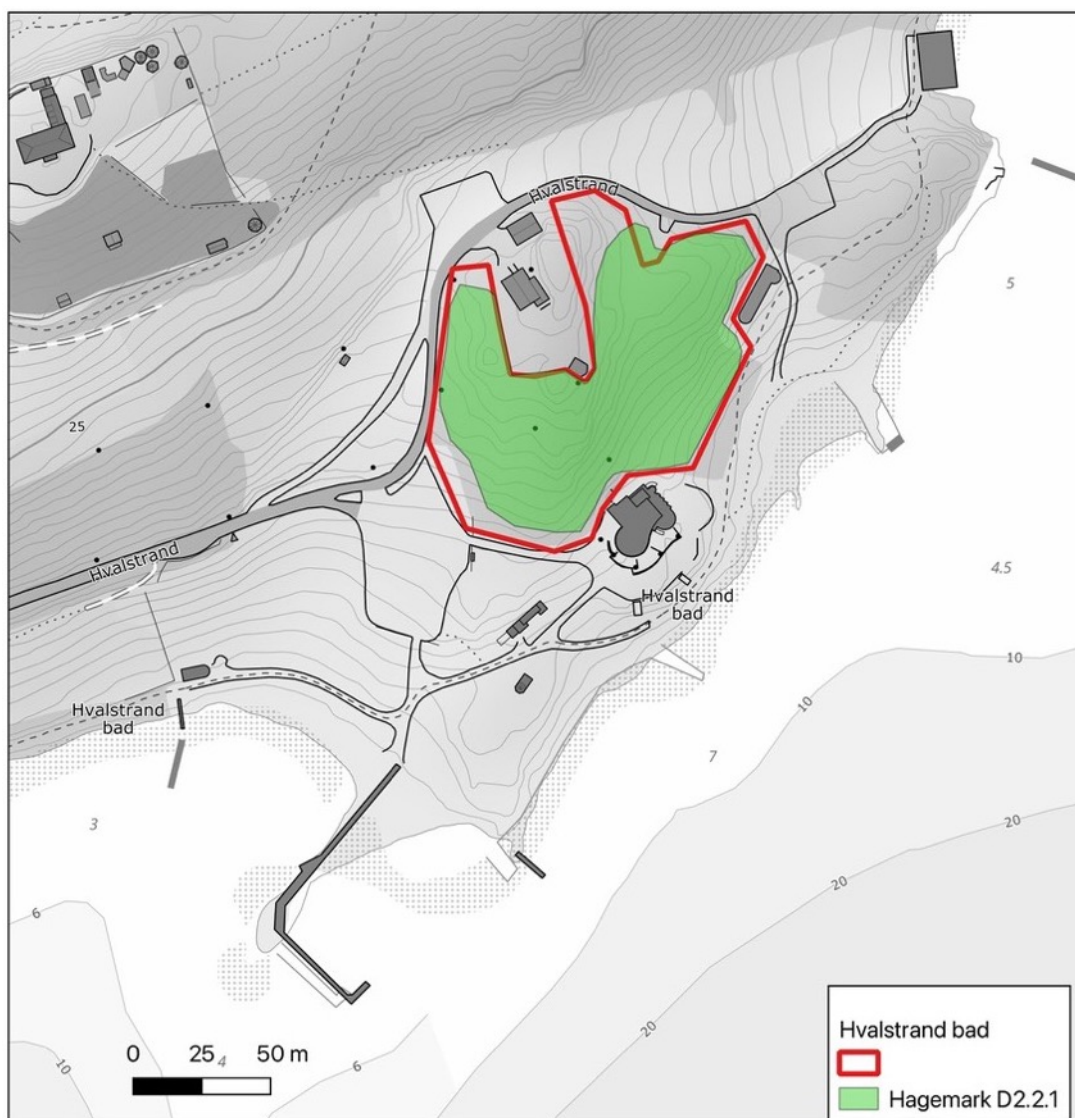
Tabell 2. Rødlistede arter kjent fra undersøkelsesområdet Hvalstrand bad. Lista er delt opp etter artsgrupper og artene er sortert med høyeste rødlistestatus først, dernest alfabetisk etter latinsk navn. Rødlitestatus er oppgitt i henhold til nyeste norske rødliste for arter.

Norsk navn	Latinsk navn	Rødlitestaus	Lokalitet
KARPLANTER			Alle artene er funnet innenfor den registrerte lokaliteten med hagemark, mange av artene har flere registreringer.
Ask	<i>Fraxinus excelsior</i>	Sterkt trua - EN	
Knollmjørdurt	<i>Filipendula vulgaris</i>	Sårbar - VU	
Marianøkleblom	<i>Primula veris</i>	Sårbar - VU	
Aksveronika	<i>Veronica spicata</i>	Sårbar - VU	
Åkermåne	<i>Agrimonia eupatoria</i>	Nær trua - NT	

Hjertegras	<i>Briza media</i>	Nær trua - NT
Stjernetistel	<i>Carlina vulgaris</i>	Nær trua - NT
Nakkebær	<i>Fragaria viridis</i>	Nær trua - NT
Flekkgrisøre	<i>Hypochaeris maculata</i>	Nær trua - NT
Nikkesmelle	<i>Silene nutans</i>	Nær trua - NT
Bakketimian	<i>Thymus pulegioides</i>	Nær trua - NT
SOPP		
Karstrødspore	<i>Entoloma excentricum</i>	Sårbar - VU
Rødneende lutvokssopp	<i>Neohygrocybe ingrata</i>	Sårbar - VU
Skrukkeøre	<i>Auricularia mesenterica</i>	Nær trua - NT
Bittervokssopp	<i>Hygrocybe mucronella</i>	Nær trua - NT
FUGL		
Grønnefink	<i>Chloris chloris</i>	Sårbar - VU
Gråspurv	<i>Passer domesticus</i>	Nær trua - NT

Tabell 3. Rødlistede naturtypelokaliteter som forekommer innenfor undersøkelsesområdet ved Hvalstrand bad. Rødlisterstatus er oppgitt i henhold til nyeste norske rødliste for naturtyper.

Områdenavn - NiN Id	Naturtype (rødlisterkategori)	Tilstand	Natur-mangfold	Lokalitetskvalitet	Areal (daa)
Hvalstrand 1 (NINFP2410152750)	D2.2.1 Hagemark (sårbar – VU)	God	Stort	Svært høy	7,4

Figur 2. Det undersøkte området kalt Hvalstrand bad er avgrenset med rødt omriss, og naturtypelokaliteten som ble registrert etter Miljødirektoratets kartleggingsinstruks i 2024 er oppmerket med en grønn figur.

3.2 Forvaltningsrelevante problemstillinger

Selv om prosjektområdet ligger i tilknytning til badeanlegget Hvalstrand bad virker det som det er nokså lite aktivitet innenfor området. Det er flere tydelige stier gjennom området og enkelte partier har noe slitasje, men ingenting som ble registrert som problematisk med tanke på naturverdiene. Forekomst av fremmede arter er nok et større problem, med forekomst av arter som gravbergknapp (SE), flere mispelarter (SE), platanlønn (SE), rødhyll (SE), blåhegg (SE), med flere.

I tillegg er nok mangel på skjøtsel et problem i enkelte partier der det er nokså tett oppslag av lauvtrær og kratt. Det meste av området er likevel lysåpent og intakt. Området har en skjøtselsplan fra 2012 (Abel 2012), men det er usikkert hvordan denne blir fulgt opp. Slått, rydding og fjerning av fremmede arter er aktuelle skjøtselstiltak for å opprettholde naturtypen.

3.3 Usikkerhet og alternative valg

Hvalstrand bad stod ferdig i 1934 og det kartlagte området har siden da vært en del av dette anlegget og skjøttet mer som et hageanlegg enn som et jordbrukslandskap (Abel 2012). Det foreligger ingen informasjon om hvordan området ble skjøttet før 1934 og de siste 90 årene med skjøtsel som hageanlegg gjør at det er noe utfordrende å plassere området (slik det framstår i dag) i kartleggingssystemet. Størsteparten av området kan sies å ha et slåttepreg, samtidig som området er tresatt med trær som ikke blir styva. Dette er grunnen til at området er kartlagt som hagemark, men med slåttepreg. Trolig ville det vært like riktig å kalle det slåttemark. Uavhengig av hvilken naturtype en velger er området svært verdifullt med forekomster av flere rødlista karplanter og sopp.

3.4 Bilder

Figur 3. Den kartlagte naturtypelokaliteten med hagemark er variert med et større areal tørreng, med innslag av både friskere eng, åpen grunnlendt mark og overganger mot kalkfuruskog. Foto: Sara Margrete Gilberg Nyjordet, 26.06.24.

Figur 4. I hagemarka er det noe gjengroing med oppslag av lauvtrær og busker. Det er også noe slitasje med flere tydelige stier, samt en del fremmedarter. Foto: Sara Margrete Gilberg Nyjordet, 26.06.24.

Figur 5. Ved et besøk på lokaliteten i starten av oktober ble det funnet flere arter av beitemarksopp. Blant annet den nær trua arten bittervokssopp. Foto: Sara Margrete Gilberg Nyjordet, 26.06.24.

4 HVALSTRAND V

Kartlegger: Sara Margrete Gilberg Nyjordet

Kartleggingsdato: 26. juni 2024

4.1 Naturmangfold

Området Hvalstrand V er et lite område (0,9 daa) som ligger som ei stripe langs sjøen på nordsida av Leangbukta, vest for Hvalstrand bad (Figur 6). Området har svært kalkrik berggrunn som består av leirskifer med tynne lag av siltstein og kalkstein (NGU 2025a). Ut mot sjøen er det bart strandberg og grus- og sandstrand, mens det lengre innover ligger masser over berggrunnen.

Området ligger ved en tursti og i nærheten av et populært badeområde, det er også flere brygger innenfor området. Trafikk knyttet til turstien og bryggene har gitt en del slitasje innenfor området. I tillegg ligger området inn mot en åker.

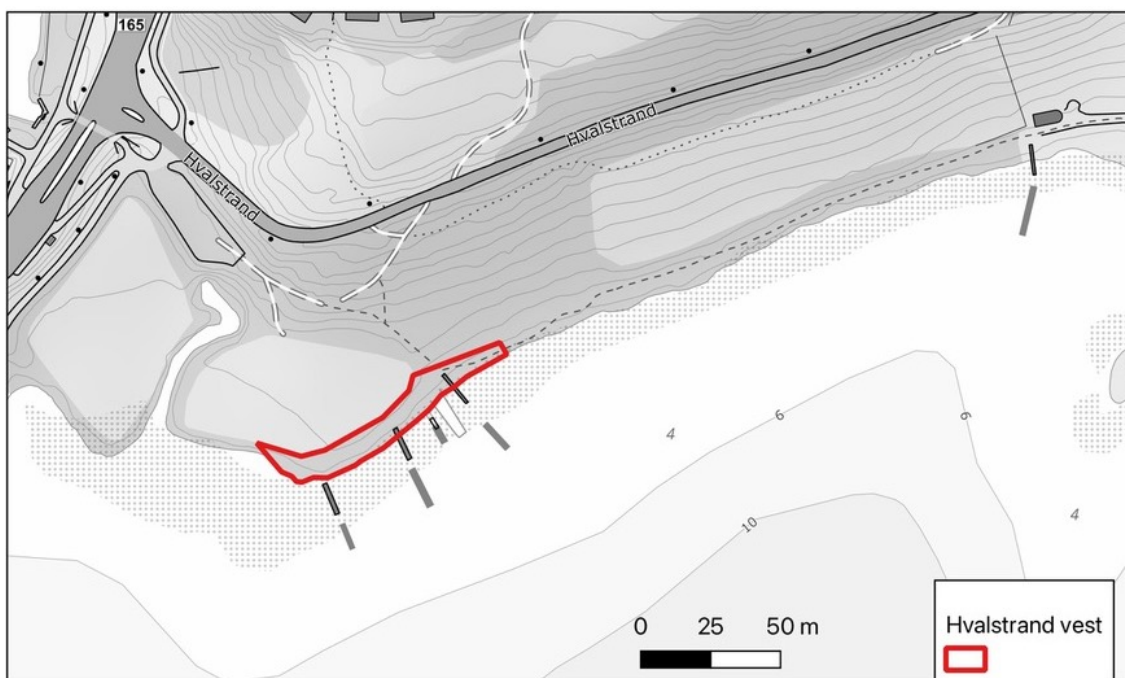
Det er ikke registrert noen naturtyper innenfor prosjektområdet Hvalstrand vest tidligere, og det ble heller ikke registrert noen lokaliteter med naturtyper etter Miljødirektoratets kartleggingsinstruks innenfor området i 2024. Det er likevel flere småpartier med slike naturtyper, men arealet er langt under minstearealet for utfigurering etter instruksen. Etter instruksen er det likevel mulig å utfigurere områdene som naturtypelokaliteter hvis de har særlig store naturverdier eller av andre grunner bør registreres, men det ble ikke funnet grunnlag for en utfigurering av områder under minsteareal her. I basiskartlegginga som ble gjennomført er derimot flere av disse områdene synliggjort med egne, små polygon. Kartleggingsenhetene som ville gitt utfigurering av naturtypelokaliteter i dette området om de hadde vært over minsteareal er disse:

- T2-C-8 i boreonemoral sone er naturtypen A3.1 Åpen grunnlendt kalkrik mark i boreonemoral sone. Denne naturtypen er sterkt trua (EN) på rødlista.
- T29-C-4 er naturtypen A11 Øvre sandstrand uten pionervegetasjon, som er i kategorien datamangel (DD) på rødlista.
- T1-C-8 inngår i naturtypen A1 Nakent tørkeutsatt kalkberg. Området som er kartlagt her ligger i boreonemoral sone og inngår i den nært trua (NT) naturtypen svært tørkeutsatt sørlig kalkberg dersom uttørkingsfaren er høy nok (UE-f,g). Uttørkingsfaren ble ikke vurdert nøye i dette tilfellet, fordi området var under minstekravet til å ta ut som naturtypelokalitet.

Under vår kartlegging i 2024 var ask (EN) eneste rødlisteart som ble registrert innenfor prosjektområdet. I tillegg er aksveronika (VU) registrert av andre i 2024, og dvergnettege (NT) er registrert der i 2022.

Tabell 4. Rødlistede arter kjent fra undersøkelsesområdet Hvalstrand vest. Lista er delt opp etter artsgrupper og artene er sortert med høyeste rødlistestatus først, dernest alfabetisk etter latinsk navn. Rødlitestatus er oppgitt i henhold til nyeste norske rødliste for arter.

Norsk navn	Latinsk navn	Rødlitestaus	Lokalitet
KARPLANTER			
Ask	<i>Fraxinus excelsior</i>	Sterkt trua - EN	Vest i prosjektområdet
Aksveronika	<i>Veronica spicata</i>	Sårbar - VU	Sentralt i området, på åpen grunnlendt mark
INSEKTER			
Dvergnettege	<i>Campylostesira verna</i>	Nær trua - NT	Lengst vest i området

Figur 6. Det undersøkte området kalt Hvalstrand vest er avgrenset med rødt omriss. Det ble ikke registrert noen naturtypelokaliteter etter Miljødirektoratets kartleggingsinstruks innenfor området i 2024.

4.2 Forvaltningsrelevante problemstillinger

I nordøst går det en opparbeida tursti gjennom området og langs stranda er det fire brygger som går ut i sjøen. Det er mye slitasje på den grunnlendte kalkmarka og kalkberget i området mellom stien og bryggene. I den åpne grunnlendte kalkmarka er det registrert aksveronika (VU) og naturtypen i seg selv er sterkt truet. På det nakne kalkberget nedenfor ble det ikke kartlagt noen rødlista arter, men dette er et miljø med stort potensiale for sjeldne og rødlista arter. Slitasjen utgjør særlig en trussel for lav på disse bergene, da denne lett knuses når den er tørr. Slitasjen utgjør også en trussel i den grunnlendte kalkmarka, men her er nok fremmedarter et vel så stort problem. Særlig gravbergknapp (SE) er et problem i dette området. Med sin mattedannende vekstform kan den dekke store arealer helt, og utkonurrere hjemmehørende og sårbart artsmangfold. Området har også andre fremmedarter. Ovenfor det kartlagte området er det en åker, og aktivitet knyttet til denne kan også ha negativ påvirkning inn på arter og naturtyper i prosjektområdet, for eksempel ved pløying og mulig flytting av masser, samt ved eventuell gjødsling.

4.3 Usikkerhet og alternative valg

Selv om det forekommer småarealer med natur som kan kartlegges som naturtypelokaliteter etter Miljødirektoratets kartleggingsinstruks er det valgt å ikke ta ut noen lokaliteter her, ettersom alt er under minstearealet, samt at det ikke ble kartlagt større naturverdier knyttet til disse arealene. I den åpne grunnlendte marka er det registrert aksveronika (VU), men dette ble ikke vurdert som nok til å ta ut en lokalitet her. For det nakne kalkberget nedenfor er usikkerheten større. Selv om berget og artene som vokste på det var utsatt for en del slitasje ble det funnet noe lav på bergene. Ingen av disse ble bestemt til art, noe som skyldes en kombinasjon av manglende kompetanse på arter knyttet til dette spesielle miljøet, samt begrensede ressurser i prosjektet. Manglende artsbestemmelser her utgjør den største usikkerheten for området, da dette miljøet (nakne, svært kalkrike berg i boreonemoral sone) har stort potensiale for sjeldne og rødlista arter.

4.4 Bilder

Figur 7. Mye av området består av sterkt endra mark med opparbeida grussti og kanten av en åker. Slike miljøer har vanligvis få naturverdier. Foto: Sara Margrete Gilberg Nyjordet, 26.06.24.

Figur 8. Det kartlagte området har ei tynn stripe med åpen grunnlendt kalkrik mark som er svært påvirket av fremmedarter og slitasje. Foto: Sara Margrete Gilberg Nyjordet, 26.06.24.

Figur 9. Deler av området har nakent berg med svært kalkrike bergarter. Dette er miljø med potensiale for blant annet spesielle og rødlista lavarter. Foto: Sara Margrete Gilberg Nyjordet, 26.06.24.

5 NÆRSNES ISDAMMER

Kartlegger: Helge Fjeldstad

Kartleggingsdato: 15. juli og 15. oktober 2024

5.1 Naturmangfold

Området ligger vest for Nærnes kirke og omfatter arealer omkring 3 isdammer. Mellom den øvre og de to nedre dammene ligger en kalkrik rygg som består av grafittskifer (NGU 2025a).

Isdammene er demt opp med 3 demninger – en øvre og 2 nedre dammer. Selve demningene er idag tilvokst med eldre edelløvskog. Stedvis inngår hogstflater og yngre skog i området. Omkring dammene går det enkle stier i forbindelse med friluftsliv.

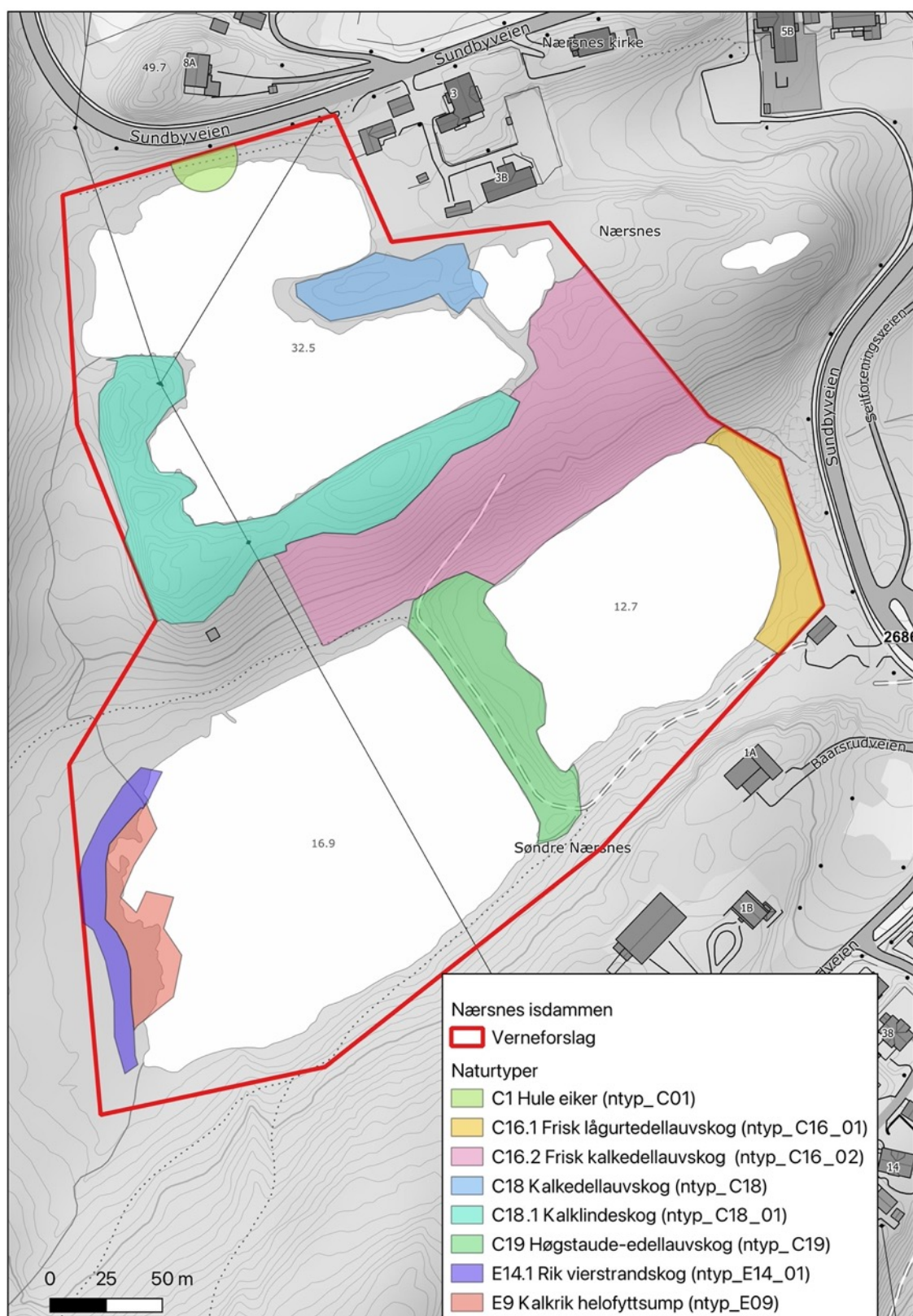
Tidligere er det registrert en kalkedelløvskog og kalklindeskog omkring dammene etter DN håndbok 13. Området er også tidligere kartlagt etter Miljødirektoratets instruks i 2019. Ny kartlegging etter Miljødirektoratets instruks i 2024 resulterte i mye lik kartlegging som i 2019, men med noen endringer. Det er også registrert tre lokaliteter med dam som omfatter hver av isdammene. Disse er ikke videreført i den nye kartlegginga etter Miljødirektoratets instruks, ettersom den nye metodikken omfatter kun terrestriske naturtyper.

Tabell 5 Rødlistede naturtypelokaliteter som forekommer innenfor undersøkelsesområdet ved Nærnes. Rødlistestatus er oppgitt i henhold til nyeste norske rødliste for naturtyper. Naturtyper markert med * er ikke rødlistet, men kartlegges fordi de er naturtyper med sentral økosystemfunksjon.

Områdenavn - NiN Id	Naturtype (rødlistekategori)	Tilstand	Natur- mangfold	Lokalitetskvalit et	Areal (daa)
Nærnes kirke 1 (NINFP2410162237)	C16.2 Frisk kalkedelløvskog (NT)	God	Moderat	Høy	11,2
Nærnes kirke 2 (NINFP2410162519)	C16.1 Frisk lågurtedelløvskog (NT)	Moderat	Moderat	Moderat	1,5
Nærnes kirke 3 (NINFP2410162520)	C19 Høgstaude edelløvskog (VU)	God	Stor	Svært høy	3,4
Nærnes kirke 4 (NINFP2410162522)	E9 Kalkrik helofyttsump (VU)	God	Lite	Moderat	1,6
Nærnes kirke 5 (NINFP2410162521)	E14.1 Rik vierstrandskog (VU)	God	Lite	Moderat	1,4
Nærnes kirke 6 (NINFP2410162523)	C18.1 Kalklindeskog (EN)	Moderat	Moderat	Moderat	6,9
Nærnes kirke 7 (NINFP2410162525)	C1 Hule eiker (*)	God	Lite	Moderat	0,4
Nærnes kirke 8 (NINFP2410162527)	C18 Kalkedelløvskog (EN)	Moderat	Lite	Lav	1,7

Tabell 6 Røddlistede arter kjent fra undersøkelsesområdet. Røddlistestatus er oppgitt i henhold til norske røddliste for arter

Norsk navn	Latinsk navn	Røddlistestatus	Lokalitet
KARPLANTER			
Ask	<i>Fraxinus excelsior</i>	Sterkt truet - EN	Nærsnes kirke 1,2,3,8
Alm	<i>Ulmus glabra</i>	Sterkt truet - EN	Nærsnes kirke 1,2,3
Kranstusenblad	<i>Myriophyllum verticillatum</i>	Sårbar - VU	Øvre nydammen
Lind	<i>Tilia cordata</i>	Nær truet - NT	Nærsnes kirke 1,2,3,6,8
SOPP			
Almekullssopp	<i>Hypoxylon vogesiacum</i>	Nær truet - NT	Nærsnes kirke 1
AMFIBIER			
Spissnutefrosk	<i>Rana arvalis</i>	Sårbar - VU	Øvre Bårdsruddam
KREPSDYR			
Landehops	<i>Thermocyclops dybowskii</i>	Datamangel - DD	Nærsnes dam
FUGL			
Hettemåke	<i>Chroicocephalus ridibundus</i>	Kritisk truet - CR	Schwartzdammen
Dvergdykker	<i>Tachybaptus ruficollis</i>	Sterkt truet - EN	Bårdsruddammene
Makrellterne	<i>Sterna hirundo</i>	Sterkt truet - EN	Schwartzdammen
Myrrikse	<i>Porzana porzana</i>	Sterkt truet - EN	Bårdsruddammene
Grønnpink	<i>Chloris chloris</i>	Sårbar - VU	Schwartzdammen
Gråmåke	<i>Larus argentatus</i>	Sårbar - VU	Bårdsruddammene
Skjeand	<i>Spatula clypeata</i>	Sårbar - VU	Bårdsruddammene
Sothøne	<i>Fulica arta</i>	Sårbar - VU	Bårdsruddammene
Sivhøne	<i>Gallinula chloropus</i>	Sårbar - VU	Schwartzdammen
Nattergal	<i>Luscinia luscinia</i>	Nær truet - NT	Schwartzdammen
Taksvale	<i>Delichon urbicum</i>	Nær truet - NT	Schwartzdammen
Tårnseiler	<i>Apus apus</i>	Nær truet - NT	Bårdsruddammene

Figur 10 Oversikt over registrerte naturtyper i området fra kartleggingen i 2024

5.2 Forvaltningsrelevante problemstillinger

Skogen i deler av området er ganske ung. Under kraftlinja som krysser området er det hogd og vestre del av lia mellom den øvre og de to nedre dammene er også hogd ut. Et nettverk av stier

krysser i området og det er også spor etter fiskeplasser rundt dammene. Noe skrot ifm. anlegget for isuttak fra gammel tid ligger igjen noen steder.

5.3 Usikkerhet og alternative valg

Grensene for kalklindeskogen er problematisk å sette i felt da så få som 6 individer av lind pr daa. er nok for å definere typen. Hogstflater av lindeskog skal også defineres inn og dette er tatt med i kartleggingsarealet av typen. Det er også knyttet usikkerhet til grensene for vierstrandskogen og artsmangfoldet til denne og helofyttsumpen da høy vannstand gjorde det vanskelig å komme til samtidig som vi ikke benyttet båt i denne sammenheng.

5.4 Bilder

Figur 11 Rundt isdammene inngår helofyttsump. Foto Helge Fjeldstad

Figur 12 Fra lia med kalkedellauvskog. Foto Helge Fjeldstad

Figur 13 Vierstrandskog i vest. Foto Helge Fjeldstad

Figur 14 Kalklindeskog opptrer på tørkeutsatt grunn. Foto Helge Fjeldstad

6 KOIATANGEN

Kartlegger: Knut Hessen

Kartleggingsdato: 21. august 2024

6.1 Naturmangfold

Prosjektområdet ligger på en odde på Østenstad, like nord for Vollen (Figur 1.). Området har svært kalkrik berggrunn, hvor deler av odden utgjør en kalkrygg bestående av leirskifer, mergelskifer og kalkstein. (NGU 2025a). Over berggrunnen er det et tynt eller usammenhengende dekke av forvittringsmateriale, stedvis med humusdekke/tynt torvdekke (NGU 2025b).

Det kartlagte området ligger som et resterende grøntareal med strandlinje mellom sjøen og et boligområde, og er trolig mye brukt som frilufts og rekreasjonsområde. Det går flere smale, godt etablerte stier i området, men det er lite slitasje fra ferdsel utenfor stiene.

Området er kartlagt etter DN-håndbok 13 i 2017, og utvalgskartlagt etter NiN i 2022 (Miljødirektoratet 2025). Utvalgskartleggingen etter NiN i 2022 følger i all hovedsak avgrensningene fra DN-håndbok 13 kartleggingen i 2017, og kartleggingen i 2024 viderefører alle NiN naturtypepolygon registrert i 2022.

Det er kartlagt en slåtteeeng i den vestre delen. Slåttemark er vurdert som kritisk truet (CR) på norsk rødliste for naturtyper. Slåttemarka har stedvis innslag av kalkfuruskog og åpen grunnlendt kalkrik mark, samt et parti med hagemarkspreg. Det går flere stier i enga. Den bærer preg av noe tidligere ugunstig skjøtsel i vestre og delvis i sentrale deler, men det meste av kantsonene er i god hevd. Det er tidligere utarbeidet en skjøtelsesplan for enga (Bischsel, M. 2017). Det later til at skjøtelsesplanen følges, i hvert fall delvis. Enga var slått og rakt på kartlagt tidspunkt i 2024, og det var tydelige spor etter fjerning av fremmedarter. Nord for enga er det et areal tresatt med hovedsakelig yngre trær. Det er en såpass blandet treslagssammensetning i dette partiet at det ikke ble vurdert som en egen naturtype etter instruksen. Området består like fullt av skrinne kalkrik berggrunn, og har potensiale for å huse rødlistede arter av flere artsgrupper, selv om det ikke er kartlagt noen naturtype her. Kant og krattskog er positivt for økt biologisk mangfold knyttet til slåttemarker, og arealet har ellers ved rydding og gjenåpning potensiale som restaureringsareal tilknyttet slåttemarken. Ved fjerning av fremmedarter vil arealet på sikt også kunne utvikle seg til kalkfuruskog eller en annen kalkrik skogstype. Sør for slåttemarka er det areal uten naturtyper etter instruksen, som under kartleggingen i 2024 ble satt til plener, parker og liknende T43-C-1 basert på høyt innslag av fremmedarter, og tilnærmet fravær av habitatspesifikke arter knyttet til andre kartleggingsenheter. Øst for slåttemarken er det en gradvis overgang mot kalkfuruskog, via et parti med hagemarkspreg. Det er her trukket en linje mellom slåttemark og kalkfuruskog, hvor hagemarkspreg er inngår i begge disse. Det ble ikke ansett som hensiktsmessig å ta ut en såpass smal sone med denne typen her. Kalkfuruskog er vurdert som sårbar (VU). Fra kalkfuruskogen er det mot øst en gradvis overgang mot åpen grunnlendt kalkrik mark i boreonemoral sone (EN), før det til sist er en smal stripe svært tørkeutsatt sørlig kalkberg (NT) i partiet før sjøen.

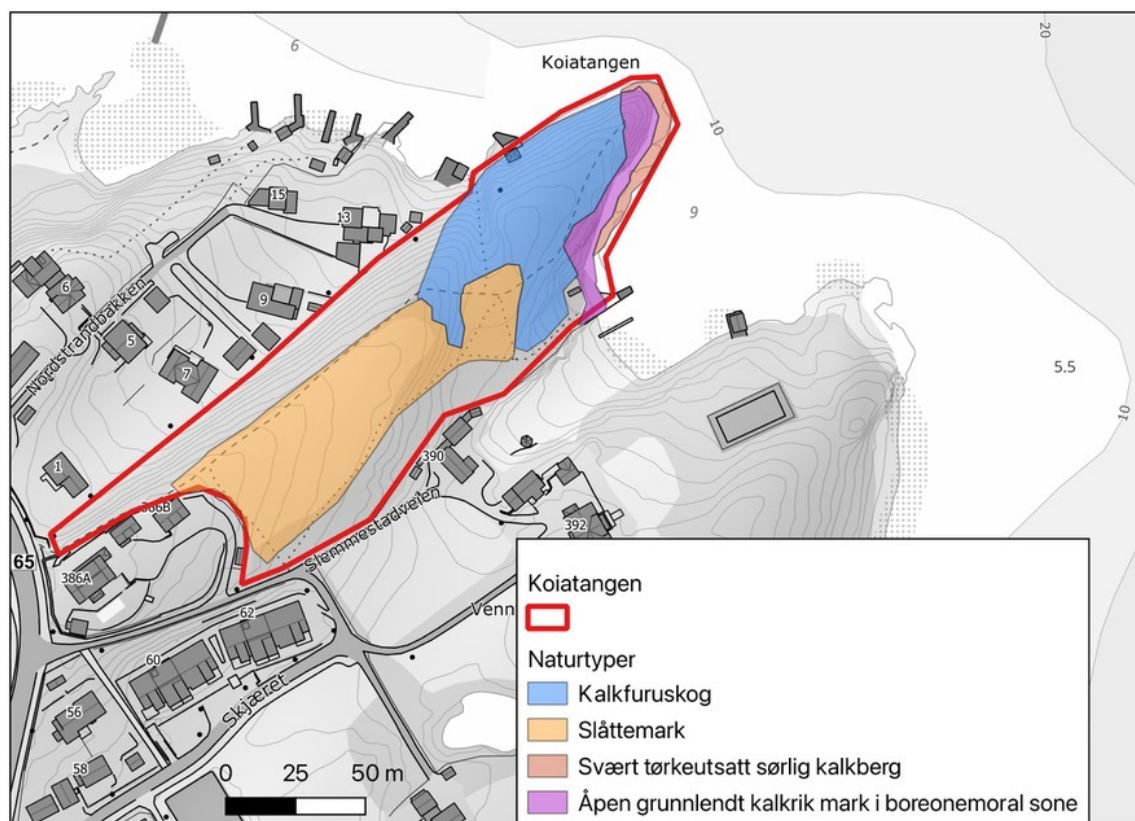
Det er registrert en del rødlistede karplanter, og én mose innenfor området. Til sammen er det registrert tre sterkt truede arter, 4 sårbare arter, og 7 nær true arter. Se tabell 7 for fullstendig oversikt. Det er både arter knyttet til tørre, kalkrike, semi-naturlig enger og åpen kalkrik mark. I tillegg kommer treslagene ask og alm. Området har sannsynligvis potensiale for sjeldne og rødlistede både sopp, lav, moser og insekt. Lokaliteten ble ikke undersøkt i soppsesong, og ble ikke undersøkt for insekter i 2024.

Tabell 7. Rødlistede arter kjent fra undersøkelsesområdet på Koiatangen. Listen er delt opp etter artsgrupper, og artene er sortert med høyeste rødlistestatus først. Rødlistestatus er oppgitt i henhold til nyeste norske rødliste for arter.

Norsk navn	Latinsk navn	Rødlistestatus	Lokalitet
KARPLANTER			
Alm	<i>Ulmus glabra</i>	Sterkt truet EN	Plener, parker og liknende
Ask	<i>Fraxinus excelsior</i>	Sterkt truet - EN	Alle naturtyper
Trefingerslidre	<i>Saxifraga tridactylites</i>	Sterkt truet - EN	Tørkeutsatt kalkberg
Barlind	<i>Taxus baccata</i>	Sårbar - VU	Kalkfurskog
Knollmjørdurt	<i>Filipendula vulgaris</i>	Sårbar - VU	Kalkfurskog
Marianøkleblom	<i>Primula veris</i>	Sårbar - VU	Semi-naturlig eng, langs stien i kalkfurskog
Småklokkemose	<i>Encalypta vulgaris</i>	Sårbar - VU	Åpen kalkmark
Bakketimian	<i>Thymus pulegioides</i>	Nær trua - NT	Langs stien i kalkfurskog
Flekkgrisøre	<i>Hypochaeris maculata</i>	Nær truet - NT	Alle naturtyper
Hjertegras	<i>Briza media</i>	Nær truet - NT	Semi-naturlig eng
Kratsoleie	<i>Ranunculus polyanthemus</i>	Nær truet - NT	Semi-naturlig eng, langs stien i kalkfurskog
Nakkebær	<i>Fragaria viridis</i>	Nær truet - NT	Åpen kalkmark, kalkfurskog
Stjernetistel	<i>Carlina vulgaris</i>	Nær truet - NT	Semi-naturlig eng, åpen kalkmark
Åkermåne	<i>Agrimonia eupatoria</i>	Nær truet - NT	Semi-naturlig eng
MOSER			
Småklokkemose	<i>Encalypta vulgaris</i>	Sårbar - VU	Åpen kalkmark

Tabell 8. Rødlistede naturtypelokaliteter som forekommer innenfor undersøkelsesområdet på Koiatangen. Rødlistestatus er oppgitt i henhold til nyeste norske rødliste for naturtyper.

Områdenavn - NiN Id	Naturtype (rødlistekategori)	Tilstand	Naturmangfold	Lokalitetskvalitet	Areal (daa)
Koiatangen (NINFP2210088090)	D2.1 Slåttemark (kritisk truet – CR)	Moderat	Stort	Høy	4,3
Koiatangen 1 (NINFP2210088089)	C7.2 Kalkfurskog (sårbar – VU)	Moderat	Stort	Høy	3,2
Koiatangen 2 (NINFP2210088892)	A3.1 Åpen grunnlendt kalkrik mark i boreonemoral sone (sterkt truet - EN)	God	Stort	Svært høy	0,7
Koiatangen 3 (NINFP2210088893)	A.1.2 Svært tørkeutsatt sørlig kalkberg (nær truet – NT)	God	Stort	Svært høy	0,3

Figur 15. Det undersøkte området kalt Koiatangen er avgrenset med rødt omriss, og naturtypelokaliteter som tidligere er registrert etter Miljødirektoratets kartleggingsinstruks i 2022, og videreført etter befaring i 2024 er oppmerket forskjellige farger.

6.2 Forvaltningsrelevante problemstillinger

Til tross for at området er mye brukt som friluftsområde er det relativt lite slitasje. Det meste av ferdsel later til å være begrenset til et godt etablert stinett. Slitasje er ikke ansett som problematisk for naturverdiene. Forekomst av fremmede arter er et større problem, med arter som syrin (SE), russekål (SE), kanadagullris (SE), filterarve (SE), diverse fremmede mispelarter (SE), gravmyrt (SE), gravbergknapp (SE), mahonie (SE), høstberberris (SE), vinbergsnegl (SE) med flere. I enkelte parti er det også en høy busksjiksdekning, med oppslag av løvtrær og kratt. Enga, og partiene rundt enga later til å skjøttes godt. Det ser videre ut som det er fjernet en del fremmedarter, både i enga og i overgangen mot kalkfuruskogen i nyere tid. Det gjenstår fortsatt en stor jobb med fremmedartene, og engas verdier kan økes på sikt med god og kontinuerlig skjøtsel. Området har en skjøtselsplan (Bischsel, M. 2017), men det er usikkert om, og i hvilken grad denne følges. Slått, rydding og fjerning av fremmede arter er aktuelle skjøtselstiltak for å opprettholde naturtypen.

6.3 Usikkerhet og alternative valg

I området nord for enga, som ble kartlagt som bærlyng-kalklågurtskog, ble det ikke utfigurert noen naturtype etter Miljødirektoratets instruks. Noe furu inngår i dette partiet, men det er ikke

vurdert dominans av furu, og basert på dette ikke grunnlag for å ta ut dette partiet som kalkfurskog. Et grundigere estimat av treslagsdominans kunne ha gitt et annet utfall, og det kan tenkes at dette partiet vil gå over mot kalkfurskog ved fri utvikling (helst i kombinasjon med rydding av kratt og fremmedarter).

Det finnes en rekke spesialister av lav knyttet til tørkeutsatt kalkberg, som finnes i partiene ned mot sjøen. Det ble funnet en del lav på bergene, men ingen av disse ble bestemt til art, noe som skyldes en kombinasjon av manglende kompetanse på arter knyttet til dette miljøet, samt begrensede ressurser i prosjektet. Manglende artsbestemmelser her utgjør den største usikkerheten for området, da dette miljøet (svært tørkeutsatt sørlig kalkberg) har stort potensiale for sjeldne og rødlistede arter. Spesielt for lav, men også moser.

6.4 Bilder

Figur 16. De største delene av slåttenga var slått og rakt på kartlagt tidspunkt (til venstre), men det var også partier som ikke var slått (til høyre). Om dette er som ledd i utførelse av skjøtselsarbeid etter skjøtselsplanen er ikke kjent. Foto: Knut Hessen, 21.08.2024.

Figur 17. Stien fra slåttemarken, gjennom kalkfurskogen mot sjøen. Foto: Knut Hessen, 21.08.2024.

Figur 18. Kalkfuruskogen hadde stedvis høy busksjiktdekning og høy dekning av fremmedarter (til venstre), men også noe mer åpne og mindre fremmedartspåvirkede områder (til høyre). Foto: Knut Hessen, 21.08.2024

Figur 19. En tydelig kalkrygg nordvest i kalkfuruskogen. Foto: Knut Hessen, 21.08.2024

Figur 20. Glidende overganger mellom svært tørkeutsatt sørlig kalkberg og åpen grunnlendt kalkrik mark i boreonemoral sone. Svært tørkeutsatt sørlig kalkberg er et miljø med potensiale for blant annet spesielle og rødlistede lavarter. Foto: Knut Hessen, 21.08.2024

Figur 21. Overgang mellom åpen grunnlendt kalkrik mark mot kalkfuruskog. Foto: Knut Hessen, 21.08.2024.

7 KRÅKHOLMEN

Kartlegger: Helge Fjeldstad

Kartleggingsdato: 30.august 2024

7.1 Naturmangfold

Området ligger i Asker kommune i indre Oslofjord og omfatter en mindre holme. Berggrunnen er kalkrik og består av leirskifer (NGU 2025a). Søndre deler av øya er fredet som naturreservat (fuglefredningsområde). Nordre del av øya er i mye brukt til friluftsliv og en brygge på vestsiden letter adkomst for tilreisende. Det er endel slitasje fra friluftslivet på øya.

Gamle flybilder (1969) viser at hele øya var snau uten høyere vegetasjon og dette skyldes trolig beiting. I dag er det ikke beitedyr på området. De to søndre naturbeitemarkene blir derfor i stor grad holdt åpne trolig som følge av beiting av gjess, mens den nordre naturbeitemarka er i full gjengroing med busker og trær.

Hele øya er tidligere registrert som åpen grunnlendt kalkmark etter DN.håndbok 13. Ny kartlegging i 2024 etter Miljødirektoratets instruks resulterte i fire naturtypelokaliteter med åpen grunnlendt kalkmark og 2 lokaliteter med naturbeitemark.

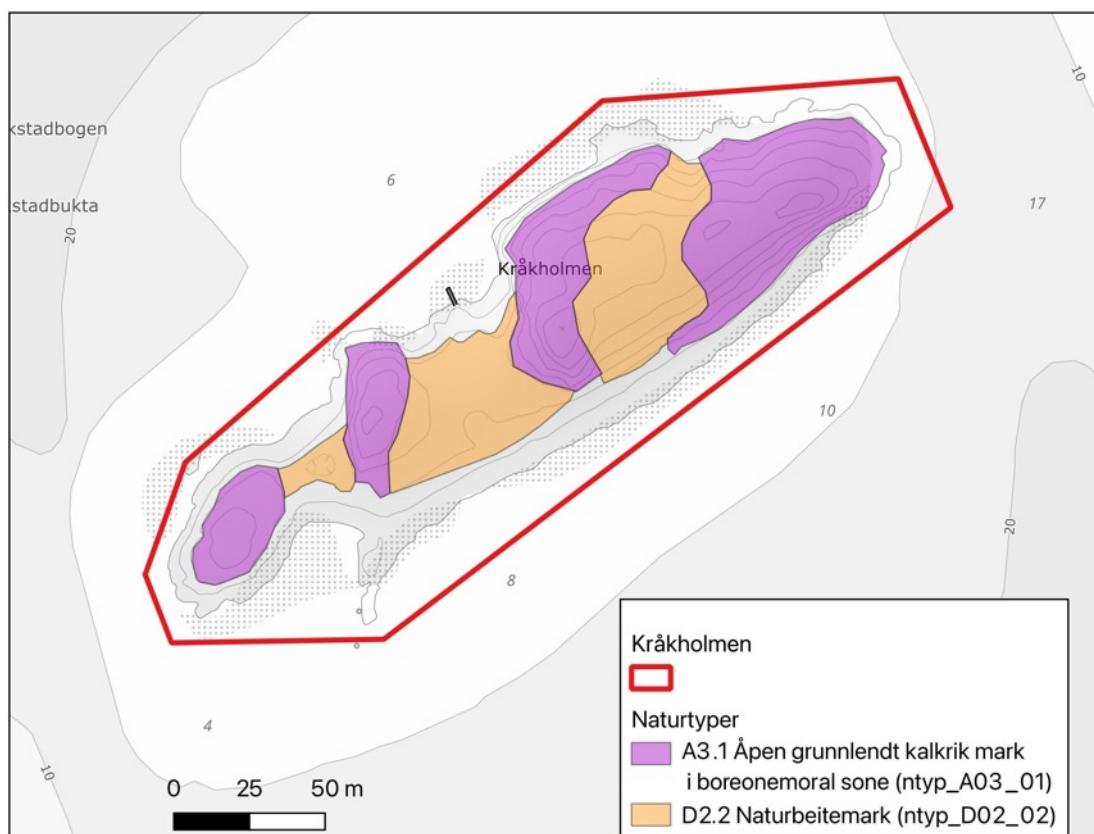
Tabell 9. Rødlistede arter kjent fra undersøkelsesområdet. Artene er listet i alfabetisk rekkefølge etter latinsk navn. Rødlitestatus er oppgitt i henhold til nyeste norske rødliste for arter

Norsk navn	Latinsk navn	Rødlitestatus	Lokalitet
KARPLANTER			
Ask	<i>Fraxinus excelsior</i>	Sterkt truet - EN	Kråkholmen
Trefingersildre	<i>Saxifraga tridactylites</i>	Sterkt truet - EN	Kråkholmen
Dragehode	<i>Dracocephalum ruyschiana</i>	Truet - VU	Kråkholmen
Knollmjørdurt	<i>Filipendula vulgaris</i>	Truet - VU	Kråkholmen
Smånesle	<i>Urtica urens</i>	Truet - VU	Kråkholmen
Aksveronika	<i>Veronica spicata</i>	Truet - VU	Kråkholmen
Vollmarikåpe	<i>Alchemilla subglobosa</i>	Nær truet - NT	Kråkholmen
Snau bergskrinneblom	<i>Arabis hirsuta</i> var. <i>glaberrima</i>	Nær truet - NT	Kråkholmen
Enghavre	<i>Avenula pratensis</i>	Nær truet - NT	Kråkholmen
Stjernetistel	<i>Carlina vulgaris</i>	Nær truet - NT	Kråkholmen
Nakkebær	<i>Fragaria viridis</i>	Nær truet - NT	Kråkholmen
Flekkgrisøre	<i>Hypochaeris maculata</i>	Nær truet - NT	Kråkholmen
Krattalant	<i>Pentanema salicinum</i>	Nær truet - NT	Kråkholmen
Hjorterot	<i>Seseli libanotis</i>	Nær truet - NT	Kråkholmen
Nikkesmelle	<i>Silene nutans</i>	Nær truet - NT	Kråkholmen
FUGL			
Hetemåke	<i>Chroicocephalus ridibundus</i>	Kritisk truet - CR	Kråkholmen
Lomvi	<i>Uria aalge</i>	Kritisk truet - CR	Kråkholmen
Makrellterne	<i>Sterna hirundo</i>	Sterkt truet - EN	Kråkholmen
Fiskemåke	<i>Larus canus</i>	Sårbar - VU	Kråkholmen
Gråmåke	<i>Larus argentatus</i>	Sårbar - VU	Kråkholmen

Grønnfink	<i>Chloris chloris</i>	Sårbar - VU	Kråkholmen
Ærfugl	<i>Somateria mollissima</i>	Sårbar - VU	Kråkholmen
Sjøorre	<i>Melanitta fusca</i>	Sårbar - VU	Kråkholmen
Hønehauk	<i>Astur gentilis</i>	Sårbar - VU	Kråkholmen
Tjeld	<i>Haematopus ostralegus</i>	Nær truet - NT	Kråkholmen
Storskarv	<i>Phalacrocorax carbo</i>	Nær truet - NT	Kråkholmen

Tabell 10. Rødlistede naturtypelokaliteter som forekommer innenfor undersøkelsesområdet. Rødlistestatus er oppgitt i henhold til nyeste norske rødliste for naturtyper.

Områdenavn - NiN Id	Naturtype (rødlistekategori)	Tilstand	Natur- mangfold	Lokalitetskv alitet	Areal
Kråkholmen 1 (NINFP2410171590)	D2.2 Naturbeitemark (VU)	Dårlig	Stort	Moderat	2,1
Kråkholmen 2 (NINFP2410171583)	D2.2 Naturbeitemark (VU)	God	Moderat	Høy	1,9
Kråkholmen 3 (NINFP2410171588)	D2.2 Naturbeitemark (VU)	Moderat	Moderat	Moderat	0,3
138-1b Kråkholmen (NINFP2410168769)	A3.1 Åpen grunnlendt kalkrik mark i boreonemoral sone (EN)	God	Stort	Svært høy	2,7
138-1a Kråkholmen (NINFP2410168768)	A3.1 Åpen grunnlendt kalkrik mark i boreonemoral sone (EN)	Moderat	Stort	Høy	1,7
138-1c Kråkholmen (NINFP2410168770)	A3.1 Åpen grunnlendt kalkrik mark i boreonemoral sone (EN)	Moderat	Stort	Høy	0,8
138-1d Kråkholmen (NINFP241016877)	A3.1 Åpen grunnlendt kalkrik mark i boreonemoral sone (EN)	Moderat	Stort	Høy	0,8

Figur 22. Oversikt over registrerte naturtyper i området fra kartleggingen i 2024

7.2 Forvaltningsrelevante problemstillinger

Slitasje fra friluftslivet på den åpne kalkmarken kan være en utfordring for forekomst av lav. Tråkk begrenser utbredelsen av kalkarter. Fremmedarter som sprikemispel (SE) og gravbergknapp (SE) er en trussel for artsmangfoldet på både kalkmarken, men også for naturbeitemarken.

7.3 Usikkerhet og alternative valg

Seminaturlig strandeng kunne vært et mulig valg for den søndre naturbeitemarka. Artsmangfoldet er likevel ganske likt den midtre og det ble vurdert at naturbeitemark var riktig her.

7.4 Bilder

Figur 23. Åpen grunnlendt kalkmark i forgrunnen med naturbeitemark i bakgrunnen. Foto: Helge Fjeldstad

Figur 24. Den gamle kulturmrka gror igjen der jordsmonnet er dypere. Sprikemispel (SE) har spredd seg betydelig på øya. Foto: Helge Fjeldstad

Figur 25. Den søndre naturbeitemarken med tett bestand av bl.a nakkebær. Foto: Helge Fjeldstad

8 RABBen

Kartlegger: Knut Hessen

Kartleggingsdato: 21. august 2024

8.1 Naturmangfold

Rabben ligger på en langstrakt odde, sør for Vollen (Figur 1). Området har svært kalkrik berggrunn, hvor deler av odden utgjør en kalkrygg bestående av leirskifer, mergelskifer og kalkstein. (NGU 2025a). Over berggrunnen er det et tynt eller usammenhengende dekke av forvitringsmateriale, stedvis med humusdekke/tynt torvdekke (NGU 2025b).

Rabben inngår som del i et større grøntareal med strandlinje, omkranset av bebyggelse og infrastruktur. Området er trolig mye brukt som friluftsliv- og rekreasjonsområde. Det går flere relativt smale, men godt etablerte stier i området. I flatere parti med mindre tre- og busksjiktsdekning nærmest sjøen er det en del slitasje fra fritidsbruk.

Området er tidligere kartlagt etter DN-håndbok 13 i 2016, og utvalgskartlagt etter NiN i 2019 (Miljødirektoratet 2025). Utvalgskartleggingen etter NiN i 2022 følger i all hovedsak avgrensningene fra DN-håndbok 13 kartleggingen i 2016, med enkelte mindre endringer. Kartleggingen i 2024 viderefører avgrensningene fra NiN kartleggingen i 2019.

Det er en kalkfuruskog på de høyeste partiene av odden, men kun en mindre del av denne inngår i det kartlagte arealet, helt i vest. Kalkfuruskog er vurdert som sårbar (VU) på norsk rødliste for naturtyper. Det er en del fremmedarter i denne skogen, og en noe høy busksjiktsdekning i kantarealene.

Nordøst for kalkfuruskogen er det et mer åpent parti med høyere innslag av arter knyttet til åpen kalkrik mark og semi-naturlig eng. Dette arealet inngikk delvis i kalkfuruskog og delvis i åpen kalkmark etter DN-håndbok 13 kartleggingen, men ble skilt ut som semi-naturlig eng, naturbeitemark, i NiN kartleggingen 2019. Det ble under kartleggingen i 2024 valgt å følge avgrensning og klassifisering fra NiN kartleggingen i 2019, basert på kombinasjonen av habitatspesifikke arter og tolkning av historiske flyfoto. Naturbeitemark er vurdert som sårbar (VU). På historisk flyfoto fra området i 1954 og 1969 fremstår dette partiet som tydelig ryddet for trær. Det antas for sannsynlig at området historisk er holdt åpen ved hevd og sannsynligvis benyttet som beitemark. På flyfoto fra 1969 er det synlig noe mindre, spredt antatt lett bebyggelse, og en bil i dette partiet. Det er gjort ett raskt søk etter historisk bruk av dette området, uten at noe ble funnet. Det er mulig snakk om mindre lette hytter eller telt til friluftsliv. På neste offentlig tilgjengelige flyfoto fra området (2002) er disse byggende borte. Det er ikke spor etter bebyggelse i området i dag. Utover slitasje fra bruk og skyggeeffekt fra bebyggelsen i tiden den sto oppført er det vurderes som at dette har hatt liten effekt på området. Området er i dag sterkt preget av slitasje fra fritidsbruk i sentrale deler. Det er i tillegg også tydelig gjengroing med trær, kratt, og fremmede arter her.

Sørvest for kalkfuruskogen og naturbeitemarken er det en smal stripe med åpen grunnlendt kalkrik mark i boreonemoral sone (EN). Her er det relativt lite slitasje, men det finnes en del fremmede arter. Det er stedvis svært høy busksjiktsdekning, både av fremmede og stedegne arter, som skygger ut den naturlige vegetasjonen.

Langs strandlinjen i hele området går det et parti svært tørkeutsatt sørlig kalkberg, som er en nær truet naturtype (NT). Berget nærmest land utgjør et smalt parti på mellom 5-7 meters bredde. Det kalkrike nakne berget strekker seg også en lengre tunge ca. 80 meter ut i sjøen. Deler av

strandberget her, spesielt i sør, er svært bratt. Det finnes lommer med løs skifergrus spredt i berget. Disse lommene egner seg for etablering av karplanter og moser. Det er også en grus- og steinstrand i en forsenking mellom berget i nordvest. Det er antatt svært høy slitasje både på grusstranda, og på de flattere partiene av berget. Det er satt opp to rastebenker her, som er antatt mye brukt.

Det er registrert en del rødlistede karplanter, og én mose innenfor området. Til sammen er det registrert tre sterkt truede arter, 4 sårbare arter, og 7 nær trua arter. Se Tabell 11 for fullstendig oversikt. Det er både arter knyttet til tørre, kalkrike, semi-naturlig eng og åpen kalkrik mark. I tillegg kommer treslagene ask og alm. Området har sannsynligvis potensiale for sjeldne og rødlistede både sopp, lav, moser og insekt. Lokaliteten ble ikke undersøkt i soppsesong, og ble ikke undersøkt for insekter i 2024.

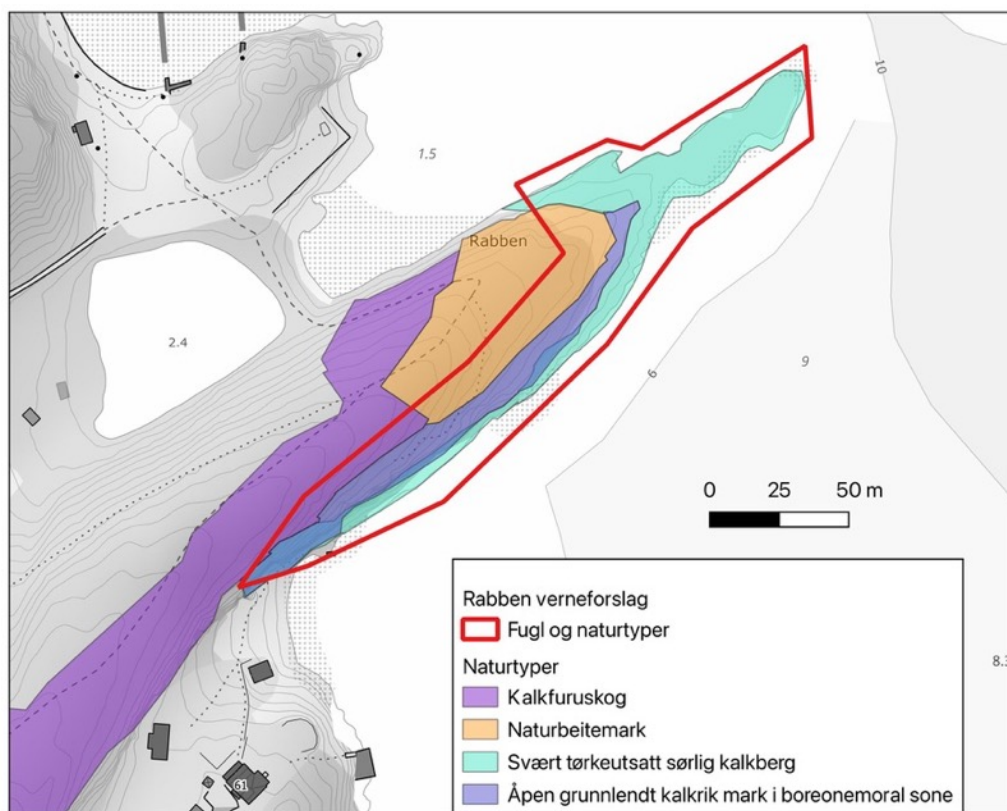
Tabell 11. Rødlistede arter kjent fra undersøkelsesområdet på Rabben. Listen er delt opp etter artsgrupper og artene er sortert etter rødlistestatus. Rødlistestatus er oppgitt i henhold til nyeste norske rødliste for arter.

Norsk navn	Latinsk navn	Rødlistestatus	Lokalitet
KARPLANTEER			
Ask	<i>Fraxinus excelsior</i>	Sterkt truet - EN	Semi-naturlig eng, åpen kalkmark
Alm	<i>Ulmus glabra</i>	Sterkt truet - EN	Semi-naturlig eng
Sandfiol	<i>Viola rupestris</i> subsp. <i>rupestris</i>	Sårbar - VU	Overgang mellom åpen kalkmark og nakent berg
Knollmjødur	<i>Filependula vulgaris</i>	Sårbar - VU	Åpen kalkmark og semi-naturlig eng
Smaltimotei	<i>Phleum phleoides</i>	Sårbar - VU	Semi-naturlig eng
Marianøkbleblom	<i>Primula veris</i>	Sårbar - VU	Åpen kalkmark
Ask	<i>Fraxinus excelsior</i>		
Åkermåne	<i>Agrimonia eupatoria</i>	Nær truet - NT	Semi-naturlig eng
Flekkgrisøre	<i>Hypochaeris maculata</i>	Nær truet - NT	Åpen kalkmark, semi-naturlig eng
Stjernetistel	<i>Carlina vulgaris</i>	Nær truet - NT	Åpen kalkmark
SOPP			
Blåstrømperødspore	<i>Entoloma glaucobasis</i>	Sårbar - VU	Semi-naturlig eng
Halmgul køllesopp	<i>Clavaria flaviops</i>	Sårbar - VU	
MOSER			
Stripevrimose	<i>Tortella densa</i>	Nær truet - NT	Overgang mellom åpen kalkmark og nakent berg
INVERTEBRATER			
Uten norsk navn	<i>Oligata inexpectata</i>	Nær truet - NT	Åpen kalkmark
Dvergnettege	<i>Campylosteria verna</i>	Nær truet - NT	Åpen kalkmark
FUGL			
Hettemåke	<i>Chroicocephalus idibundus</i>	Kritisk truet - CR	Rabben
Lomvi	<i>Uria aalge</i>	Kritisk truet - CR	Rabben
Makrellterne	<i>Sterna hirundo</i>	Sterkt truet - EN	Rabben
Sjøorre	<i>Melanitta fusca</i>	Sårbar - VU	Rabben
Ærfugl	<i>Somateria molissima</i>	Sårbar - VU	Rabben
Fiskemåke	<i>Larus canus</i>	Sårbar - VU	Rabben
Gråmåke	<i>Larus argentatus</i>	Sårbar - VU	Rabben
Grønnfink	<i>Chloris chloris</i>	Sårbar - VU	Rabben
Sivhøne	<i>Gallinula chloropus</i>	Sårbar - VU	Rabben

Storskarv	<i>Phalacrocorax carbo</i>	Sårbar - VU	Rabben
Gulspurv	<i>Emberiza citrinella</i>	Sårbar - VU	Vollen
Tjeld	<i>Haematopus ostralegus</i>	Nær truet - NT	Rabben
Gråspurv	<i>Passer domesticus</i>	Nær truet - NT	Vollen

Tabell 12. Rødlistede naturtypelokaliteter som forekommer innenfor undersøkelsesområdet på Rabben. Rødlistestatus er oppgitt i henhold til nyeste norske rødliste for naturtyper. For arealene merket med * inngår kun mindre deler av lokaliteten i utredningsområdet. Det er lokalitetens fulle utbredelse som er oppgitt i tabellen, inkludert areal utenfor utredningsområdet. Areal innenfor utredningsområder er oppgitt i parentes.

Områdenavn - NiN Id	Naturtype (rødlistekategori)	Tilstand	Natur-mangfold	Lokalitetskvalitet	Areal (daa)
Rabben 1 (NINFP1910010836)	A1.2 Svært tørkeutsatt sørlig kalkberg (nær truet – NT)	God	Moderat	Høy	3,1
Rabben 2* (NINFP1910010840)	A3.1 Åpen grunnlendt mark i boreonemoreal sone (sterkt truet – EN)	Moderat	Moderat	Moderat	1,7 (1,4)
Rabben 3* (NINFP1910012160)	D2.2 Naturbeitemark (sårbar - VU)	Dårlig	Stort	Moderat	3,2 (1,4)
Rabben 4* (NINFP1910012648)	C7.2 Kalkfuruskog (sårbar – VU)	God	Moderat	Høy	12,2 (0,4)

Figur 26. Det undersøkte området kalt Rabben er avgrenset med rødt omriss, og naturtypelokaliteter som tidligere er registrert etter Miljødirektoratets kartleggingsinstruks i 2019, og videreført etter befaring i 2024 er oppmerket forskjellige farger.

8.2 Forvaltningsrelevante problemstillinger

Området er mye brukt som friluftsområde, og er stedvis tydelig preget av dette ved høy slitasje. Dette gjelder spesielt i arealet kartlagt som naturbeitemark, og stedvis på det tørkeutsatte kalkberget. Bålbrenning er også et problem i naturbeitemarken. En kunne ha vurdert et skilt for å opplyse om sårbare naturverdier utsatt for tråkkslitasje. Det er allikevel usikkert om dette ville hjulpet på slitasjen da det er en fin naturlig plass å oppholde seg, som ett flatt parti uten busksjikt. Det vil kunne være mulig å styre trafikken unna dette partiet ved skjøtsel som setter igjen noe spredt hjemlig kratt og busksjikt, men hvor det fortsatt holdes åpent nok til at småvokste karplanter og moser ikke skygges ut. Det vil også kunne være at vegetasjonen kunne hentet seg noe inn ved å sperre av området for ferdsel i noen år. Om dette skulle gjøres burde arealet samtidig skjøttes som naturbeitemark. En kunne da også ha vurdert lokal spredning av frø fra rødlistede og habitatspesifikke arter til de mest slitasjepregede partiene. Dette ville i så fall gjøres best ved å samle/spre frø fra og i området. Det bør vurderes et bålforbud i området for å unngå sviing av feltsjikt og lokalt gjødselspreg fra bål-aske. Naturbeitemarken bør ellers uansett skjøttes som semi-naturlig eng, med bandt annet ved rydding av end del trær- og busksjikt, samt sein slått etter blomstring. Dødt slått gress kan bakketørke et par dager, før det må rakes og fraktes ut av lokaliteten for å unngå gjøslingspreg. Det er ellers en del trær i dette partiet som både har en skyggende effekt på karplanter i feltsjiktet, og som fører til en økning i humuslag og forsuring ved felling av blader og nåler. Dette gjelder flere treslag, men kanskje spesielt ved furu og bjørk.

Det er en del tråkkslitasje på det tørkeutsatte kalkberget. Det er ingen klare forslag til hvordan denne slitasjen kan reduseres, annet en å sperre området av. Tørkeutsatt kalkberg har potensial til å huse et høyt antall rødlistede arter, fortrinnsvis av lav og moser, hvor spesielt lav er sensitiv for tråkkslitasje. Mer om dette under kapittel 8.3 «Usikkerhet og alternative valg».

Det er en høy busksjiktdeknning i den grunnlendte marken. Dette fører til en utskygging og fortegnning av mer lavvokste karplanter og moser. Spesielt fremmedarter utgjør en stor del av dette busksjiktet, men hjemlige arter bidrar også. Her bør det gradvis ryddes for å få ned deknningen av busk, kratt, og tre-oppslag. Det bør startes med fremmedartene. Det vil allikevel være en fordel å la noe busk og kratt stå igjen, da dette gir området et mer heterogent preg som skaper nisjer for flere arter, og dermed øker biomangfoldet. Rydding av busk og kratt bør skje gradvis, over flere år, for å hindre altfor raske endringer i miljøet, og for å hindre gjødslingseffekt fra større parti gjenstående døde rotsystem. Ved eventuell rydding av busk og kratt må avklipp ryddes ut av området for å unngå lokal gjødslingseffekt og oppbygging av humuslag.

Kalkfuruslogen har en noe høy busksjiktdeknning og tilgroing i kantsonene mot sør. Her kunne det vurderes noe tynning i busksjiktet, fortrinnsvis av fremmedarter.

Fremmede arter er etablert innenfor alle områder i det kartlagte området, med unntak av det tørkeutsatte kalkberget. Det er viktig med fjerning av fremmede arter i hele området.

Ved rydding av fremmedarter og tynning i busksjikt og treoppslag er det viktig at all død biomasse fraktes ut av lokaliteten for å unngå lokalt gjødslingspreg. Det er også viktig at fremmede arter leveres på avfallsmottak, eller deponeres på en sånn måte at de ikke utgjør fare for videre spredning.

8.3 Usikkerhet og alternative valg

Det finnes en rekke spesialister av lav knyttet til tørkeutsatt kalkberg. Det ble funnet en del lav på bergene, men ingen av disse ble bestemt til art, noe som skyldes en kombinasjon av manglende kompetanse på arter knyttet til dette miljøet, samt begrensede ressurser i prosjektet. Manglende artsbestemmelser her utgjør den største usikkerheten for området, da dette miljøet (svært

tørkeutsatt sørlig kalkberg) har stort potensiale for sjeldne og rødlistede arter. Spesielt for lav, men også moser.

Det er foretatt enkelte undersøkelser av insekter, markboende sopp og moser i området, men grundigere undersøkelser etter disse har antatt høy sannsynlighet for å avdekke flere rødlistede arter.

8.4 Bilder

Figur 27. Deler av kalkfurskogen i sør. Det finnes enkelte stier i denne skogen, men kun én mindre i partiet som er innenfor kartleggingsområdet for Rabben i 2024, som sett på bildet. Her er det også enkelte fremmedarter og stedvis noe høy buskviktsdekning. Foto: Knut Hessen, 21.08.2024.

Figur 28. Det sentrale partiet kartlagt som naturbeitemark. Her er slitasje synlig i venstre del av bildet, bål plass i bakre del mot høyre. Gjengroing av fremmedarter, trær og busk er synlig rundt det lysåpne partiet i midten.
Foto: Knut Hessen, 21.08.2024.

Figur 29. Slitasje (til venstre) og bål plass med slitasje (til høyre) i tilknytning til naturbeitemarken. Foto: Knut Hessen, 22.08.2024.

Figur 30. I den åpne grunnlendte kalkmarken er det er stedvis et svært høyt innslag av fremmedarter og en høy busksjiksdekning både fra fremmede og hjemlige arter (til venstre). I de flatere partiene som også har en lavere busksjiksdekning er det stedvis en del slitasje (til høyre). Foto: Knut Hessen, 21.08.2024.

Figur 31. Deler av det tørkeutsatte kalkberget i nordøst. Deler av området har nakent berg med svært kalkrike bergarter. Dette er et miljø med potensial for blant annet spesielle og rødlistede lavarter Foto: Knut Hessen, 21.08.2024

9 SLEMMESTADÅSEN UTVIDELSE

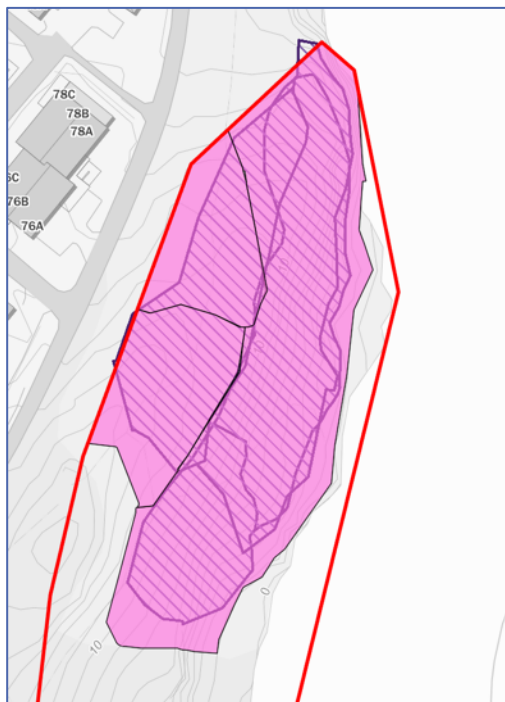
Kartlegger: Helge Fjeldstad

Kartleggingsdato: 6. august 2024

9.1 Naturmangfold

Området ligger like øst for Slemmestad sentrum. Det omfatter en bratt grunnlendt, østvendt skråning ned mot Oslofjorden. Berggrunnen består av biotittgranitt og rombeporfyr (NGU 2025a). Området ligger like ved bebyggelsen og det går stier parallelt med strandlinja. Sentralt i området inngår et parkanlegg bestående av en grasbakke spredt tresatt med bjørketrær.

Det er tidligere registrert en DN-13 naturtyper – åpen kalkmark på nordre del av området. I tillegg er det registrert naturtyper etter Miljødirektoratets instruks i 2019 med både åpen grunnlendt kalkmark og naturbeitemark i nordre deler. I 2023 er det igjen registrert to arealer med åpen grunnlendt kalkmark i nordre deler av området.

Figur 32. Figuren viser avgrensning av kartlegging etter Miljødirektoratets instruks på området der de fargelagte arealene er siste kartlegging (2024) mens konturer under viser avgrensning av kartlegging i 2019 og 2023

I 2024 ble det igjen kartlagt åpen grunnlendt kalkmark på tilsvarende arealer som i 2019/2023 I tillegg ble det avgrenset en naturtype med åpen grunnlendt kalkmark sør i planområdet samt at et område med naturbeitemark og kalkfuruskog i nordre del.

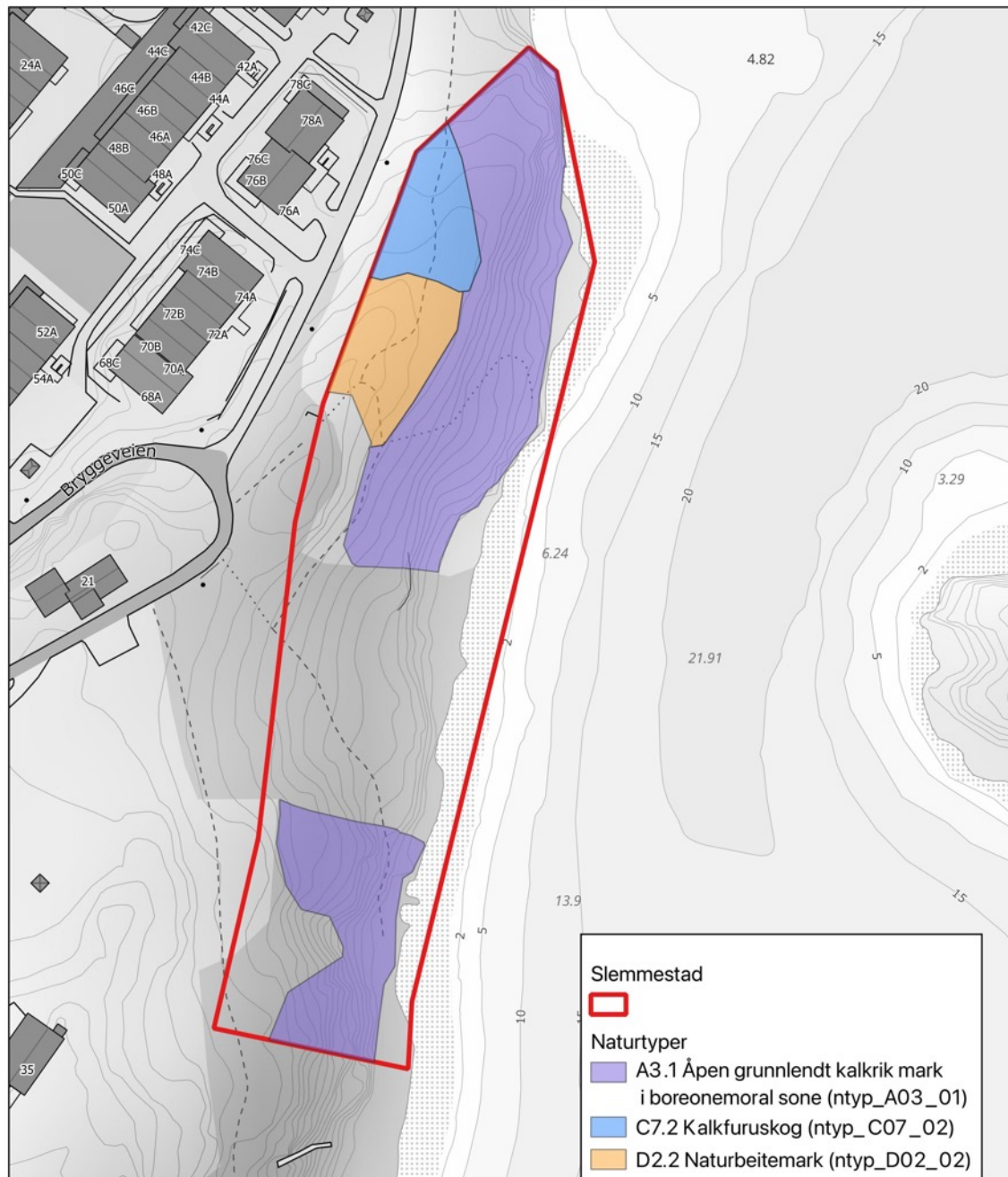
Tabell 13. Rødlistede arter kjent fra undersøkelsesområdet. Rødlistestatus er oppgitt i henhold til norske rødliste for arter

Norsk navn	Latinsk navn	Rødlistestatus	Lokalitet
KARPLANTER			
Ask	<i>Fraxinus excelsior</i>	Sterkt truet - EN	Slemmestadodden 1,2,4
Alm	<i>Ulmus glabra</i>	Sterkt truet - EN	Slemmestadodden 2,4
Flueblom	<i>Ophrys insectifera</i>	Truet - VU	Slemmestadodden 4
Marienøkleblom	<i>Primula veris</i>	Truet - VU	Slemmestadodden 1
Snau bergskrinneblom	<i>Arabis hirsuta</i> var. <i>glaberrima</i>	Nær truet - NT	Slemmestadodden 2,4
Åkermåne	<i>Agrimonia eupatoria</i>	Nær truet - NT	Slemmestadodden 4
Flekkgrisøre	<i>Hypochaeris maculata</i>	Nær truet - NT	Slemmestadodden 4
Lind	<i>Tilia cordata</i>	Nær truet - NT	Slemmestadodden 2,4
Hjorterot	<i>Seseli libanotis</i>	Nær truet - NT	Slemmestadodden 2
SOPP			
Skrukkeøre	<i>Auricularia mesentrica</i>	Nær truet - NT	Slemmestadodden 4
MOSER			
Labbmose	<i>Rhytidium rugosum</i>	Nær truet - NT	Slemmestadodden 2
FUGL			
Hettemåke	<i>Chroicocephalus ridibundus</i>	Kritisk truet - CR	Slemmestadodden
Makrellterne	<i>Sterna hirundo</i>	Sterkt truet - EN	Slemmestadodden
Krykkje	<i>Rissa tridactyla</i>	Sterkt truet - EN	Slemmestadodden
Lunde	<i>Fratercula arctica</i>	Sterkt truet - EN	Slemmestadodden
Sjørørre	<i>Melanitta fusca</i>	Sårbar - VU	Slemmestadodden
Fiskemåke	<i>Larus canus</i>	Sårbar - VU	Slemmestadodden
Ærfugl	<i>Somateria molissima</i>	Sårbar - VU	Slemmestadodden
Grønnpink	<i>Chloris chloris</i>	Sårbar - VU	Slemmestadodden
Gråmåke	<i>Larus argentatus</i>	Sårbar - VU	Slemmestadodden
Svartand	<i>Melanitta nigra</i>	Sårbar - VU	Slemmestadodden
Dvergmåke	<i>Hydrocoloeus minutus</i>	Sårbar - VU	Slemmestadodden
Storskarv	<i>Phalacrocorax carbo</i>	Nær truet - NT	Slemmestadodden
Sanglerke	<i>Alauda arvensis</i>	Nær truet - NT	Slemmestadodden
Stær	<i>Sturnus vulgaris</i>	Nær truet - NT	Slemmestadodden
Gråspurv	<i>Passer domesticus</i>	Nær truet - NT	Slemmestadodden
Tjeld	<i>Haematopus ostralegus</i>	Nær truet - NT	Slemmestadodden

Tabell 14. Rødlistede naturtypelokaliteter som forekommer innenfor undersøkelsesområdet ved Nærnes. Rødlistestatus er oppgitt i henhold til nyeste norske rødliste for naturtyper.

Områdenavn - NiN Id	Naturtype (rødlistekategori)	Tilstand	Naturmangfold	Lokalitetskvalitet	Areal
Slemmestadodden 1 (NINFP2410180241)	D2.2 Naturbeitemark (VU)	Moderat	Moderat	Moderat	0,5
Slemmestadodden 2 (NINFP2410162241)	A3.1 Åpen grunnlendt kalkrik mark i boreonemoral sone (EN)	Moderat	Moderat	Moderat	2,1

Slemmestadodden 3 (NINFP2410166214)	C7.2 Kalkfuruskog (VU)	God	Lite	Moderat	0,4
Slemmestadodden 4 (NINFP2410162240)	A3.1 Åpen grunnlendt kalkrik mark i boreonemoral sone (EN)	Moderat	Lite	Lav	0,9

Figur 33. Oversikt over registrerte naturtyper i området fra kartleggingen i 2024

9.2 Forvaltningsrelevante problemstillinger

Tråkk og slitasje samt sterk effekt av fremmedarter er en utfordring for den åpne kalkrike marka.

9.3 Usikkerhet og alternative valg

Det er avgrenset en mindre lokalitet med kalkfuruskog nord i området. Denne er under minstearealet i henhold til Miljødirektoratets instruks. Avgrensningen er gjort for å vise at det også er kvaliteter i tilknytning til furu her, men alternativet var at denne delen inngår inn i naturbeitemarken.

9.4 Bilder

Figur 34. Fremmedarter som syrin (SE) og kanadagullris (SE) truer artsmangfoldet på kalkmarken sør i undersøkelsesområdet. Foto: Helge Fjeldstad

Figur 35. Gjengroing på kalkmarken med fremmedarter er en utfordring for artsmangfoldet. Foto: Helge Fjeldstad

Figur 36. Sentralt i området inngår et parkanlegg. Foto: Helge Fjeldstad

Figur 37. En liten kalkfuruskog er avgrenset i nord: Foto: Helge Fjeldstad

10 SMEDODDEN

Kartlegger: Knut Hessen

Kartleggingsdato: 26 august 2024

10.1 Naturmangfold

Smedodden ligger på den sørligste delen av Hurumlandet, på en odde stikkende ut i Oslofjorden, noe sør for Tronstad, mellom vikene Knattvoldstranda og Ersvika. Området ligger på grensen mellom to kalkrike berggrunnsstyper, hvor den østligste er den rikeste, med kalkstein leirstein og sandstein. Den vestre delen er fortsatt kalkrik, men på et lavere trinn enn i øst. Her finnes leirskifer, mergelskifer og kalkstein (NGU 2025b). Det finnes stedvis tynt torvdekke, men mye av området har bart fjell.

Smedodden ligger mellom et hyttefelt i nord/nordøst og sjøen i sør/sørvest. Det går enkelte smale stier til, og mellom hyttene, samt fra enkelte av hyttene ned mot sjøen og brygger ved sjøen. Det er noe rydding av tre- og busksjiktet langs stiene, men relativt lite slitasje.

Området er tidligere kartlagt etter DN-håndbok 13 i 2014 og 2015, samt utvalgskartlagt etter NiN i 2019 (Miljødirektoratet 2025). Kartleggingen i 2024 viderefører avgrensningene fra NiN kartleggingen i 2019.

Det skogkledde partiet nærmest hyttene i øst/nordøst består av kalkfurskog. Det er kun en liten del av denne skogen som inngår i det kartlagte området i 2024. Kalkfurskog er vurdert som sårbar (VU) på norsk rødliste for naturtyper.

Mot sjøen i vest, der jordsmonnet blir for skrint til å støtte en tett tresjiktdekkning som utgjør skog, er det åpen grunnlendt kalkrik mark i boreonemoral sone. Denne naturtypen er vurdert til sterkt truet (EN) på norsk rødliste for naturtyper.

I det helt sørligste partiet, på bergene ned mot sjøen, er det svært lite jordsmonn og kalkrik berggrunn. Her er det kartlagt svært tørkeutsatt sørlig kalkberg. Denne naturtypen er vurdert som nær truet (NT) på norsk rødliste for naturtyper.

I kalkfurskogen er det tydelig svært rik berggrunn som setter preg på karplantesammensetningen hvor arter som blodstorkenebb, markmalurt, blåveis og murburkne finnes. Her ble det også registrert enkelte halvstore barlind (VU) langs den vestligste stien til den sørligste hytta. Noe buskhyll (SE) og flikbjørnebær (HI) fantes spredt langs den samme stien, og utgjør et foreløpig lite fremmedartspreg.

På den åpne grunnlendte marken fantes blant annet arter som blodstorkenebb, storblåfjær, gulmaure, bakkemynte, kransmynte, ask (EN) og berberis. Det fantes også noe grønn busthirse (NT) spredt, og enkelte individer av åkermåne (NT) i et mindre parti med semi-naturlig preg. I den grunnlendte marken fantes også matgrasløk (SE) både i vestre og søndre del, men i en foreløpig moderat utbredelse. Denne arten har potensiale til å kunne bre seg ut og utkonkurrere andre hjemlige arter på sikt.

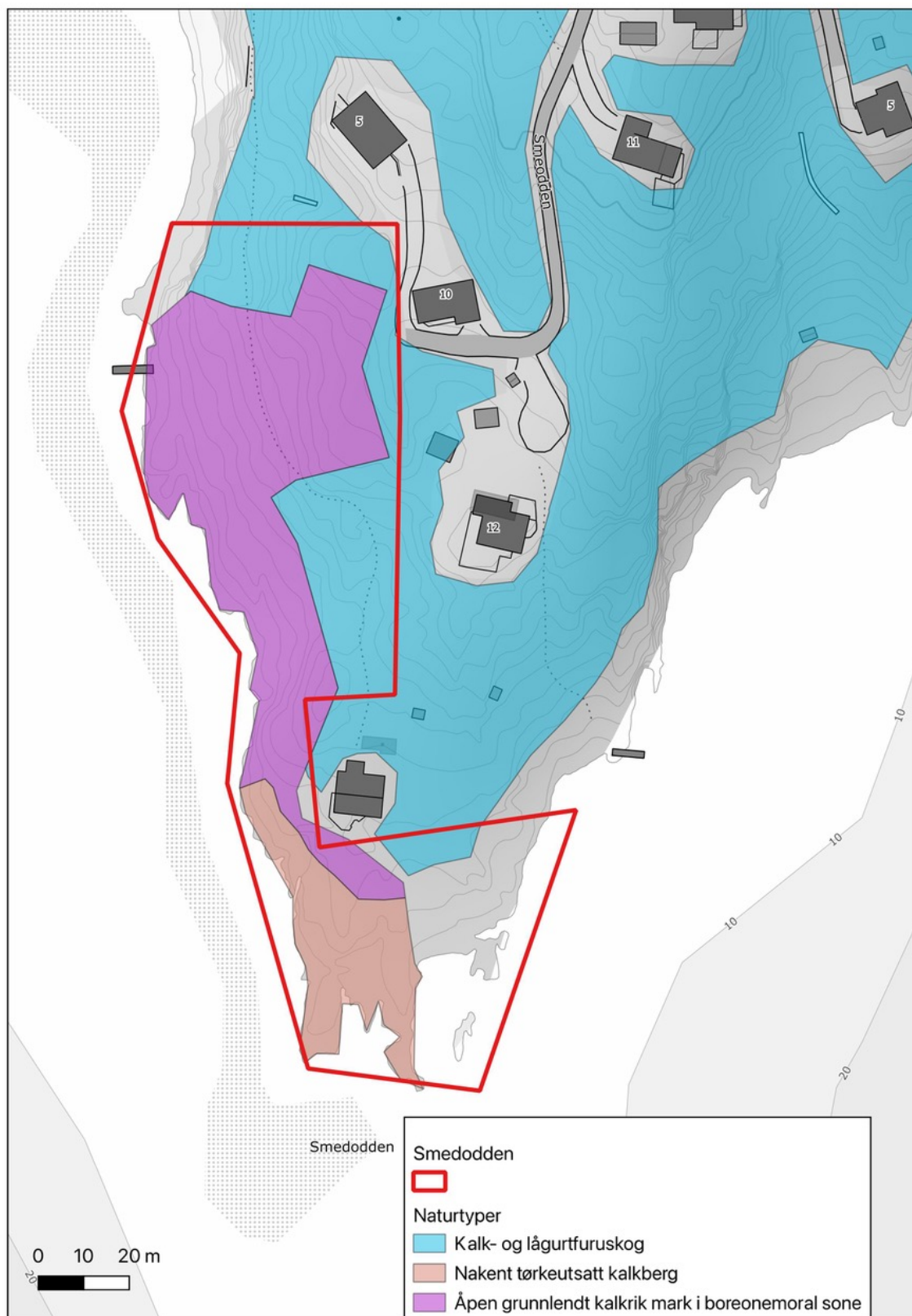
Det tørkeutsatte kalkberget har et varierende karakterpreg fra vest mot sør. Stedvis med et glattere og hardere preg i vest, over mot en mer skifret og oppsprukken struktur i sør. Berget strekker seg over et lengre parti og har både sesongfuktige og overrislede partier, loddrette tørre flater, delvis overheng i mindre skala, soleksponerte parti, skyggefulle parti, parti utsatt for sjøsprøyt og parti som ikke er utsatt for sjøsprøyt.

Tabell 15. Røddlistede arter kjent fra undersøkelsesområdet på Smedodden. Artene er sortert med høyeste røddlistestatus først. Røddlistestatus er oppgitt i henhold til nyeste norske røddliste for arter.

Norsk navn	Latinsk navn	Røddlistestatus	Lokalitet
Ask	<i>Fraxinus excelsior</i>	Sterkt truet - EN	Semi-naturlig eng/ åpen kalkmark
Barlind	<i>Taxus baccata</i>	Sårbar - VU	Kalkfuruskog
Grønn busthirse	<i>Setaria viridis</i>	Nær truet - NT	Åpen kalkmark
Åkermåne	<i>Agrimonia eupatoria</i>	Nær truet - NT	Semi-naturlig eng/ åpen kalkmark

Tabell 16. Røddlistede naturtypelokaliteter som forekommer innenfor undersøkelsesområdet på Smedodden. Røddlistestatus er oppgitt i henhold til nyeste norske røddliste for naturtyper. For områder merket med * inngår kun deler av det opprinnelige polygonet innenfor utredningsområdet. Størrelsen på hele polygonet er oppgitt først, og andelen som er innenfor utredningsområdet følger i parentes.

Områdenavn - NiN Id	Naturtype (røddlistekategori)	Tilstand	Natur-mangfold	Lokalitetskv alitet	Areal (daa)
Smedodden 1 (NINFP1910048160)	A1.2 Nakent tørkeutsatt sørlig kalkberg (nær truet – NT)	God	Moderat	Høy	2,1
Smedodden 2 (NINFP1910047801)	A3.1 Åpen grunnlendt kalkmark i boreonemoral sone (sterkt truet – EN)	God	Stort	Svært høy	3,4
Smedodden 3 * (NINFP1910047804)	C7.2 Kalkfuruskog (sårbar – VU)	Moderat	Stort	Høy	110 (2)

Figur 38. Det undersøkte området kalt Smedodden er avgrenset med rødt omriss, og naturtypelokaliteter som tidligere er registrert etter Miljødirektoratets kartleggingsinstruks i 2019, og videreført etter befaring i 2024 er oppmerket forskjellige farger.

10.2 Forvaltningsrelevante problemstillinger

Matgrasløk (SE) finnes spredt i den åpne grunnlendte marken i vest og sør. Arten finnes foreløpig i en forholdsvis liten utbredelse, men har potensiale til å øke rask, og utkonkurrere stedegne arter.

Det finnes også noe flikbjørnebær (SE) og buskhyll (SE) spredt i kalkfuruskogen. Disse finnes med en foreløpig liten utbredelse, men spesielt flikbjørnebær kan bli problematisk på sikt.

Det ryddes busk og trær langs stien til hyttene i vest. Denne ryddingen er i utgangspunktet uproblematisk for naturmangfoldet, og slitasje fra stien er svært liten, og heller ikke ansett som problematisk. Langs denne stien står det en rekke barlind (VU), som også beskjæres og stedvis er sagd ned. Det bør gjøres tiltak for å unngå videre beskjæring/klipping/fjerning av barlind.

Det finnes et eldre gjerde vest for den sørligste hytta. Dette gjerdet går fra innmark på hyttetomten og ned mot sjøen, og er delvis til hinder for fri ferdsel i utmarken ved strandsonen. Gjerdet bør fjernes, eller få en port.

10.3 Usikkerhet og alternative valg

Det inngår muligens enkelte parti med fattigere bergtyper i det tørkeutsatte kalkberget. Disse er i så fall for små til at det er vurdert hensiktsmessig å klippe det ut fra resterende areal.

Kalkberget fortsetter i en smal stripe langs kysten i vest, men inngår delvis i den grunnlendte marken her. Dette er fordi stripen med berg er vurdert for smal til å gi god informasjon på kart.

Det inngår noen mindre parti stein og grusstrand i kalkberget helt sør. Det inngår mindre avstikkere kalkrikt berg i også i disse strendene, så det er vurdert at det er best å la de inngå i naturtypepolygonet for kalkberget.

I den grunnlendte marken finnes det et mindre parti med semi-naturlig eng ned mot kysten i vest. Sannsynligvis er dette en rest av naturbeitemark. Dette partiet var under minstegrensen for utfigurering som egen naturtype etter instruksen, og er derfor kun inkludert som prosentvis dekkende areal i basiskartleggingen i 2024, samt beskrevet i kapittel 10.4 «Bilder».

Det finnes en rekke spesialister av lav knyttet til tørkeutsatt kalkberg. Det ble funnet en del lav på bergene, men ingen av disse ble bestemt til art, noe som skyldes en kombinasjon av manglende kompetanse på arter knyttet til dette miljøet, samt begrensede ressurser i prosjektet. Manglende artsbestemmelser her utgjør den største usikkerheten for området, da dette miljøet (svært tørkeutsatt sørlig kalkberg) har stort potensiale for sjeldne og rødlistede arter. Spesielt for lav, men også moser.

10.4 Bilder

Figur 39. Spredt tresatt åpen grunnlendt kalkmark i den vestre delen av området. Her er det glidende overganger mellom kalkfuruskog og åpen grunnlendt mark. Foto: Knut Hessen, 26.08.2024.

Figur 40. Deler av kalkfuruskogen, med den vestre hyttestien synlig midt i bildet. Foto: Knut Hessen, 26.08.2024.

Figur 41. Eldre barlind i overgangen mellom kalkfurskog og åpen grunnlendt kalkmark. Foto: Knut Hessen, 26.08.2024.

Figur 42. Deler av det nakne tørkeutsatte sørlige kalkberget i sør. Dette er et miljø med potensiale for blant annet spesielle og rødlistede lavarter. Foto: Knut Hessen, 26.08.2024.

Figur 43. Kalkberg i sør, i veksling med stein og grusstrand, og overgang mot grunnlendt kalkmark og kalkfuruskog. Foto: Knut Hessen, 26.08.2024.

Figur 44. Matgrasløk (SE) er i ferd med å etablere seg godt i den åpne grunnlmedte kalkmarken, både i vest og sør. Foto: Knut Hessen, 26.08.2024.

Figur 45. Et eldre gjerde hindrer delvis fri ferdsel i utmark langs strandsonen i vest. Foto: Knut Hessen, 26.08.2024.

Figur 46. Noe barlind (VU) er stedvis beskåret, og stedvis kuttet helt ned, langs stien til hyttene i vest. Foto: Knut Hessen, 26.08.2024.

11 SOLLI

Kartlegger: Sara Margrete Gilberg Nyjordet

Kartleggingsdato: 25. juni og 3. oktober 2024

11.1 Naturmangfold

Prosjektområdet Solli er 146 daa stort og ligger nordvest for Asker sentrum, sør i Vestmarka. Det kartlagte området omfatter innmarka rundt gården Solli, som ligger i en sørvestvendt skråning, der innmarksarealene strekker seg fra ca. 340 til 400 meter over havet. Berggrunnen i området består av rombeporfyr, som har et intermediært kalkinnhold (NGU 2025a). Over berggrunnen er det et løsmassedekke med morenemateriale (NGU 2025b). Solli gård drives som en gjestegård der de tilbyr overnatting, ridning, og har kafé. Innmarka rundt gården brukes til hestebeite, i tillegg blir et areal sørøst for husene slått årlig.

Fra tidligere er det kartlagt to lokaliteter etter DN-håndbok 13 som dekker det aller meste av innmarka på Solli. Én lokalitet med slåttemark (Solli slåttemark, BN00092283) og én med naturbeitemark (Solli, BN00047763), begge kartlagt i 2012. Det er også registrert en mindre lokalitet med en gårdsdam (Solli nord, BN00092295) nordøst i prosjektområdet, men denne er ikke videreført i den nye kartlegginga etter Miljødirektoratets instruks, ettersom den nye metodikken omfatter kun terrestriske naturtyper. De som jobba på gården fortalte at det fremdeles er salamander i dammen, men at den gror mer og mer igjen (Figur 53).

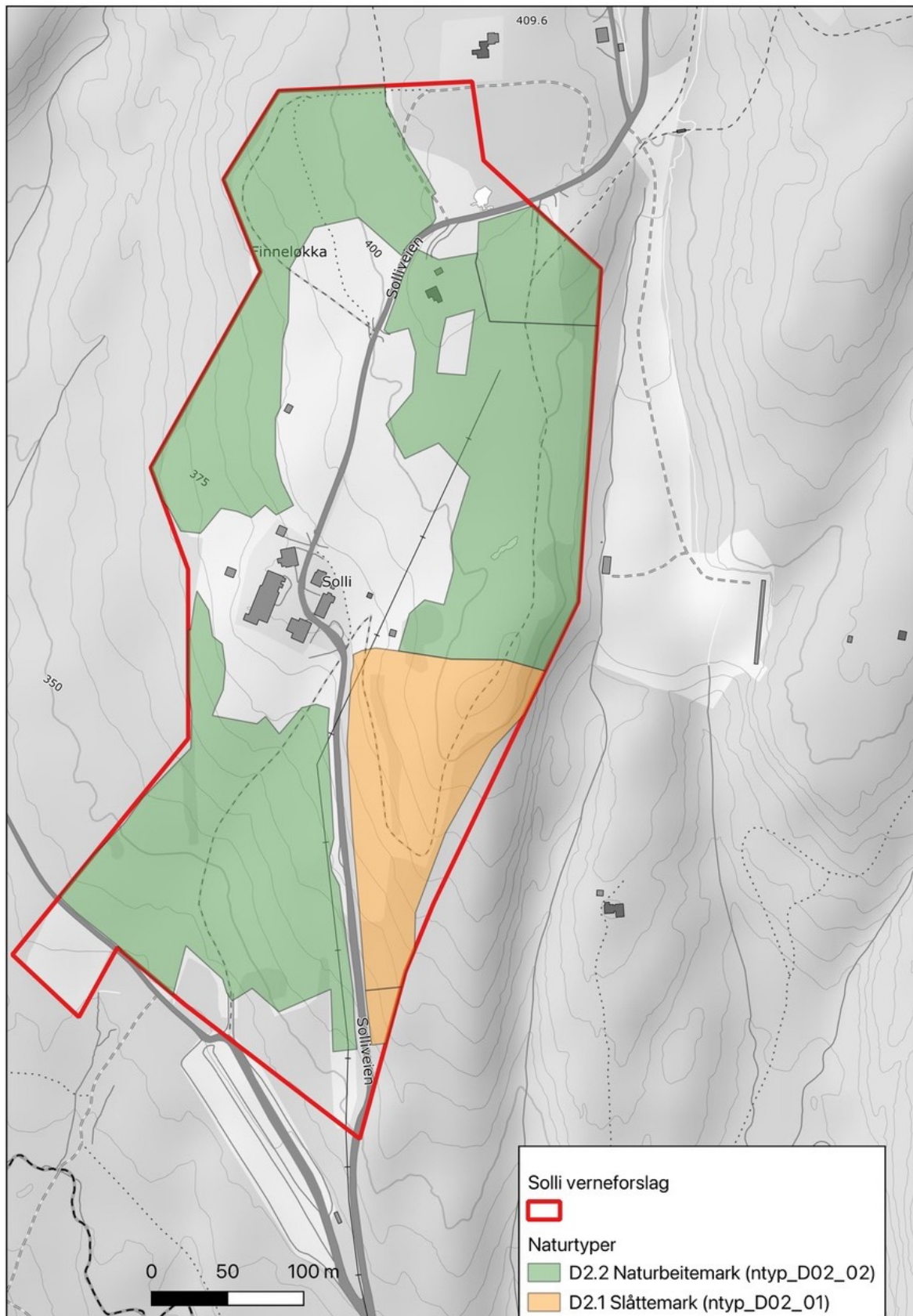
Ved kartlegginga i 2024 ble mye av arealet med naturbeitemark (VU) og slåttemark (CR) videreført etter den nye metodikken. Likevel er et større areal rundt gårdstunet og langs vegen nordover holdt utenfor de nye naturtypelokalitetene. Disse arealene er såpass påvirket av tråkk, beite og/eller oppgjødsling at de ikke oppfyller kravene til å kunne regnes som semi-naturlige etter NiN-systemet, men er å regne som sterkt endra mark. I tillegg regnes gårdstunet, vegene med kantareal og plener som sterkt endra mark. Dette gjør at det etter kartlegginga i 2024 er utfigurert to lokaliteter med slåttemark og fire med naturbeitemark rundt Solli gård (Figur 47; Tabell 17).

Det er registrert ei rekke rødlista arter innenfor undersøkelsesområdet på Solli (Tabell 17). Særlig er det sopp, og insekter og edderkoppdyr, men også enkelte karplanter og fugl. Alle de registrerte rødlisteartene av insekter og edderkoppdyr er fra slåttemarka sørøst for gårdstunet. Alle de registrerte soppartene er beitemarksopp. Det er nokså mange registreringer fra tidligere, men flere av registreringene har dårlig koordinatpresisjon, noe som gjør at det er vanskelig å vite hvor de forskjellige artene er funnet. I 2024 ble området besøkt en ekstra gang på høsten (3. oktober), med formål om å kartlegge beitemarksopp. Det ble funnet flere arter av beitemarksopp på denne turen, blant annet tre funn av den sårbare arten musserongvokssopp. Under feltarbeidet ble det også samlet belegg av enkelte arter som ble sendt inn for DNA-sekvensering.

Tabell 17. Rødlistede arter kjent fra undersøkelsesområdet rundt Solli gård. Lista er delt opp etter artsgrupper og artene er sortert med høyeste rødlistestatus først, dernest alfabetisk etter latinsk navn. Rødlistestatus er oppgitt i henhold til nyeste norske rødliste for arter.

Norsk navn	Latinsk navn	Rødlistestatus	Lokalitet
KARPLANTER			
Ask	<i>Fraxinus excelsior</i>	Sterkt trua - EN	På sterkt endra mark i nord, og i tillegg én upresis stedsangivelse
Alm	<i>Ulmus glabra</i>	Sterkt trua - EN	Upresis stedsangivelse

Stolt Henrik	<i>Blitum bonus-henricus</i>	Nær trua - NT	Ved gårdstunet
SOPP			
Grå narremusserong	<i>Pseudotricholoma metapodium</i>	Sterkt trua - EN	Punkt plassert i naturbeitemark sørvest for gårdstunet, men upresist
Gulfovokssopp	<i>Cuphophyllus flavipes</i>	Sårbar - VU	Punkt plassert i naturbeitemark sørvest for gårdstunet, men upresist
Musserongvokssopp	<i>Cuphophyllus fornicatus</i>	Sårbar - VU	I slåttemarka sørøst for gårdstunet og i naturbeitemark søvest for gårdstunet
Flammevokssopp	<i>Hygrocybe intermedia</i>	Sårbar - VU	I naturbeitemark sør for gårdstunet, og i tillegg én noe upresis stedsangivelse
Sitronskivevokssopp	<i>Hygrocybe spadicea</i>	Sårbar - VU	I slåttemarka sørøst for gårdstunet, og i tillegg én noe upresis stedsangivelse
Papillvokssopp	<i>Hygrocybe subpapillata</i>	Sårbar - VU	I naturbeitemark sørvest for gårdstunet
Sauevokssopp	<i>Neohygrocybe ovina</i>	Sårbar - VU	Punkt plassert i naturbeitemark sørvest for gårdstunet, men upresist
Gulbrun narrevokssopp	<i>Camarophyllopsis schulzeri</i>	Nær trua - NT	Punkt plassert i naturbeitemark sørvest for gårdstunet, men upresist
Midnattsblå rødspore	<i>Entoloma atrocoeruleum</i>	Nær trua - NT	Punkt plassert i naturbeitemark sørvest for gårdstunet, men upresist
Lillagrå rødspore	<i>Entoloma griseocyaneum</i>	Nær trua - NT	Ett lite stykke øst for gårdstunet, og i slåttemarka sørøst for gårdstunet, og i tillegg én noe upresis stedsangivelse
Hvit småfingersopp	<i>Ramariopsis kunzei</i>	Nær trua - NT	Ett lite stykke nord for gårdstunet
INSEKTER og EDDERKOPPDYR			
Seljekrattmøll	<i>Chrysoclista lathamella</i>	Sterkt trua - EN	Alle er registrert i slåttemarka sørøst for gårdstunet
Kurvsandbie	<i>Andrena fulvago</i>	Sårbar - VU	
-	<i>Cathormiocerus aristatus</i>	Sårbar - VU	
Vortebiter	<i>Decticus verrucivorus</i>	Sårbar - VU	
-	<i>Empria excisa</i>	Sårbar - VU	
Kystkuleedderkopp	<i>Enoplognatha thoracica</i>	Sårbar - VU	
-	<i>Pristiphora insularis</i>	Sårbar - VU	
Enggresshoppe	<i>Pseudochorthippus parallelus</i>	Sårbar - VU	
-	<i>Apethymus apicalis</i>	Nær trua - NT	
-	<i>Neophytobius quadrinodosus</i>	Nær trua - NT	
-	<i>Orobitis cyanea</i>	Nær trua - NT	
Liten knøltregraver	<i>Pemphredon clypealis</i>	Nær trua - NT	
Østlig galleblomsterflue	<i>Pipiza accola</i>	Nær trua - NT	
FUGL			
Grønnfink	<i>Chloris chloris</i>	Sårbar - VU	Solli gård
Gulspurv	<i>Emberiza citrinella</i>	Sårbar - VU	Solli gård
Tårnseiler	<i>Apus apus</i>	Nær trua - NT	Solli gård
Taksvale	<i>Delichon urbicum</i>	Nær trua - NT	Solli gård
Konglebit	<i>Pinicola enucleator</i>	Nær trua - NT	Solli gård

Figur 47. Det undersøkte området rundt Solli gård er avgrenset med rødt omriss. Her ble det kartlagt fire lokaliteter med naturbeitemark (grønne figurer) og to lokaliteter med slåttemark (oransje figurer) etter Miljødirektoratets kartleggingsinstruks i 2024.

Tabell 18. Røddlistede naturtypelokaliteter som forekommer innenfor undersøkelsesområdet rundt Solli gård. Røddlistestatus er oppgitt i henhold til nyeste norske røddliste for naturtyper.

Områdenavn - NiN Id	Naturtype (røddlistekategori)	Tilstand	Natur-mangfold	Lokalitets-kvalitet	Areal (daa)
Solli nordøst (NINFP2410158758)	D2.2 Naturbeitemark (sårbar – VU)	Svært redusert	-	Svært lav	5,0
Solli nordvest (NINFP2410158759)	D2.2 Naturbeitemark (sårbar – VU)	Moderat	Stort	Høy	20,4
Solli sørøst (NINFP2410158760)	D2.1 Slåttemark (kritisk trua – CR)	Svært redusert	-	Svært lav	0,6
Solli øst (NINFP2410158761)	D2.2 Naturbeitemark (sårbar – VU)	Moderat	Stort	Høy	24,4
Solli sørvest (NINFP2410158762)	D2.2 Naturbeitemark (sårbar – VU)	Moderat	Stort	Høy	26,6
Solli såttemark (NINFP2410158763)	D2.1 Slåttemark (kritisk trua – CR)	God	Stort	Svært høy	15,5

11.2 Forvaltningsrelevante problemstillinger

Området der det er kartlagt slåttemark har en skjøtelsesplan fra 2013. I denne blir det anbefalt årlig slått, bakketørking og deretter fjerning av høyet, muligheter for beite etter slått (uten tilleggsfôring), noe rydding, samt å unngå gjødsling (Abel 2013). For å bevare lokaliteten med den kritisk trua naturtypen slåttemark er det viktig at tiltakene i skjøtelsesplanen følges opp. Det kan med fordel gjennomføres en revidering av skjøtelsesplanen, der også arealene med naturbeitemark kan inkluderes i planen med egne tiltak og målsetninger.

Dagens skjøtsel av slåttemark er grei, men trolig litt svak. Dette sees ved at det er gjengroing fra ytterkantene og delvis oppslag av lauvtrær i enga. Rydding langs ytterkantene anbefales, og i tillegg kan de delene av enga som har lauvoppslag og høyt feltsjikt slås to ganger årlig til en ser at oppslaget er redusert. Etterbeite med hest eller andre dyr kan også hjelpe på.

For naturbeitemarkene er nok dagens bruk for intensiv, med tanke på å bevare den sårbare (VU) naturtypen naturbeitemark på sikt. Deler av arealet som er registrert som naturbeitemark fra 2012 ble kartlagt som sterkt endra mark i 2024, og dette skyldes nok ikke bare en ny kartleggingsmetodikk. Trolig har det vært litt for mange dyr på arealene over flere år, noe som har ført til hardt beite, opptråkking og oppgjødsling i forbindelse med tilleggsfôring. Dette har gjort at arealene som er mest påvirket har gått over til sterkt endra mark. For å unngå at dette også skjer med det resterende arealet med naturbeitemark bør antallet hester på beite reduseres, noe de som driver gården også hadde konkrete planer om under kartlegginga i 2024.

11.3 Usikkerhet og alternative valg

Den største usikkerheten i kartlegginga er knyttet til uklare og gradvise overganger mellom semi-naturlig mark og sterkt endra mark. Noe av dette skyldes nok varierende bruksintensitet og bruk av området over lengre tid. I tillegg var feltsjiktet svært nedbeita og det var få identifiserbare arter å gjøre vurderingene ut fra. Et besøk til området på høsten ga enkelte funn av beitemarksopp, men ingen som var til særlig hjelp i områdene der det var utfordrende å tegne opp grensene.

Det er også noe usikkerhet knyttet til valg av naturtypene naturbeitemark og slåttemark. Hele innmarksarealet har nok hatt varierende drift med både beite og slått, og det er derfor vanskelig å avgjøre om et areal skal kalles naturbeitemark eller slåttemark i dag. Kartlegginga som ble gjort i 2024 støtter seg på den tidligere kartlegginga etter DN-håndbok 13 og dagens bruk av områdene.

11.4 Bilder

Figur 48. Lokalteten med slåttemark (Solli slåttemark) blir holdt i hevd med årlig slått. Det er likevel noe gjengroing langs kantene, enkelte steder med oppslag av lauvtrær i enga, samt et tett parti med einstape mot toppen av lokaliteten. Foto: Sara Margrete Gilberg Nyjordet, 25.06.24.

Figur 49. Det ble funnet flere arter av beitemarksopp under det andre besøket på Solli, 3. oktober. Blant annet ble den sårbare (VU) arten musserongvokssopp (alle bildene) funnet tre steder, hvor ett var i lokaliteten med slåttemark. Foto: Sara Margrete Gilberg Nyjordet, 03.10.24.

Figur 50. Innmarka rundt Solli gård blir beita av hest, og flere steder er vegetasjonen så nedbeita at det er vanskelig å se hvilke arter som vokser der. Foto: Sara Margrete Gilberg Nyjordet, 25.06.24.

Figur 51. De delene av beiteområdet som ligger nærmest gårdstunet er svært påvirket av tråkk, beite og/eller oppgjødsling, og oppfyller ikke kravene til å kunne regnes som semi-naturlige etter NiN-systemet, men er å regne som sterkt endra mark. Fremmedarter kommer også inn i flere av disse områdene. Foto: Sara Margrete Gilberg Nyjordet, 25.06.24.

Figur 52. Arealene nærmest vegen er gjerne sterkest påvirkta, og dermed sterkt endra mark, mens en ser en overgang bakover i bildet mot arealer som i 2024 ble kartlagt som semi-naturlig eng. Foto: Sara Margrete Gilberg Nyjordet, 25.06.24.

Figur 53. Etter DN-håndbok 13 er det registrert en gårdsdam (Solli nord, BN00092295) nordøst i prosjektområdet. De som jobba på gården fortalte at det fremdeles er salamander i dammen, men at den gror mer og mer igjen. Foto: Sara Margrete Gilberg Nyjordet, 25.06.24.

12 RØDBYVANNET

Kartlegger: Knut Hessen

Kartleggingsdato: 28/29. september 2024

12.1 Naturmangfold

Rødbyvannet ligger sørvest på Hurumlandet, ca. 3-4 km sør-sørøst for Klokkarstua. Utredningsområdet inkluderer den nordligste delen av Rødbyvannet, samt deler av Ustadelva fra omkring Dalen og sør til utløpet i Rødbyvannet. Bergrunnen er forholdsvis fattig, bestående av granitt. Hav og fjordavsetninger dekker det meste av berggrunnen nord og vest i utredningsområdet og fører til en rikere karplantesammensetning. Ved utløpet av elva, og ca. 1/3 av elva nordover i utredningsområdet er det elve- og bekkeavsetninger, hovedsakelig bestående av silt og leire, stedvis bestående av sand, men også med blandinger mellom de to (NGU2025b).

Utredningsområdet er tidligere kartlagt etter DN-håndbok 13 i 2013. Her er hele området kartlagt som «kroksjøer, flomdammer og meanderende elveparti (Miljødirektoratet 2025).

Ustadelva meandrerer gjennom hav og fjordavsetninger i øvre deler, og i elve- og bekkeavsetninger lenger sør. Dette gir opphav til en rekke rødlistede landformer, herunder elveslette, vurdert som nær truet (NT) på norsk rødliste for naturtyper, der elva skjærer seg gjennom en større flate med hav- og fjordavsetninger. Buktingene, eller meandringen gir opphav til menader, som er vurdert som sårbar (VU). Stedvis finnes erosjonskanter (NT) i tilknytning til meandrene. Det er også en kroksjø (NT) på vestsiden av Ustadelvas utløp i Rødbyvannet. Utløpet utgjør et delta, som også er en rødlistet naturtype, vurdert som sårbar (VU).

Rødbyvannet er demmet opp ved utløpet i sørøst. Demningen ble oppført i 1925, og økta vannstanden med omkring 2 meter. Dette fører til at det er vurdert en reguleringsintensitet på naturtypelokaliteten knyttet til Rødbyvannet, og et stykke oppover elva. Der flere sideelver og bekker renner inn, og helningen ned mot rødbyvannet avtar er denne påvirkningen vurdert avtakende. Det er ikke vurdert påvirkning fra reguleringen i naturtyper den øverste 1/3-delen av Ustadelva, opp til Dalen i nord.

Landskapet er noe flatere i partiene rundt nordre del av Rødbyvannet, og i omkring den første halvdelen av Ustadelva. I de flatere partiene er det mest tydelig meandring, mens lenger nord får sidene av elva preg av slakt ravinelandskap, stedvis med noe brattere sider.

Det er mye avrenning av næringsstoffer fra tilgrensende jordbruksareal, og Rødbyvannet er vurdert påvirket av denne avrenningen. Dette fører til en økt eutrofieringseffekt, som nok påvirker flere av naturtypene knyttet til vannet, også naturtyper som er sesongmessig flompåvirket. For alle helofyttsumper er det vurdert en middels sterk eutrofieringseffekt, men det er knyttet generell usikkerhet til denne variabelen. Denne usikkerheten er videre beskrevet i kapittel 8.3 «Usikkerhet og alternative valg».

Det er ellers store mudderflater ved utløpet av elva. Disse har potensiale for å huse pusleplantesamfunn som best undersøkes ved lav vannstand på våren. Dette var ikke gjennomførbart ved kartleggingen i 2024. Dette er videre nevnt under kapittel 8.3 «Usikkerhet og alternative valg.»

På historiske flyfoto fra 1956 er det synlig tett grøfting i den åpne flomfastmarka langs rødbyvannet. Det var få spor etter denne grøftingen under kartleggingen i 2024. Ellers er det samlet lite menneskelige inngrep, med unntak av punktet det Rødbyveien krysser Ustadelva med

en bro. Det er tidligere mye hogd i området. Dette gjelder spesielt for mye av partiene vurdert som flomskogsmark i 2024, som ikke var tresatt på historiske flyfoto fra 1956.

Under kartleggingen i 2024 ble det utfigurert en rekke naturtyper etter NIN. Med unntak av jorder, plantasjeskog, nylig hogd skog, eller yngre skog er nesten alle områder utfigurert med en naturtype etter Miljødirektoratets instruks. Alle partier som grenser til vann, har fått en kartlagt naturtype etter instruks.

Ved de nordre breddene av Rødbyvannet, og i flere partier langs Ustadelva, er det større partier med flomskogsmark. Flomskogsmark er vurdert som sårbar (VU) etter norsk rødliste for naturtyper. I tilknytning til flomskogsmarkene er det ofte i partiene ut mot Rødbyvannet eller Ustadelva større eller mindre flater med åpen flomfatsmark (NT). Stedvis i vannet er det også partier med kalkrik helofyttsump (VU). Det finnes spredt parti med gammel høgstaudegråorskog (ikke rødlistet, men med sentral økosystemfunksjon) opp på begge sider av Ustadelva, stedvis med kildepreg. Under arbeidet med denne rapporten ble det klart at større partier kartlagt som flomskogsmark nok i Rødbyvannet trolig kan passe inn under naturtypen rik vierstrandskog. Dette er en rødlistet naturtype i kategori (VU), lik som for flomskogsmark som den i så fall er forvekslet med. Dette er også omtalt i kapittel 12.3 «Usikkerhet og alternative valg».

Av øvrige naturtyper er det utfigurert et mindre parti gammel lågurtospeskeg langs Ustadelvas østside (ikke rødlistet naturtype, men med sentral økosystemfunksjon), og en smal stripe frisk rik edellauvskog (NT) like nordvest for der Røbyveien krysser Ustadelva. Den friske rike edellauvskogen er en større lokalitet en hva som kommer frem på kartet, da den kuttes av prosjektgrensen i øst. Det er mye ask (EN) i dette partiet. Det er utfigurert et mindre parti med silt og leirskred (EN) på nordsiden i den øvre delen av Ustadelva, i nedkanten av et jorde mot elva. Det er også kartlagt én hul eik (ikke rødlistet, men med sentral økosystemfunksjon) på nordvestsiden av elvas utløp i vannet.

Mongolspringfrø (SE) finnes jevnt spredt langs Ustadelvas bredder, spesielt i åpen flomfastmark og flomskogsmark. Denne arten utgjør foreløpig ikke noe stor fremmedartseffekt, men har potensiale til å spre seg kraftig på sikt. Noe buskhyll (SE) finnes også spredt i tresatte parti, men utgjør heller ikke noen stor fremmedartseffekt, med unntak i enkelte parti hvor det nylig er drevet hogst. I spesielt én hogstflate på nordsiden av Ustadelva danner buskhyll tette kratt i felt- og busksjiktet.

Elvemusling er registrert med utbredelse i hele delen av Ustadelva som er innenfor utredningsområdet, i tillegg til hele Rødbyvannet. Det er ellers registrert to rødlistede karplanter, én mose, og en rekke fugl.

Tabell 19. Rødlistede arter kjent fra undersøkelsesområdet, nordre deler av Rødbyvannet inkludert deler av Ustadelva. Listen er delt opp etter artsgrupper, og artene er sortert med høyeste rødlistestatus først. Rødlistestatus er oppgitt i henhold til nyeste norske rødliste for arter.

Norsk navn	Latinsk navn	Rødlistestatus	Lokalitet
KARRPLANTER			
Vasskryp	<i>Lythrum portula</i>	Sterkt truet - EN	Mellom nordre del av Rødbyvannet og langs Ustadelva opp forbi Nygård
Ask	<i>Fraxinus excelsior</i>	Sterkt truet - EN	Jevnt spredt i skogsareal langs i hele utredningsområdet
BLØTDYR			
Elvemusling	<i>Margaritifera margaritifera</i>	Sårbar - VU	Hele elvesrekket Ustadelva og Rødbyvannet
MOSER			
Svampgaffelmose	<i>Riccia hubeneriana</i>	Sterkt truet - EN	Mellom nordre del av Rødbyvannet og langs Ustadelva opp forbi Nygård
FUGL			

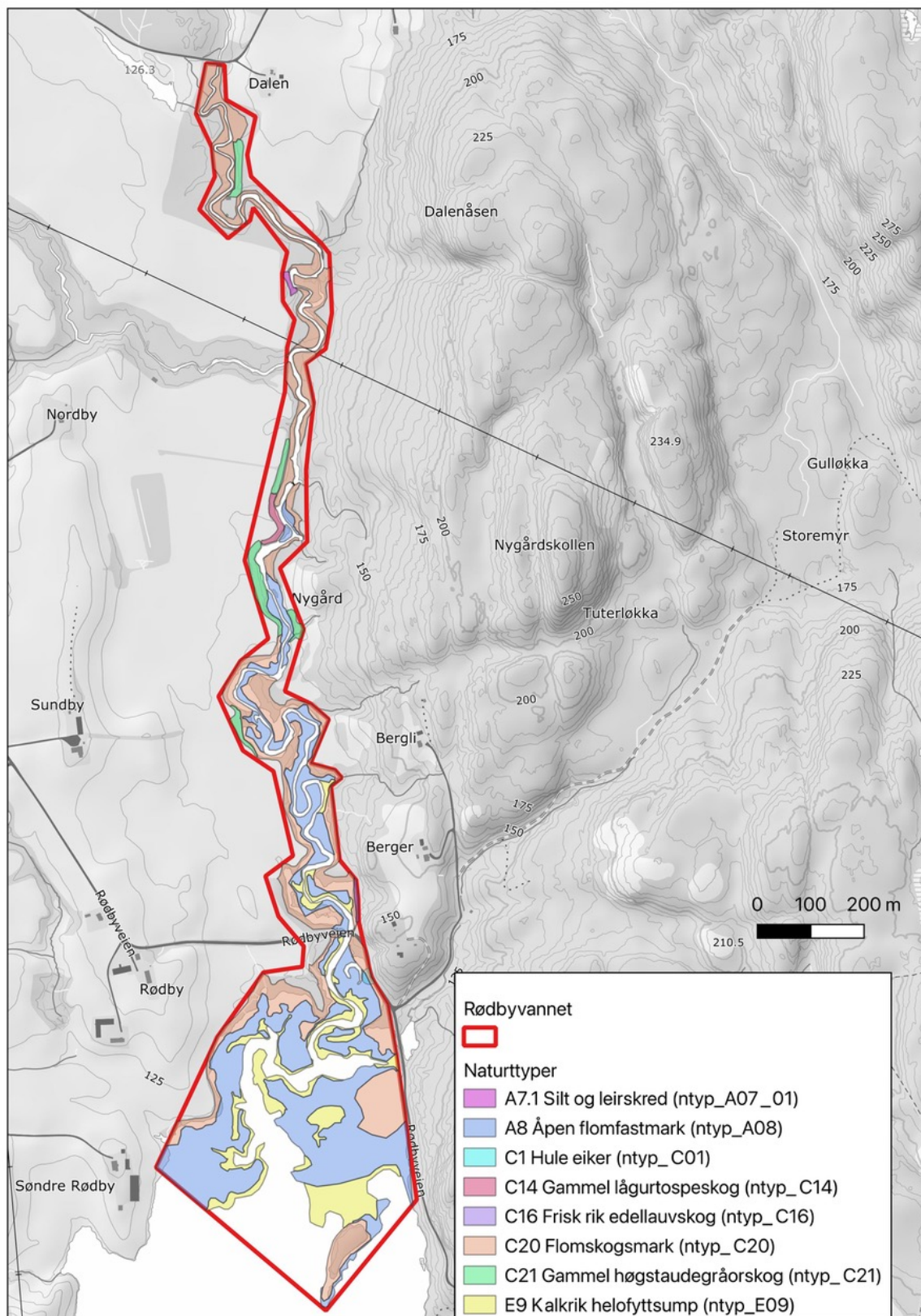
Hettemåke	<i>Chroicocephalus ridibundus</i>	Kritisk truet - CR	Rødbyvannet nord
Vipe	<i>Vanellus vanellus</i>	Kritisk truet - CR	Rødbyvannet nord
Grønnefink	<i>Chloris chloris</i>	Sårbar - VU	Rødbyvannet
Gulspurv	<i>Emberiza citrinella</i>	Sårbar - VU	Rødbyvannet
Fiskemåke	<i>Larus canus</i>	Sårbar - VU	Rødbyvannet
Trelærke	<i>Lullula arborea</i>	Nær truet - NT	Rødbyvannet
Sanglærke	<i>Alauda arvensis</i>	Nær truet - NT	Rødbyvannet nord
Rødstilk	<i>Tringa totanus</i>	Nær truet - NT	Ustadelva
Taksvale	<i>Delichon urbium</i>	Nær truet - NT	Ustadelva

Tabell 20. Røddlistede naturtypelokaliteter som forekommer innenfor undersøkelsesområdet, nordre deler av Rødbyvannet inkludert deler av Ustadelva. Røddlistestatus er oppgitt i henhold til nyeste norske røddliste for naturtyper. Naturtyper merket med * er ikke røddlistet, men kartlegges fordi de er naturtyper med sentral økosystemfunksjon.

Områdenavn - NiN Id	Naturtype (røddlistekategori)	Tilstand	Natur-mangfold	Lokalitets kvalitet	Areal (daa)
Rødbyvannet 1 (NINFP2510184297)	C20 Flomskogsmark (sårbar – VU)	Moderat	Moderat	Moderat	5,2
Rødbyvannet 2 (NINFP2510184294)	A8 Åpen flomfastmark (sårbar – VU)	Moderat	Lite	Lav	2,5
Rødbyvannet 3 (NINFP2410170775)	E9 Kalkrik helofyttsump (sårbar – VU)	God	Lite	Lite	9
Rødbyvannet 4 (NINFP2410170774)	A8 Åpen flomfastmark (sårbar – VU)	Moderat	Stort	Høy	31
Rødbyvannet 5 (NINFP2510184295)	E9 Kalkrik helofyttsump (sårbar – VU)	God	Lite	Moderat	0,4
Rødbyvannet 6 (NINFP2410170773)	E9 Kalkrik helofyttsump (sårbar – VU)	God	Lite	Moderat	2,4
Rødbyvannet 7 (NINFP2410170778)	C20 Flomskogsmark (sårbar – VU)	Moderat	Moderat	Moderat	8,8
Rødbyvannet 8 (NINFP2410170777)	E9 Kalkrik helofyttsump (sårbar – VU)	God	Lite	Moderat	3,7
Rødbyvannet 9 (NINFP2410170782)	E9 Kalkrik helofyttsump (sårbar – VU)	God	Lite	Moderat	3,9
Rødbyvannet 10 (NINFP2410170321)	A8 Åpen flomfastmark (sårbar – VU)	Moderat	Stort	Høy	8,8
Rødbyvannet 11 (NINFP2410170322)	C20 Flomskogsmark (sårbar – VU)	Moderat	Lite	Lav	4,9
Rødbyvannet 12* (NINFP2410170320)	(*)	Moderat	Lite	Lav	0,4
Rødbyvannet 12 2 (NINFP2410171382)	E9 Kalkrik helofyttsump (sårbar – VU)	God	Stort	Svært høy	0,4
Rødbyvannet 13 (NINFP2510184305)	A8 Åpen flomfastmark (sårbar – VU)	Moderat	Stort	Høy	0,7
Rødbyvannet 14 (NINFP2410171387)	C20 Flomskogsmark (sårbar – VU)	Moderat	Moderat	Moderat	12,8
Rødbyvannet 15 (NINFP2410171386)	A8 Åpen flomfastmark (sårbar – VU)	Moderat	Stort	Høy	35

Rødbyvannet 16 (NINFP2410171389)	E9 Kalkrik helofyttsump (sårbar – VU)	God	Lite	Moderat	4,9
Rødbyvannet 17 (NINFP2410171388)	E9 Kalkrik helofyttsump (sårbar – VU)	God	Lite	Moderat	1
Rødbyvannet 18 (NINFP2510184306)	E9 Kalkrik helofyttsump (sårbar – VU)	God	Lite	Moderat	8,3
Rødbyvannet 19 (NINFP2410171385)	E9 Kalkrik helofyttsump (sårbar – VU)	God	Lite	Moderat	1,3
Ustadelva 1 (NINFP2410170795)	C16 Frisk rik edellauvskog (nær truet – NT)	Moderat	Lite	Lav	0,4
Ustadelva 2 (NINFP241070798)	C20 Flomskogsmark (sårbar – VU)	God	Stort	Svært høy	12,2
Ustadelva 3 (NINFP2410170792)	E9 Kalkrik helofyttsump (sårbar – VU)	God	Stort	Svært høy	1
Ustadelva 4 (NINFP2410170799)	A8 Åpen flomfastmark (sårbar – VU)	God	Stort	Svært høy	1,3
Ustadelva 5 (NINFP2410171194)	A8 Åpen flomfastmark (sårbar – VU)	God	Stort	Svært høy	1,6
Ustadelva 6 (NINFP2410171196)	E9 Kalkrik helofyttsump (sårbar – VU)	God	Stort	Svært høy	0,6
Ustadelva 7 (NINFP2410171193)	A8 Åpen flomfastmark (sårbar – VU)	God	Stort	Svært høy	1,9
Ustadelva 8 (NINFP2410171197)	A8 Åpen flomfastmark (sårbar – VU)	God	Stort	Svært høy	0,9
Ustadelva 9 (NINFP2510184293)	A8 Åpen flomfastmark (sårbar – VU)	God	Stort	Svært høy	1,7
Ustadelva 10 (NINFP2510184296)	A8 Åpen flomfastmark (sårbar – VU)	God	Stort	Svært høy	1,7
Ustadelva 11* (NINFP2410171210)	(*)	Moderat	Lite	Lav	0,8
Ustadelva 12 (NINFP2410171218)	C20 Flomskogsmark (sårbar – VU)	God	Lite	Moderat	1
Ustadelva 13 (NINFP2410171221)	A8 Åpen flomfastmark (sårbar – VU)	God	Lite	Moderat	0,6
Ustadelva 14 (NINFP2510184298)	C20 Flomskogsmark (sårbar – VU)	God	Lite	Moderat	1
Ustadelva 15 (NINFP2410171232)	C20 Flomskogsmark (sårbar – VU)	God	Moderat	Høy	6,1
Ustadelva 16 (NINFP2410171247)	C20 Flomskogsmark (sårbar – VU)	God	Moderat	Høy	5,8
Ustadelva 17* (NINFP2410171265)	(*)	God	Lite	Moderat	1,6
Ustadelva 18 (NINFP2410171268)	C20 Flomskogsmark (sårbar – VU)	God	Lite	Moderat	4,8
Ustadelva 19 (NINFP2410171288)	C20 Flomskogsmark (sårbar – VU)	Moderat	Lite	Lav	2,2
Ustadelva 20 (NINFP2410171290)	A7.1 Silt og leirskred (sterkt truet – EN)	God	Moderat	Høy	0,4
Ustadelva 21 (NINFP2510184292)	C20 Flomskogsmark (sårbar – VU)	Dårlig	Lite	Lav	1,8

Ustadelva 22 (NINFP2410171292)	C20 Flomskogsmark (sårbar – VU)	Moderat	Lite	Lav	2,9
Ustadelva 23* (NINFP2410171316)	(*)	Moderat	Lite	Lav	1
Ustadelva 24* (NINFP2410171318)	(*)	God	Lite	Moderat	1,2
Ustadelva 25 (NINFP2410171320)	A8 Åpen flomfastmark (sårbar – VU)	God	Lite	Moderat	0,4
Ustadelva 26* (NINFP2410171340)	(*)	Moderat	Lite	Lav	2,8
Ustadelva 27 (NINFP2410171342)	A8 Åpen flomfastmark (sårbar – VU)	God	Stort	Svært høy	1,9
Ustadelva 28 (NINFP2410171345)	C20 Flomskogsmark (sårbar – VU)	God	Stort	Svært høy	13,8
Ustadelva 29 (NINFP2410171374)	A8 Åpen flomfastmark (sårbar – VU)	God	Stort	Svært høy	1,6
Ustadelva 30* (NINFP2410171373)	(*)	God	Lite	Moderat	1
Ustadelva 31 (NINFP2410171379)	A8 Åpen flomfastmark (sårbar – VU)	God	Stort	Svært høy	7,2

Figur 54. Det undersøkte området kalt Rødbyvannet er avgrenset med rødt omriss, og naturtypelokaliteter registrert etter Miljødirektoratets kartleggingsinstruks i 2024 er oppmerket forskjellige farger.

12.2 Forvaltningsrelevante problemstillinger

Det er mye avrenning av næringsstoffer fra tilgrensende jordbruksareal. Både Rødbyvannet og Ustadelva er antatt påvirket av denne avrenningen. Dette fører sannsynligvis til en økt eutrofieringseffekt, som nok påvirker flere av naturtypene knyttet til vannet, også naturtyper som er sesongmessig flompåvirket. For alle helofyttsumper er det vurdert en middels sterk eutrofieringseffekt, men det er knyttet usikkerhet til valg av trinn på denne variabelen. Usikkerheten knyttet til eutrofiering er videre beskrevet i kapittel 8.3 «Usikkerhet og alternative valg. Det vil være nødvendig med vannprøvetaking for å fastslå faktiske nivåer, men det vil sannsynligvis være en fordel med alle tiltak som kan begrense avrenning fra omkringliggende jordbruksareal. På nettsiden vann-nett (vann-nett 2025) er det oppgitt en *middels grad* av *diffus avrenning*, for alle registrerte kategorier, med unntak av kategorien *transport og infrastruktur*, som har oppgitt *liten grad*. På den samme nettsiden er økologisk tilstand for Rødbyvannet satt til *moderat* (Vann-nett 2025).

Det finnes spredt noe bevergnag av både nyere og eldre dato langs Ustadelva, men i lite omfang. Det er ikke sett spor etter demningsbygning.

Det er ellers noe mongolspringfrø (SE) og buskhyll (SE) spredt i undersøkelsesområdet, hovedsakelig langs Ustadelva. Mongolspringfrø forekommer i all hovedsak i partier med åpen flomfastmark og flomskogsmark, mens buskhyll finnes spredt i tresatte areal, og er spesielt fremtredende i partier hvor det nylig er tatt ut skog. Mest rødhyll finnes i en hogstflate på østsiden av Ustadelva, like sør for Dalen. Foreløpig utgjør ikke disse fremmedartene noen stor trussel for biomangfoldet i området, men de bør helst lukes ut for å unngå videre spredning.

Det finnes også en større busk med parkslirekne (SE) på østsiden av Ustadelva, på en odde mellom Nygård og Bergli. Parkslirekne har høyeste trinn på invasjonspotensial og økologisk effekt. Når denne arten først er etablert kan den være svært vanskelig å bli kvitt. Denne bør bekjempes så raskt som mulig for å unngå videre spredning.

Det er også et parti med svært mye gammelt skrot og søppel. Dette ligger i skogen nord for Rødbyveien, der Rødbyveien krysser Ustadelva, på vestsiden av Ustadelva. Det er et kartutsnitt av området knyttet til bildet på Figur 62. Her er det trolig dumpet skrot og søppel i en årrekke, og det finnes gamle bilvrak og liknende, delvis begravd i torv og hummus. Det er uvisst om det fortsatt dumpes skrot her.

Det nevnes ellers at det finnes en kalkrik helofyttsump på utsiden av utredningsområdet, like øst for Rødbyveien, på nordøstsiden av Rødbyvannet, mellom Berger og Kleivenåsen. Denne ligger ikke ikke som tidligere registrering etter DN-håndbok 13, eller som naturtype etter NiN. Kalkrike helofyttsumper er en rødlistet naturtype, i kategori sårbar (VU). Det er også et smalt parti med frisk rik edelløvskog på østsiden av Ustadelva, like vest for Berger. Det er kun utfigurert et smalt parti da denne skogen kuttet av prosjektgrensen. I dette partiet finnes den en del halvstore ask (EN). Frisk rik edelløvskog er også en rødlistet naturtype, i kategori nær truet (NT).

12.3 Usikkerhet og alternative valg

Som nevnt i kapittel 12.3 «Forvaltningsrelevante problemstillinger» er det knyttet usikkerhet til eutrofieringsnivået i naturtyper knyttet til vann i utredningsområdet. Ifølge informasjon om eutrofiering fra Artsdatabanken, under delkapittel *måleskala og registreringsmetode*, skal eutrofieringstilstanden angis på grunnlag av ekspertvurderinger, som ikke er kjent for Rødbyvannet.

Det er flere store mudderflater som i tørkeperioder er antatt å ligge tørrlagt. Dette er et svært egnet habitat for pusleplantesamfunn, med stort potensial for flere rødlistede karplanter. Befaringen 2024 skjedde på et tidspunkt med høyere vannstand, så disse mudderflatene ble ikke undersøkt. Det vil være en fordel med supplerende artsregistreinger i disse partiene på et tidspunkt med lav vannstand.

Helofyttsumpene er kun befart langs partier med fatsmark. Det ble ikke kartlagt med båt i 2024, og det kan ikke utelukkes at en grundigere undersøkelse av helofyttsumpenes bløtere partier kan avdekke både flere habitatspesifikke, og rødlistede karplanter.

Det er ikke foretatt undersøkelser av insekter i utredningsområdet. Det vil være en fordel med supplerende insektsundersøkelser.

Det er en øy nordøst i Rødbynannet som kun ble avstandskartlagt under befaringen i 2024, da denne ikke var mulig å til fots. Det er derfor knyttet usikkerhet til flere registrerte variabler i naturtyper knyttet til denne øya.

Det er sannsynlig at flere av de åpne flomfastmarkene historisk er benyttet til beite, men da det ikke ble funnet spor eller tegn på beite under kartleggingen i 2024 er det ikke registrert beitetrykk i området.

På østsiden av Ustadelva, et stykke nordvest for Nordby, er det kartlagt et silt- og leirskred. Dette er bestående av flere mindre utraste parti, med intakt torv imellom. Det er vurdert at de utraste partiene smalet innfrir kravet til minsteareal for utfigurering av naturtypen, men med noe usikkerhet. Utrasingen har skjedd i forbindelse med et dreneringsrør fra dyrket mark i vest.

Det er mulig at enkelte parti kartlagt som flomskogsmark nord i Rødbyvannet trolig kan passe inn under naturtypen rik vierstrandskog. Dette er en rødlistet naturtype i kategori (VU), lik som for flomskogsmark som den i så fall er forvekslet med.

12.4 Bilder

Figur 55. Det er store partier med åpen flomfastmark i nordenden av Rødbyvannet. Flere steder ned mot vannet finnes kalkrike helofyttsummer. I overkant av de åpne flomfatsmarkene er det gjerne flomskogsmark. Foto: Knut Hessen, 29.08.2024.

Figur 56. Langs Ustadelva finnes større partier åpen flomfastmark ned mot elva. I overgangen til elva er det flere steder kalkrik helofyttsump, mens de tresatte partiene er i stor grad preget av sesongvis flom, og er utfigurert som flomskogsmark. Elva meandrer gjennom marine avsetninger, og gir opphav til flere rødlistede naturtyper og landformer. Foto: Knut Hessen, 28.9.2024.

Figur 57. Flomskogsmark langs Ustadelva. Foto: Knut Hessen, 29.08.2024.

Figur 58. Et smalt parti frisk rik edelløvskog på østsiden av Ustadelva, like vest for Berger. Ask (EN) av varierende størrelse dominerer tresjiktet. Det finnes også enkelte halvstore ask her. Foto: Knut Hessen, 28.9.2024.

Figur 59. En større busk parkslirekne (SE) finnes på østsiden av Ustadelva. Denne bør ryddes så fort som mulig. Foto: Knut Hessen, 29.9.2024.

Figur 60. Et parti med silt- og leirskred er utfigurert på østsiden av Ustadelva, et stykke nordvest for Nordby. Skredet har skjedd i tilknytning til et dreneringsrør fra dyrket mark i vest. Foto: Knut Hessen, 29.9.2024.

Figur 61. Det er stedvis noe bevergnag i flomskogsmark langs Ustadelva. Både gamle og ferske bevergnag ble sett. Foto: Knut Hessen, 29.9.2024.

Figur 62. Det finnes et parti med mye gammelt skrot og flere gamle bilvrak i skogen øst for Ustadelva, like nord for der Rødbyveien krysser elva. Foto: Knut Hessen, 29.9.2024. Skrotet finnes spredt innenfor den røde sirkelen på kartutsnittet til venstre.

13 RAUDSKJÆRA

Kartlegger: Helge Fjeldstad

Kartleggingsdato: 30. august 2024

13.1 Naturmangfold

Området ligger i Asker kommune i indre Oslofjord og omfatter to grunnlendte holmer. Berggrunnen er kalkrik og består av leirskifer (NGU 2025a).

Holmene er i noen grad påvirket av friluftsliv i forbindelse med dagsturer med båt. I tillegg er vegetasjonen noe påvirket av fuglegjødsling fra sjøfugl. Fremmedarter som gravbergknapp og vinterkarse er dominerende enkelte steder.

Hele øya er tidligere registrert som åpen grunnlendt kalkmark etter DN-håndbok 13. Ny kartlegging i 2024 etter Miljødirektoratets instruks resulterte i to naturtypelokaliteter med åpen grunnlendt kalkmark. En lokalitet på hver av holmene. Åpen grunnlendt kalkmrk er en sterkt truet naturtype.

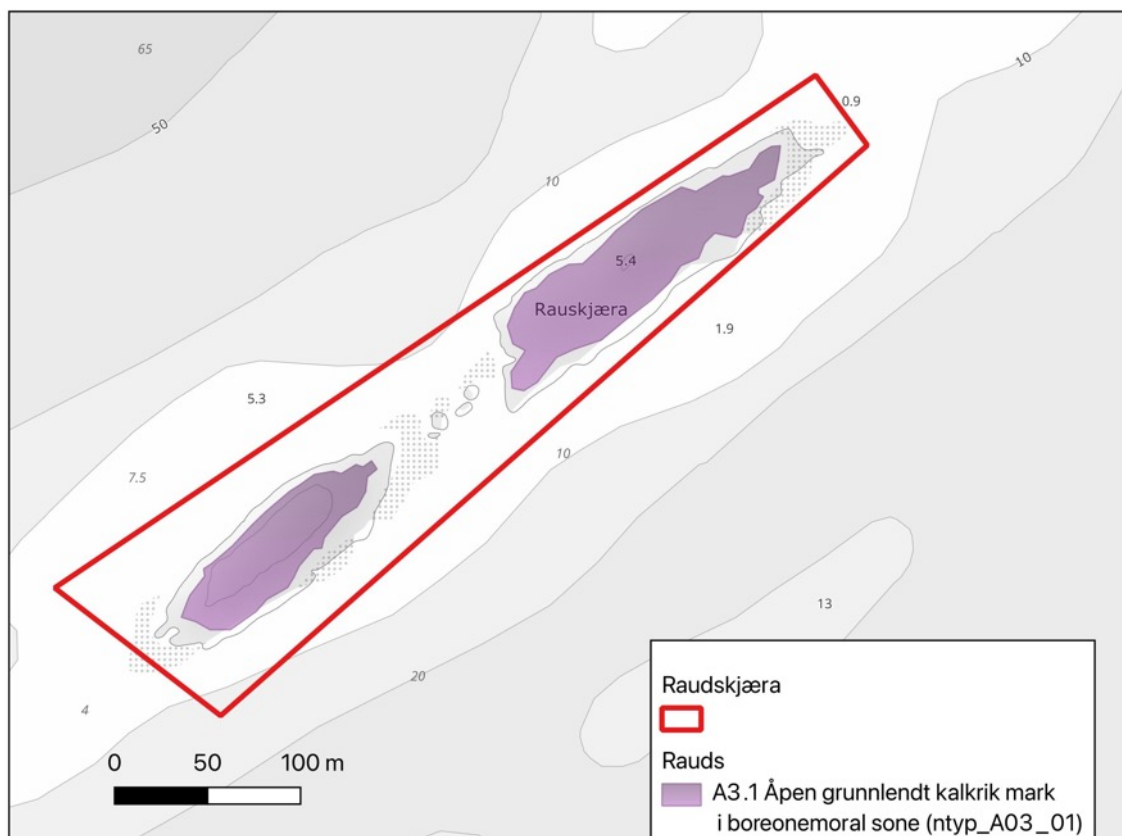
Tabell 21. Rødlistede arter kjent fra undersøkelsesområdet. Rødlistestatus er oppgitt i henhold til norske rødliste for arter

Norsk navn	Latinsk navn	Rødlistestatus	Lokalitet
KARPLANTER			
Trefingersildre	<i>Saxifraga tridactylites</i>	Sterkt truet - EN	27-1 Raudskjæra
Smånøkkel	<i>Adrosace sptentrionalis</i>	Truet - VU	185-1 Raudskjæra
Dragehode	<i>Dracocephalum ruyschiana</i>	Truet - VU	185-1 Raudskjæra,
Knollmjørdurt	<i>Filipendula vulgaris</i>	Truet - VU	27-1 Raudskjæra, 185-1 Raudskjæra
Smånesle	<i>Urtica urens</i>	Truet - VU	27-1 Raudskjæra, 185-1 Raudskjæra
Aksveronika	<i>Veronica spicata</i>	Truet - VU	27-1 Raudskjæra ,185-1 Raudskjæra
Snau bergskrinneblom	<i>Arabis hirsuta var. glaberrima</i>	Nær truet - NT	27-1 Raudskjæra, 185-1 Raudskjæra
Enghavre	<i>Avenula pratensis</i>	Nær truet - NT	27-1 Raudskjæra
Svartmispel	<i>Cotoneaster niger</i>	Nær truet - NT	185-1 Raudskjæra
Nakkebær	<i>Fragaria viridis</i>	Nær truet - NT	27-1 Raudskjæra, 185-1 Raudskjæra
Flekkgrisøre	<i>Hypochaeris maculata</i>	Nær truet - NT	27-1 Raudskjæra, 185-1 Raudskjæra
Hjorterot	<i>Seseli libanotis</i>	Nær truet - NT	27-1 Raudskjæra, 185-1 Raudskjæra
FUGL			
Hettemåke	<i>Chroicocephalus ridibundus</i>	Kritisk truet - CR	Raudskjæra
Lomvi	<i>Uria aalge</i>	Kritisk truet - CR	Rauskjæra
Vipe	<i>Vanellus vanellus</i>	Kritisk truet - CR	Raudskjæra
Bergand	<i>Aythya marila</i>	Sterkt truet - EN	Raudskjæra
Krykkje	<i>Rissa tridactyla</i>	Sterkt truet - EN	Raudskjæra
Makrellterne	<i>Sterna hirundo</i>	Sterkt truet - EN	Raudskjæra
Storspove	<i>Niminius arquata</i>	Sterkt truet - EN	Rauskjæra
Havhest	<i>Fulmarus glacialis</i>	Sterkt truet - EN	Raudskjæra
Sjørre	<i>Melanitta fusca</i>	Sårbar - VU	Rauskjæra

Gråmåke	<i>Larus argentatus</i>	Sårbar - VU	Raudskjæra
Alke	<i>Alca torda</i>	Sårbar - VU	Rauskjæra
Ærfugl	<i>Somateria mollissima</i>	Sårbar - VU	Rauskjæra
Svartand	<i>Melanitta nigra</i>	Sårbar - VU	Rauskjæra
Fiskemåke	<i>Larus canus</i>	Sårbar - VU	Rauskjæra
Grønnpink	<i>Chloris chloris</i>	Sårbar - VU	Raudskjæra
Horndykker	<i>Podiceps auritus</i>	Sårbar - VU	Raudskjæra
Skjeand	<i>Satula clypeata</i>	Sårbar - VU	Raudskjæra
Brushane	<i>Calidris pugnax</i>	Sårbar - VU	Raudskjæra
Fiskeørn	<i>Pandion haliaetus</i>	Sårbar - VU	Raudskjæra
Småspove	<i>Numenius phaeopus</i>	Nær truet - NT	Rauskjæra
Rødstilk	<i>Tringa totanus</i>	Nær truet - NT	Rauskjæra
Storskarv	<i>Phalacrocorax carbo</i>	Nær truet - NT	Rauskjæra
Steinvender	<i>Arenaria interpes</i>	Nær truet - NT	Rauskjæra
Tjeld	<i>Haematopus ostralegus</i>	Nær truet - NT	Rauskjæra
Heilo	<i>Pluvialis apricaria</i>	Nær truet - NT	Raudskjæra
Stær	<i>Sturnus vulgaris</i>	Nær truet - NT	Raudskjæra
Småspove	<i>Numeius phaeopus</i>	Nær truet - NT	Raudskjæra
Sanglerke	<i>Alauda arvensis</i>	Nær truet - NT	Raudskjæra
Storskarv	<i>Phalacrocorax carbo</i>	Nær truet - NT	Raudskjæra
Havelle	<i>Clangula hyemalis</i>	Nær truet - NT	Raudskjæra
Teist	<i>Cephus grylle</i>	Nær truet - NT	Raudskjæra

Tabell 22. Rødlistede naturtypelokaliteter som forekommer innenfor undersøkelsesområdet. Rødlistestatus er oppgitt i henhold til nyeste norske rødliste for naturtyper.

Områdenavn - NiN Id	Naturtype (rødlistekategori)	Tilstand	Natur-mangfold	Lokalitetskvalitet	Areal
27-1 Raudskjæra (NINFP2410168472)	A3. 1 Åpen grunnlendt kalkrik mark i boreonemoral sone (EN)	Moderat	Stort	Høy	5,9
185-1 Raudskjæra (NINFP2410168498)	A3. 1 Åpen grunnlendt kalkrik mark i boreonemoral sone (EN)	Moderat	Stort	Høy	3,6

Figur 63. Oversikt over registrerte naturtyper i området fra kartleggingen i 2024

13.2 Forvaltningsrelevante problemstillinger

Fremmedarter er trolig den største trusselen for artsmangfoldet på øyene. Det er lite synlige spor etter friluftsliv her.

13.3 Usikkerhet og alternative valg

Mindre arealer med fugle-eng finnes på holmene, men arealene er trolig for små til å tas ut.

13.4 Bilder

Figur 64. Kalkmark på den søndre holmen. Foto: Helge Fjeldstad

Figur 65. Tepper med gravbergknapp (SE) dominerer stedvis på holmene. Foto: Helge Fjeldstad

Figur 66. Fremmedarter som askerstorkenebb (SE) og vinterkarse (SE) vokser spredt sammen med bl.a. aksveronika (VU) Foto: Helge Fjeldstad

14 ARNSTAD ISDAM

Kartlegger: Knut Hessen

Kartleggingsdato: 21. august 2024

14.1 Naturmangfold

Arnstad isdam ligger på Arnstad, rett nord for Arnstad skole. Prosjektområdet er forholdsvis lite (ca. 12 daa), hvor det meste av arealet består av ferskvann, som ikke skal kartlegges i dette prosjektet. Området har kalkrik berggrunn som består av leirskifer, mergelskifer og kalkstein (NGU2025a). Over berggrunnen er det hav og fjordavsetninger i et sammenhengende dekke, ofte med stor mektighet, i den østre delen, og delvis med forvittringsmateriale i den vestre delen NGU (2025b).

Den nordre delen av det kartlagte området ligger i et populært turområde med flere godt etablererte stier tett på dammen. I sør grenser dammen mot skolegården til en barneskole, og fungerer som en naturlig forlengelse av skolegården. Det er kun en smal stripe intakt vegetasjon rundt dammen på alle kanter, med unntak av i øst, hvor dammens kantvegetasjon fortsetter inn i et større skogsområde som går helt ned til havet i øst.

Området er tidligere kartlagt etter DN-håndbok 13, i 2014, hvor hele dammen ble kartlagt som en isdam med verdi *svært viktig*. Dammen inngår også i et større område som ble utvalgskartlagt etter Miljødirektoratets instruks i 2019. Det ble ikke utfigurert noen naturtyper etter Miljødirektoratets instruks i forbindelse med denne kartleggingen. Under kartleggingen i 2024 ble det kartlagt en naturtype med Kalkrik helofyttsump langs nordenden av dammen, og en Frisk lågurtedellauvskog langs sørenden. Kalkrik helofyttsump er vurdert som sårbar (VU) på norsk rødliste for naturtyper, og Frisk lågurtedellauvskog inngår i vurderingsenheten Frisk, rik edellauvskog, som er vurdert som nær truet (NT).

Det er registrert en del rødlistede fugl, noen rødlistede karplanter, og to rødlistede sopper innenfor området. Gul strøknoll (EN) trekkes spesielt frem her, da dette er den eneste kjente lokaliteten for arten i Norge.

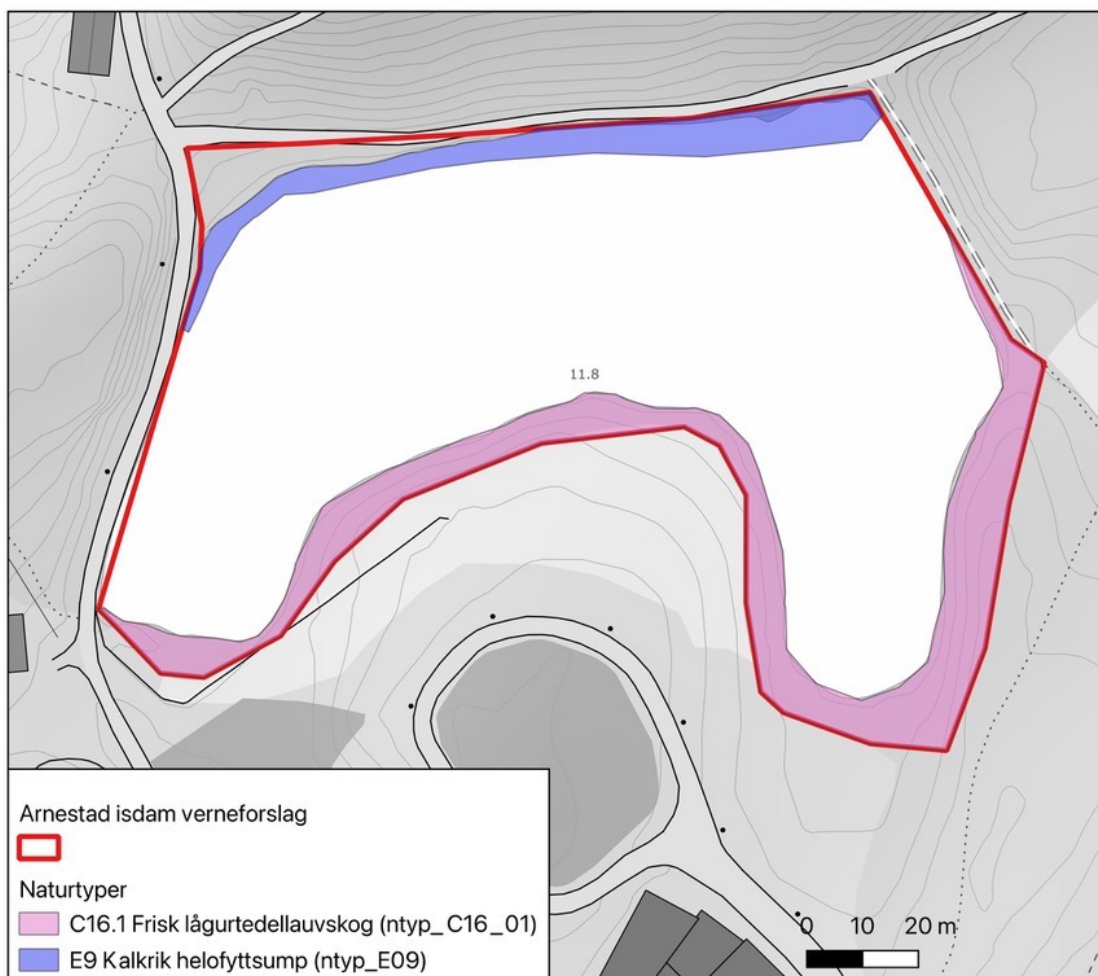
Tabell 23. Rødlistede arter kjent fra undersøkelsesområdet ved Arnstad isdam. Listen er delt opp etter artsgrupper, og artene er sortert med høyeste rødlistestatus først. Rødlistestatus er oppgitt i henhold til nyeste norske rødliste for arter.

Norsk navn	Latinsk navn	Rødlistestatus	Lokalitet
KARPLANTER			
Alm	<i>Ulmus glabra</i>	Sårbar - VU	Arnestaddammen
Ask	<i>Fraxinus excelsior</i>	Sårbar - VU	Arnestaddammen
Marianøkleblom	<i>Primula veris</i>	Sårbar - VU	Arnestaddammen
Dronningstarr	<i>Carex pseudocyperus</i>	Nær truet - NT	Arnestaddammen
Korsandemat	<i>Lemna trisulca</i>	Nær truet - NT	Arnestaddammen
Lind	<i>Tilia cordata</i>	Nær truet - NT	Arnestaddammen
Mandelpil	<i>Salix triandra</i>	Nær truet - NT	Arnestaddammen
Åkermåne	<i>Agrimonia eupatoria</i>	Nær truet - NT	Arnestaddammen
SOPP			
Gul strøknoll	<i>Sclerogaster compactus</i>	Sterkt truet - EN	Asker: Vollen

Blå slimslørsopp	<i>Cortinarius salor</i>	Sårbar - VU	Rabben (med lav nøyaktighet vest for dammen)
Sørlig pluggtraktsopp	<i>Clitopaxillus alexandri</i>	Nær truet - NT	Vollen
FUGL			
Hettemåke	<i>Chroichophalus ridibundus</i>	Kritisk truet - CR	Stordammen, Vollen
Bergand	<i>Aythya marila</i>	Sterkt truet - EN	Stordammen, Vollen
Dvergdykker	<i>Tachybaptus ruficollis</i>	Sterkt truet - EN	Arnestaddammen
Makrellterne	<i>Sterna hirundo</i>	Sterkt truet - EN	Stordammen, Vollen
Fiskemåke	<i>Larus canus</i>	Sårbar - VU	Stordammen, Vollen
Gulspurv	<i>Emberiza citrinella</i>	Sårbar - VU	Stordammen, Vollen
Grønnfink	<i>Chloris chloris</i>	Sårbar - VU	Stordammen, Vollen
Gråmåke	<i>Larus argentatus</i>	Sårbar - VU	Stordammen, Vollen
Sandsvale	<i>Riparia riparia</i>	Sårbar - VU	Stordammen, Vollen
Sivhøne	<i>Gallinula chloropus</i>	Sårbar - VU	Arnestaddammen
Sothøne	<i>Fulica atra</i>	Sårbar - VU	Arnestaddammen
Gråspurv	<i>Passer domesticus</i>	Nær truet - NT	Stordammen, Vollen
Stær	<i>Sturnus vulgaris</i>	Nær truet - NT	Stordammen, Vollen
Taksvale	<i>Delichon urbicum</i>	Nær truet - NT	Stordammen, Vollen
Tjeld	<i>Haematopus ostralegus</i>	Nær truet - NT	Stordammen, Vollen
Tårnseiler	<i>Apus apus</i>	Nær truet - NT	Stordammen, Vollen

Tabell 24. Rødlistede naturtypelokaliteter innenfor undersøkelsesområdet ved Arnestad isdam. Rødlitestatus er oppgitt i henhold til nyeste norske rødliste for naturtyper.

Områdenavn - NiN Id	Naturtype (rødlistekategori)	Tilstand	Natur-mangfold	Lokalitetskvalitet	Areal (daa)
Arnestaddammen 1 (NINFP241016283)	C17 Frisk lågurtedellauvskog (nær truet – NT)	God	Lite	Moderat	1,9
Arnestaddammen 2 (NINFP2510184249)	E9 Kalkrik helofyttsump (sårbar – VU)	Moderat	Lite	Lav	0,7

Figur 67. Det undersøkte området kalt Arnstad isdam er avgrenset med rødt omriss, og naturtypelokaliteter registrert etter Miljødirektoratets kartleggingsinstruks i 2024 er oppmerket med forskjellige farger.

14.2 Forvaltningsrelevante problemstillinger

Det finnes enkelte fremmedarter både i og langsmed dammen. Det er noe mongolspringfrø (SE) langs kantene, stedvis med en høy dekning. Det er tidligere registrert kanadagullris (SE) langs kanten av dammen i sør. Denne ble ikke sett under befaringen i 2024. Det er også registrert marsfiol (PH), med en noe lavere nøyaktighet i nordvestre del av dammen, og dagfiol (HI). Disse ble ikke gjenfunnet i 2024, men det betyr ikke at de ikke fortsatt finnes her. Ellers er det registrert både brunskogsnekl (SE) og vinbergsengl (HI) rundt dammen. Mongolspiringfrø er finnes stedvis med høy dekning, og bør lukes før den utskygger stedegen vegetasjon. Ellers bør alle fremmede karplanter fjernes. Det er vanskelig å anbefale konkrete tiltak mot skogbrunegl og vinbergsnekl, men alle tiltak for å redusere bestandene av disse vil være en fordel.

Det er mye ferdsel i området, både på turstiene i vest, nord, og nordøst, og fra barneskolen i sør. Så godt som all ferdsel i vest, nord og nordøst er begrenset til turstiene. Fra barneskolen i sør er det en del ferdsel helt inntil dammen, stedvis med høy slitasje. Det er riktignok en såpass høy busksjitsdekning i den sørlige delen, at denne naturlig begrenser ferdsel og påfølgende slitasje. Det er ett parti med noe høyere slitasje i sørvest. Her finnes det også en del skvallerkål, oms opptret som en problemart, spesielt i bløtere søkk. Ellers er slitasjen begrenset til smalere stier, og er ikke vurdert å ha nevneverdig negativ påvirkning.

En bør ta hensyn ved vedlikehold og eventuell utbedring av stinettet rundt dammen. Det er viktig å sørge for at arbeid i tilknytning til stiene ikke påvirker kantvegetasjonen langs dammen. Spesielt vil arbeid som fører til flytting av løsmasser eller avrenning til dammen kunne ha en negativ påvirkning.

Et åpent forslag er å involvere den nærliggende barneskolen i bekjempelse av fremmedarter. Dette kunne være et tiltak som både øker barnas kunnskap om natur, styrker forholdet til nærmaturen og gir det biologiske mangfoldet. Om dette er et tiltak som skulle vurderes kunne det kommet til nytte også på det nærliggende området, Rabben, som også inkludert i denne rapporten, og ellers i skogspartiene rundt skolen generelt. Det finnes flere rødlistede karplanter i området, så fokus på luking av kun fremmede arter vil i så fall være sentralt.

Det finnes enkelte yngre grantrær spredt i området. Disse vil på sikt kunne skygge ut edelløvtrær og andre løvtrær. Det kan på sikt tas en vurdering på om det bør tas ut gran fra skogen, til fordel for løvtrær.

14.3 Usikkerhet og alternative valg

Skogen i den søndre delen av dammen er kommet til siden 1954. På historiske flyfoto fra 1954 er det synlig at dette partiet ikke er tresatt. Det er usikkert hvorvidt det kan sies å ha gått ett skogsomløp i denne delen, som er kriteriet for å i dag skulle kunne kalle det en skog.

Tilstedeværelsen av ask, alm, lind, spisslønn og hassel, hvorav enkelte av disse, og andre treslag er av halvstor til stor størrelse, samt en grei utvikling i feltsjiktet, gjør at dette partiet er vurdert til skog.

14.4 Bilder

Figur 68. Arnstad isdam sett fra nordøst, med kalkrik helofyttsump i forgrunnen, og den smale stripen lågurtedelløvskog til venstre. Helofyttsumpen strekker seg videre langs vannet, spesielt mot høyre siden av bildet, og er avgrenset av en godt etablert tursti. Foto: Knut Hessen, 21.08.2024.

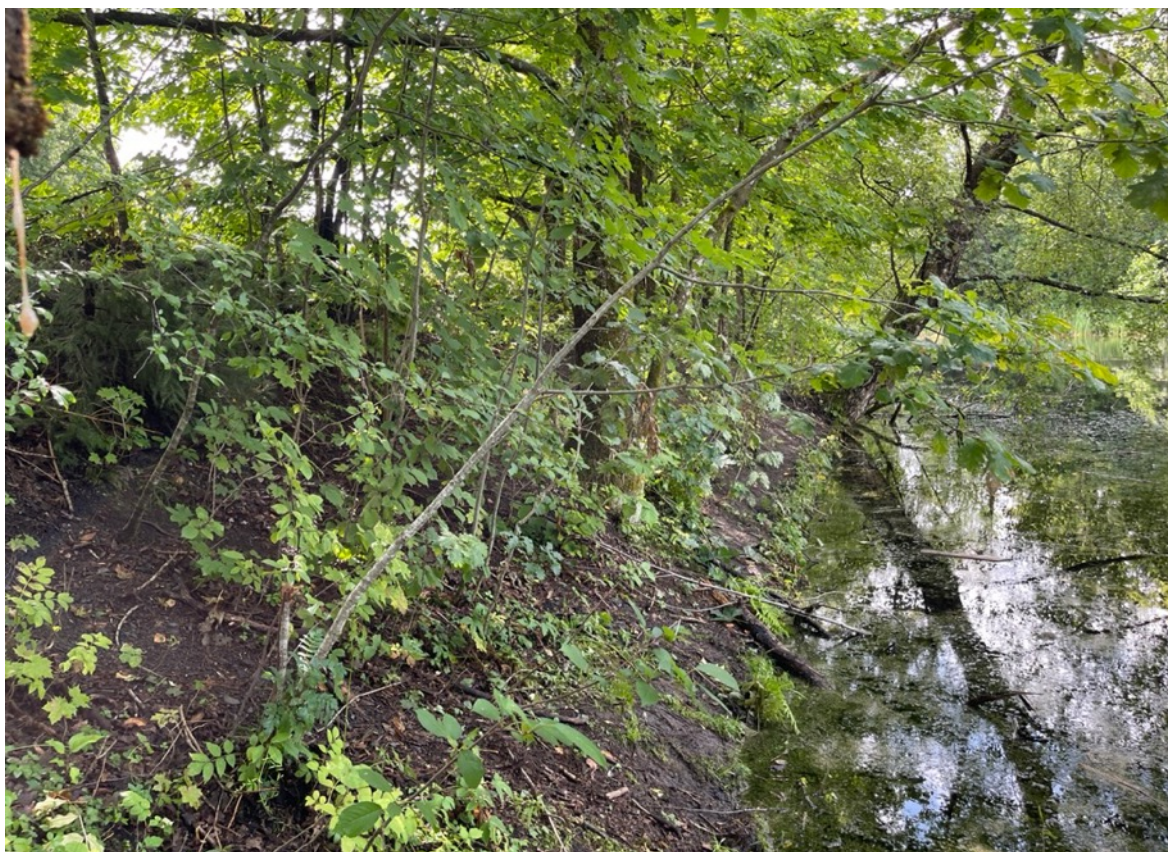
Figur 69. Arnsatd isdam sett fra vestsiden. Her går det en godt etablert og gruslagt sti, som glir over i en kalkrik helofyttsump ned mot dammen. I flere partier her, som synlig i nederste høyre hjørne, er det en del mongolspringfrø (SE). Ellers finnes det dronningstarr (NT) flere steder i helofyttsumpen. Foto: Knut Hessen, 21.08.2024.

Figur 70. Korsandemat (NT) finnes jevnt spredt i store deler av dammen. Her er korsandemat i høyre del av bildet, og hornblad i nedre venstre hjørne. Foto: Knut Hessen, 21.08.2024.

Figur 71. I østre deler er kantvegetasjonen nærmest intakt. Her er det tidligere registrert gul strøknoll (EN), som foreløpig eneste kjente lokalitet i Norge. Foto: Knut Hessen, 21.08.2024.

Figur 72. Frisk lågurtedellauvskog langs dammen i sør. Dette partiet grenser mot/inngår delvis i en skolegård. Foto: Knut Hessen, 21.08.2024.

15 ØSTENSTADDAMMEN

Kartlegger: Helge Fjeldstad

Kartleggingsdato: 06. august 2024

15.1 Naturmangfold

Området ligger i Asker kommune og omfatter en kunstig anlagt isdam med naturlig vegetasjon omkring. Berggrunnen er kalkrik og består av leirskifer (NGU 2025a).

En veg avgrenser området i vest og en sti følger rundt hele dammen.

Det er tidligere registrert en DN-13 naturtype – dam som omfatter dammen med kantsone. I tillegg er det registrert naturtyper etter Miljødirektoratets instruks i 2019 med åpen flommarksskog, kalkedelløvskog og frisk kalkedelløvskog.

I 2024 ble det igjen kartlagt tilsvarende naturtyper som i 2019 med tillegg av kalkrik helofyttsump i vest.

Vegetasjonen rundt dammen er i noen grad påvirket av hogst. Dette gjelder særlig omkring dammen i øst, men også som uttak av enkelttrær nær bebyggelsen på begge sider av dammen.

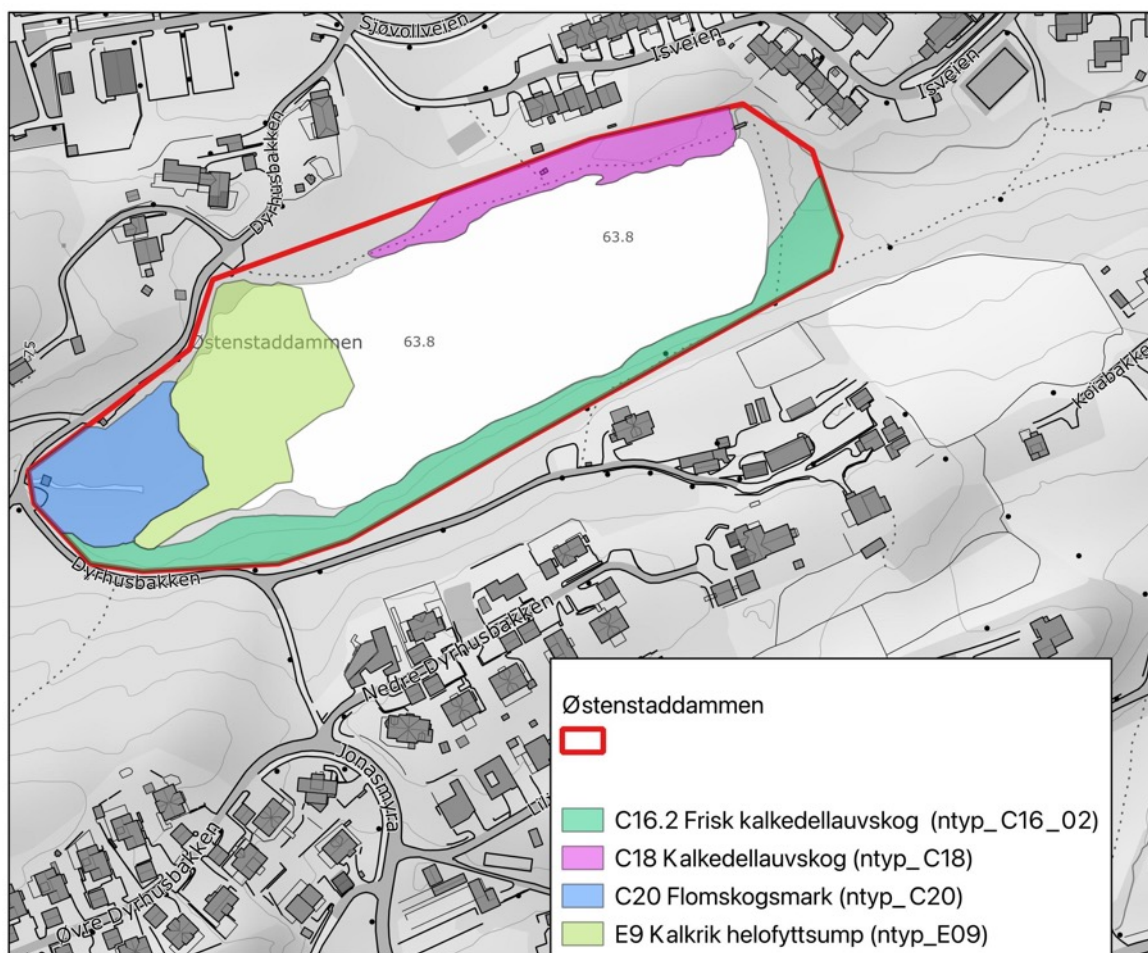
Tabell 25. Rødlistede arter kjent fra undersøkelsesområdet. Rødlistestatus er oppgitt i henhold til norske rødliste for arter

Norsk navn	Latinsk navn	Rødlistestatus	Lokalitet
KARPLANTER			
Ask	<i>Fraxinus excelsior</i>	Sterkt truet - EN	Østenstaddammen 1 og 4
Alm	<i>Ulmus glabra</i>	Sterkt truet - EN	Østenstaddammen 4
Barlind	<i>Taxus baccata</i>	Truet - VU	Rundt dammen
Åkermåne	<i>Agrimonia eupatoria</i>	Nær truet - NT	Østenstaddammen 1 og 4
Dronningstarr	<i>Carex pseudocyperus</i>	Nær truet - NT	Rundt dammen
Korsandemat	<i>Lemna trisula</i>	Nær truet - NT	Hele dammen
Lind	<i>Tilia cordata</i>	Nær truet - NT	Østenstaddammen 4
Mandelpil	<i>Salix triandra</i>	Nær truet - NT	Østenstaddammen 4
LAV			
Almelav	<i>Gyalecta ulmi</i>	Nær truet - NT	Østenstaddammen 1
SOPP			
Skrukkeøre	<i>Auricularia mesentrica</i>	Nær truet - NT	I øst
FUGL			
Hettemåke	<i>Chroicocephalus ridibundus</i>	Kritisk truet - CR	Østenstaddammen
Makrellterne	<i>Sterna hirundo</i>	Sterkt truet - EN	Østenstaddammen
Grønnfink	<i>Chloris chloris</i>	Sårbar - VU	Østenstaddammen
Fiskemåke	<i>Larus canus</i>	Sårbar - VU	Østenstaddammen
Gråmåke	<i>Larus argentatus</i>	Sårbar - VU	Østenstaddammen
Sivhøne	<i>Gallinula chloropus</i>	Sårbar - VU	Østenstaddammen
Granmeis	<i>Poecile montanus</i>	Sårbar - VU	Østenstaddammen
Grønnfink	<i>Chloris chloris</i>	Sårbar - VU	Østenstaddammen
Gulspurv	<i>Emberiza citrinella</i>	Sårbar - VU	Østenstaddammen

Storskrav	<i>Phalacrocorax carbo</i>	Nær truet - NT	Østenstaddammen
Stær	<i>Sturnus vulgaris</i>	Nær truet - NT	Østenstaddammen

Tabell 26. Rødlistede naturtypelokaliteter som forekommer innenfor undersøkelsesområdet. Rødlistestatus er oppgitt i henhold til nyeste norske rødliste for naturtyper.

Områdenavn - NiN Id	Naturtype (rødlistekategori)	Tilstand	Natur- mangfold	Lokalitetskvalitet	Areal (daa)
Østenstaddammen 1 (NINFP2410162245)	C16.2 Frisk kalkedelløvskog (NT)	Dårlig	Lite	Lav	4,7
Østenstaddammen 2 (NINFP2410166229)	E9 Kalkrik helofyttsump (VU)	Moderat	Lite	Lav	5,1
Østenstaddammen 3 (NINFP2410162243)	C20 Flomskogsmark (VU)	God	Moderat	Høy	3,1
Østenstaddammen 4 (NINFP2410162243)	C16.2 Kalkedellauvskog (EN)	Moderat	Moderat	Moderat	2,2

Figur 73. Det undersøkte området kalt Østendammen er avgrenset med rødt omriss, og naturtypelokaliteter registrert etter Miljødirektoratets kartleggingsinstruks er oppmerket med forskjellige farger.

15.2 Forvaltningsrelevante problemstillinger

Hogst i naturtypene kan være en trussel for naturverdiene. Slitasje i forbindelse med ferdsel på stiene omkring ser ut til å være begrenset. Dammen har ved et tilfelle tømt seg selv (i 2017) før den har blitt fylt opp igjen. Dersom dette hadde blitt permanent ville dette fått konsekvenser for både flommarksskog og den kalkrike helofyttsumpen vest i dammen.

15.3 Usikkerhet og alternative valg

Ingen spesielle

15.4 Bilder

Figur 74. Hogst i kalkedelløvs-kog nær bebyggelse i nord. Foto: Helge Fjeldstad

Figur 75. Flommarksskog vest i undersøkelsesområdet. Foto: Helge Fjeldstad

Figur 76. Kalkrik helofyttsump vest i undersøkelsesområdet. Foto: Helge Fjeldstad

Figur 77. En sti på kalkryggen i kalkedeløvslogen på nordsiden av Østenstaddammen. Foto: Helge Fjeldstad

16 EINEDAMMEN

Kartlegger: Knut Hessen

Kartleggingsdato: 20. august 2024

16.1 Naturmangfold

Einedammen er en gammel isdam som ligger rett sør for Leangkollen, ca. 800 meter vest for Leangbukta. Områder har svært kalkrik berggrunn, bestående av kalkstein, leirstein og sandstein (NGU2025a). Over berggrunnen er det et usammenhengende eller tynt dekke forvittringsmateriale, en smalere stripe hav- og fjordavsetninger i nordvest. I øst er det et bredt parti fyllmasse, som er lagt på i forbindelse med anleggelse av dammen som isdam (NGU2025b).

Dammen er antatt anlagt en gang før 1880, da den er tegnet inn på kart fra denne tiden. Området rundt dammen er i stor grad preget av menneskelig påvirkning. Vest for dammen er det nylig oppført flere større boligblokker, i nord går det en bilvei, Langenga, med en asfaltert sykkel- og gangvei ned mot dammen. På demningen i øst går det en gruslagt tursti. Demningen er bygd opp av antatt tilførte løsmasser, men har i dag preg av naturlig etablerte og hjemlige arter. Her finnes ask (EN), alm (EN), hassel, spisslønn, og større gråor. Det ble ikke utfigurert noen naturtype i dette partiet under befaringen i 2024, men vegetasjonen her tilfører området verdier ved rødlistede treslag, kantvegetasjon i tilknytning til vann og økt hetrogenitet for området samlet. I Sør finnes en forholdsvis lite påvirket skogslomme, som skiller dammen fra et boligfelt. Skrenten opp mot granbakken utgjør en kalkrygg, som er en rødlistet landform, i kategori nær truet (NT).

Området er tidligere kartlagt etter DN-håndbok 13, i 1998, hvor hele dammen er kartlagt som en *Isdam*, med verdi: *Svært viktig*. Denne registreringen er gjort i forbindelse med undersøkelser med hovedvekt på amfibieforekomster og verneverdi. I faktaarket er det opplyst at det finnes liten salamander (småsalamander) i dammen. Skogen i øst, opp mot Granbakken, er utfigurert som kalkskog etter DN-håndbok 13 i 2017. I denne registreringen fikk skogen verdi: *Viktig*. Området er også utvalgskartlagt etter NiN i 2022. I forbindelse med denne kartleggingen ble det avgrenset en gammel høgstaudegåorskog på nord/nordvestsiden av dammen, et smalt parti kalkedellauvskog langs sør, og et parti kalk- og lågurtfuruskog sør for denne igjen. Under kartleggingen i 2024 ble det i tillegg avgrenset en kalkrik helofyttsump i den nordvestre delen av dammen, samt at det i tillegg ble avgrenset en mindre kalklindeskog i partiet tidligere kartlagt som kalkedellauvskog og kalk- og lågurtfuruskog. Gammel høgsteudegråorskog er ikke en rødlistet naturtype, men en naturtype med sentral økosystemfunksjon. Kalkrik helofyttsump er vurdert som sårbar (VU) på norsk rødliste for naturtyper, og kalklindeskog er vurdert som sterkt truet (EN).

Det er registrert en del rødlistede fugl, noen rødlistede karplanter, og én rødlistet sopp innenfor utredningsområdet.

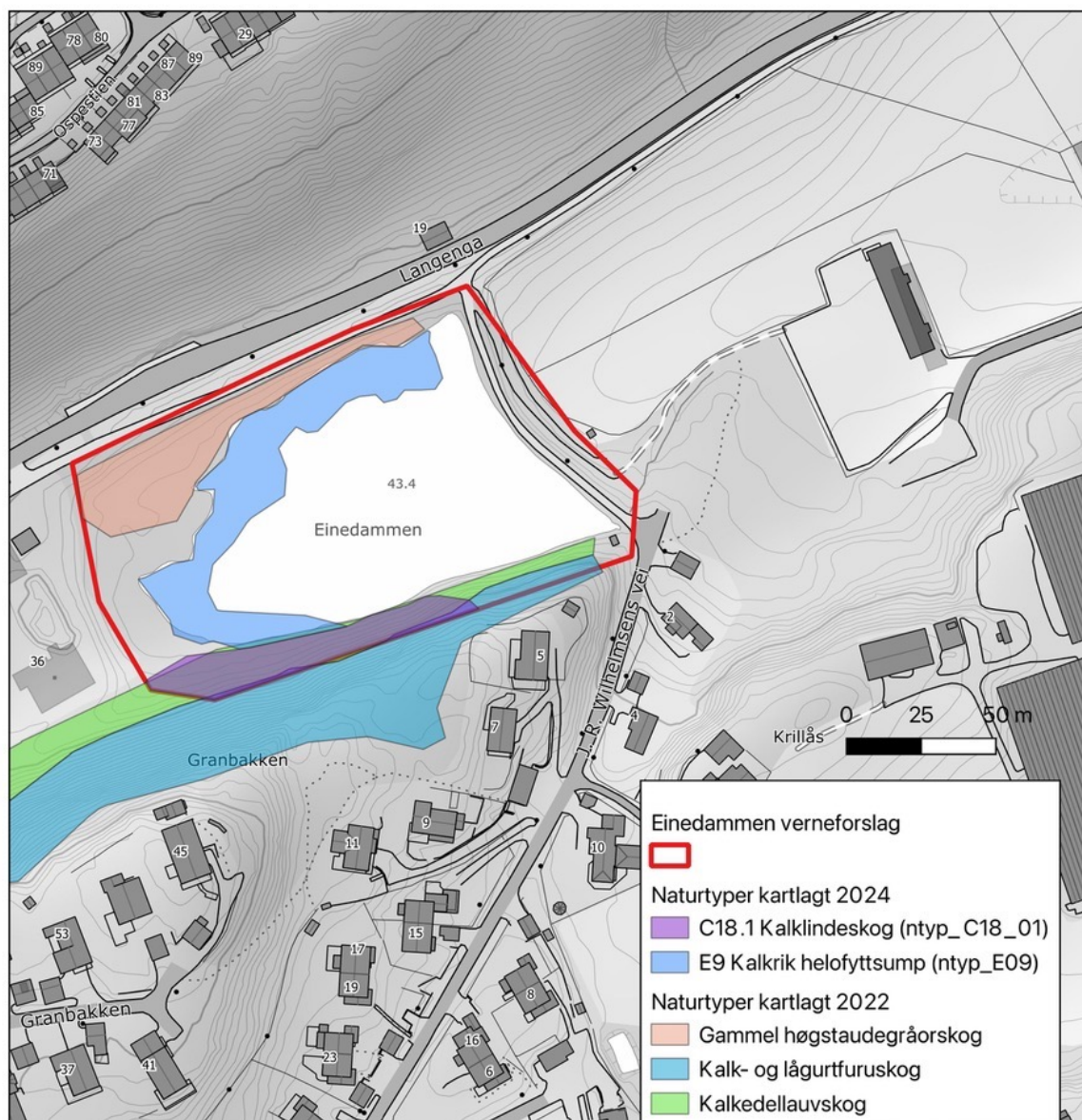
Tabell 27. Rødlistede arter kjent fra undersøkelsesområdet, Einedammen. Listen er delt opp etter artsgrupper, og artene er sortert med høyeste rødlistestatus først. Rødlistestatus er oppgitt i henhold til nyeste norske rødliste for arter.

Norsk navn	Latinsk navn	Rødlistestatus	Lokalitet
KARRPLANTER			
Ask	<i>Fraxinus excelsior</i>	Sterkt truet - EN	Einedammen
Alm	<i>Ulmus glabra</i>	Sterkt truet - EN	Einedammen

Dronningstarr	<i>Carex pseudocyperus</i>	Nær truet - NT	Einedammen
Korsandemat	<i>Lemna trisulca</i>	Nær truet - NT	Einedammen
Lind	<i>Tilia cordata</i>	Nær truet - NT	Einedammen
SOPP			
Skrukkeøre	<i>Auriculara mesenterica</i>	Nær truet - NT	Einedammen
FUGL			
Hettemåke	<i>Chroicocephalus ridibundus</i>	Kritisk truet - CR	Einedammen
Knekkand	<i>Spatula querquedula</i>	Sterkt truet - EN	Einedammen
Grønnfink	<i>Chloris chloris</i>	Sårbar - VU	Einedammen
Sivhøne	<i>Gallinula chloropus</i>	Sårbar - VU	Einedammen
Fiskemåke	<i>Larus canus</i>	Sårbar - VU	Einedammen
Sothøne	<i>Fulica atra</i>	Sårbar - VU	Einedammen
Stær	<i>Sturnus sturnus</i>	Nær truet - NT	Einedammen

Tabell 28. Rødlistede naturtypelokaliteter som forekommer innenfor undersøkelsesområdet Einedammen. Rødlitestatus er oppgitt i henhold til nyeste norske rødliste for naturtyper. For områder merket med * inngår kun deler av det opprinnelige polygonet innenfor utredningsområdet. Størrelsen på hele polygonet er oppgitt først, og andelen som er innenfor utredningsområdet følger i parentes.

Områdenavn - NiN Id	Naturtype (rødlistekategori)	Tilstand	Natur-mangfold	Lokalitetskvalitet	Areal (daa)
Einedammen 1 (NINFP2410168855)	E9 Kalkrik helofyttsump (sårbar – VU)	God	Lite	Moderat	2,6
Einedammen S (NINFP2410168856)	C18.1 Kalklindeskog (sterkt truet – EN)	God	Stort	Svært høy	3,4
Langeenga sør * (NINFP2210098875)	C18 Kalkedellauvskog (sterkt truet – EN)	Moderat	Moderat	Moderat	7,5 (0,4)
Langeenga sør 1 * (NINFP2210098869)	C7 Kalk- og lågurtfuruskog (sårbar – VU)	God	Moderat	Høy	6,4 (0,4)

Figur 78. Det undersøkte området kalt Einedammen er avgrenset med rødt omriss, og naturtypelokaliteter som tidligere er registrert etter Miljødirektoratets kartleggingsinstruks i 2022, samt lokaliteter som er registrert i 2024 er oppmerket forskjellige farger.

16.2 Forvaltningsrelevante problemstillinger

Skogen i vest er ikke kartlagt i soppseongen. Det er et stort potensial for flere rødlistede markboende sopp knyttet til tresattog trolig ikke flatehogs skog på kalkrik mark som finnes her. Det bør foretas supplerende kartlegginger på markboende sopp i denne skogen, og helst i hele lia nord for Granbakken.

Det rike skogspartiet opp mot Granbakken i sør, og videre vestover herfra, har trolig store verdier som kalkskog. Det bør vurderes om denne skogen kan innlemmes i området som er vurdert for supplerende vern.

Ved brøyting og vårfeiing av bil- og sykkelvei i vest bør det gjøres på en sånn måte at ikke grus, forurenset snø, salt, etc., i for stor grad kommer ned i dammen, eller i skogen langs kanten av dammen. Det var flere steder liggere større mengder grus i skråningen fra sykkelveien og ned mot dammen, noe som vitner om at dette skjer i dag.

Det finnes noe hvitsteinkløver (SE) i nordvest, og sprikemispel (SE) rett utenfor prosjektgrensen i sørøst. Disse, og eventuelt andre fremmede arter bør lukes bort. Det er også en del skvallerkål som problem-art i den nordvestre delen av området, opp mot sykkelveien i nord. Denne bør forsøkes å ryddes bort. Om ikke slått/luking er tilstrekkelig kan det vurderes å dekke den til med en presenning over en vekstsesong eller to. Det er også registrert rødgjellet solabbor (SE) og suter (HI) i Einedammen.

Det står en rekke døde stående trær i den nordvestre delen av området. Disse utgjør ingen problemer for biomangfoldet, men står i fare for å falle over bil-, gang-, eller sykkelveien i nord. Disse bør felles før de faller av seg selv. Det vil være en fordel for det biologiske mangfoldet (sopp, insekt) om det settes igjen høystubber, og om de felte trærne får ligge der de felles.

Det dumpes skrot og hageavfall fra hagene sør for området, Granbakken, ned i skogen mot Einedammen. Dette er en mulig kilde til spredning av nye fremmedarter til området. Samtidig fører det til lokalt gjødslingspreg, og en økning i humuslaget i en ellers skrinnt naturtype, hvor flere mulige habitatspesifikke- og rødlistede arter er begünstiget av skrint jordsmonn. Denne praksisen bør opphøre og gammelt skrot og hageavfall bør ryddes bort.

16.3 Usikkerhet og alternative valg

Avgrensing av kalklindeskog kan være utfordrende da det etter instruksen kun er krav om 12,5 % relativ dekning av lind, eller 6 eller flere lindeindivider per daa. Alle lindetrærne innenfor lokaliteten er ikke talt opp, men det er vurdert at lind tydelig preger lokaliteten, med flere flerstammede antatt biologisk gamle lindetrær. I tillegg er det flere andre karakteristiske trekk for kalklindeskog, som at skogen er i kanten av en kalkrygg på skifret raspreget svært kalkrik grunn.

16.4 Bilder

Figur 79. Einedammen, sett fra demningen i øst, mot vest. Foto: Knut Hessen, 20.08.2024.

Figur 80. Einedammen sett fra nord mot sør. Foto: Knut Hessen, 20.08.2024.

Figur 81. Dronningstarr (NT) finnes spredt i vannkanten flere plasser rundt dammen. Foto: Knut Hessen, 20.08.2024.

Figur 82. Kalkrik helofyttsump i den østre delen av området. Foto: Knut Hessen, 20.08.2024.

Figur 83. Kalklindeskogen på kalkryggen, flere steder med kalkberg i daget og flere flerstammede og antatt biologisk gamle lindetrær. Foto: Knut Hessen, 20.08.2024.

Figur 84. Sjøppel, skrot og hageavfall dumpes i skråningen over kalklindeskogen fra husene på Granbakken, vest for utredningsområdet. Foto: Knut Hessen, 20.08.2024.

Figur 85. Døde stående trær nordvest i området. Foto: Knut Hessen, 20.08.2024.

17 BÅRDSRUDDAMMEN

Kartlegger: Knut Hessen

Kartleggingsdato: 20. august 2024

17.1 Naturmangfold

Bårdsruddammen er en gammel isdam, som ligger på Leangen, ca. 300 meter vest for Leangbukta. Områder har svært kalkrik berggrunn, bestående av kalkstein, leirstein og sandstein (NGU2025a). Over berggrunnen er det marine strandavsetninger i øst, et tynt lag forvittringsmateriale i nord og sør, og hav-, fjord-, og strandavsetninger i øst (NGU2025b).

Dammen er antatt anlagt en gang før 1880, da den er tegnet inn på kart fra denne tiden. Det er mye bebyggelse og menneskelige inngrep i området rundt dammen, med unntak av et nesten intakt skogsområde i sør og nordvest. Det er også et myrlendt parti vest for dammen som ikke bærer preg av andre menneskelige inngrep en noe hogst rundt 1960-1970. Det ligger et boligfelt like øst for dammen, hvor flere av hagene er i glidende overgang til kanvegetasjonen rundt dammen. I nord går det en gruslagt bilvei, og i sør er det en forholdsvis smal tursti.

Området er tidligere kartlagt i flere omganger etter DN-håndbok 13. Hele dammen er kartlagt som en *Isdam*, med verdi: *Svært viktig*. I faktaarket er det opplyst at det finnes liten salamander (småsalamander) i dammen. Skogen i sør, mot kalkfjellet, er kartlagt som kalkskog etter DN-håndbok 13 i 2017. I denne registreringen fikk skogen verdi: *Svært viktig*. Skogen nordøst for dammen er kartlagt som rik sump og kildeskog, med verdi: *Svært viktig*. Området er også utvalgskartlagt etter NiN i 2022. I forbindelse med denne kartleggingen er mange av de samme områdene som ble utfigurert som terrestre DN-håndbok 13 lokaliteter videreført. Disse er videreført med enkelte endringer i naturtype, og kun små endringer i avgrensninger. Partiet kartlagt som kalkskog etter DN-håndbok 13 er kartlagt som frisk kalkgranskog etter NiN. Partiet kartlagt som rik sump og kildeskog etter DN-håndbok 13 er delt i to, med gammel gråorhøgstaudekog lengst nordøst, og høgstaude-edellauvskog mot sørvest. Alle naturtyper kartlagt etter NiN i 2022 er videreført ved kartleggingen i 2024. Det er i tillegg også lagt til en kalkrik helofyttsump i sørøst. Frisk kalkgranskog, høgstaude-edellauvskog, og kalkrik helofyttsump er alle vurdert som sårbar (VU) på norsk rødliste for naturtyper. Høgstaude-edellauvskog er vurdert som sårbar (VU). Gammel gråorhøgstaudekog er ikke rødlistet, men er en naturtype med sentral økosystemfunksjon. Det finnes et parti med noe diffus naturtype i den nordvestre delen av området. Her dominerer kanadagullris (SE) i større parti, også med innslag av buskhyll (SE), samt bringebærkratt og mer nitrofile arter som brennesle.

Det er registrert noen rødlistet fugl og karplanter, to rødlistede sopp og ett rødlistet krepsdyr innenfor utredningsområdet.

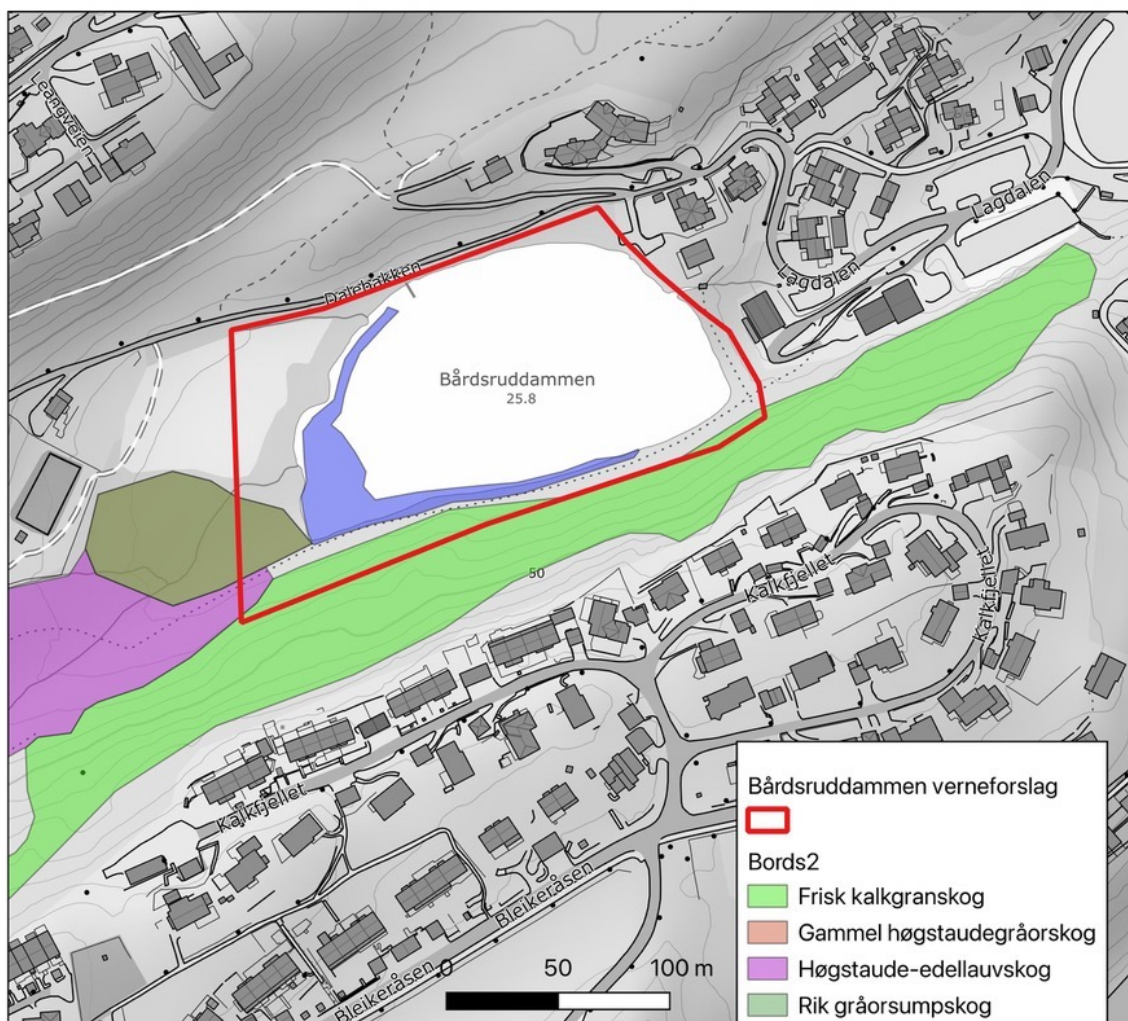
Tabell 29. Rødlistede arter kjent fra undersøkelsesområdet, Bårdsruddammen. Listen er delt opp etter artsgrupper, og artene er sortert med høyeste rødlistestatus først. Rødlistestatus er oppgitt i henhold til nyeste norske rødliste for arter.

Norsk navn	Latinsk navn	Rødlistestatus	Lokalitet
KARRPLANTER			
Ask	<i>Fraxinus excelsior</i>	Sterkt truet - EN	Bårdsruddammen
Alm	<i>Ulmus glabra</i>	Sterkt truet - EN	Bårdsruddammen
Blærestarr	<i>Carex rhynchophylla</i>	Nær truet - NT	Bårdsruddammen

Dronningstarr	<i>Carex pseudocyperus</i>	Nær truet - NT	Bårdsruddammen
SOPP			
Knollstilkjuke	<i>Polyporus tuberaster</i>	Nær truet - NT	Lagdalen
Skrukkeøre	<i>Auricularia mesenterica</i>	Nær truet - NT	Bårdsruddammen
FUGL			
Hettemåke	<i>Chroicocephalus ridibundus</i>	Kritisk truet - CR	Bårdsruddammen
Grønnefink	<i>Chloris chloris</i>	Sårbar - VU	Bårdsruddammen
Sivhøne	<i>Gallinula chloropus</i>	Sårbar - VU	Bårdsruddammen
Sothøne	<i>Fulica atra</i>	Sårbar - VU	Bårdsruddammen
Fiskemåke	<i>Larus canus</i>	Sårbar - VU	Bårdsruddammen
Krepsdyr			
Bredhaleprikkdaffne	<i>Ceriodaphnia laticudata</i>	Nær truet - NT	Bårdsruddammen

Tabell 30. Rødlistede naturtypelokaliteter som forekommer innenfor undersøkelsesområdet Bårdsruddammen. Rødlitestatus er oppgitt i henhold til nyeste norske rødliste for naturtyper. For områder merket med * inngår kun deler av det opprinnelige polygonet innenfor utredningsområdet. Det er størrelsen på hele polygonet, med delen utenfor utredningsområdet som er oppgitt først. Den delen av polygonet som er innenfor prosjektområdet er oppgitt i parentes.

Områdenavn - NiN Id	Naturtype (rødlistekategori)	Tilstand	Natur-mangfold	Lokalitetskvalitet	Areal (daa)
Bårdsruddammen V3 * (NINFP2210091735)	C 19 Høgstaude-edellauvskog (sårbar – VU)	Moderat	Stort	Høy	6,5
Bårdsruddammen V5 (NINFP2410168781)	E9 Kalkrik helofyttsump (sårbar – VU)	Moderat	Lite	Lav	2,3
Bårdsruddammen S (NINFP2210091744)	C5.1 Frisk kalkgranskog (sårbar – VU)	Moderat	Moderat	Moderat	7,5 (0,4)

Figur 86. Det undersøkte området kalt Bårdsruddammen er avgrenset med rødt omriss, og naturtypelokaliteter som er registrert etter Miljødirektoratets kartleggingsinstruks er oppmerket forskjellige farger.

17.2 Forvaltningsrelevante problemstillinger

Det lå to gamle oljefat i bekken øst for Bårdsruddammen og et eldre plastrør nær veien i nordvest. Disse bør fjernes.

Det finnes en del fremmede arter spredt i utredningsområdet rundt Bårdsruddammen. Stedvis danner enkelte av disse tette matter som fullstendig utskygger stedegne arter i feltsjiktet, og stedvis i tresjiktet. Blant disse trekkes kanadagullris (SE) i nordøst og vest, snøbær (HI) i nordøst, skogskjegg (SE) i nordøst, villvin (SE) i nord, mongolspringrø (SE) langs større parti i øst, buskhyll (SE) i vest, platanlønn (SE) i sørvest særlig fram. Disse bør lukes ut. Det finnes også svært mye skvallerkål som problem-art i feltsjiktet i nord. Stedvis danner den store tepper som skygger ut all annen vegetasjon i feltsjiktet. Denne bør fjernes. Om det ikke er tilstrekkelig med slått eller lusing kan det vurderes å legge på presenning over en eller to vekstsesonger. Det er også registrert suter (HI) i Bårdsruddammen.

17.3 Usikkerhet og alternative valg

Lokalitetene med frisk kalkgranskog og høgstaude-edellauvskog fra utvalgskartleggingen i 2022 er bare befart i den delen av lokalitetene som ligger innenfor prosjektgrensen. Dette er opprinnelig større, tidligere kartlagte NiN-lokaliteter. Delen av lokaliteten med og høgstaude-edellauvskog ble vurdert til å stemme overens med Miljødirektoratets instruks, og derfor er hele lokaliteten valgt videreført, fremfor å skille ut en egen polygon med typen som er tilpasset prosjektgrensen fra 2024. For den friske kalkgranskogen var den delen som lå innenfor prosjektområdet av en tørrere utforming, med skifret og delvis raspreget tørkeutsatte løsmasser, også stedvis med mosedekke, som heller mer mot bærlyng-kalklågurtskog (T4-C8), en kalklågurtskog (T4-C4). Dette tilsier at det trolig er snakk om C51 - Kalkgranskog, heller en C5.1 - Frisk kalkgranskog i dette partiet. Da dette området bare inngår som et mindre parti av en opprinnelig større lokalitet var det ikke ansett hensiktsmessig å splitte lokaliteten i en mindre kalkgranskog. Det er usikkert om dette var beste måten å løse det på. I det opprinnelige polygonet fra 2022 er det angitt en 100% dekning av T4-C4. Trolig skulle det minst ligget et 20% innslag av T4-C-8, og antakelig skulle det blitt skilt ut et eget parti kalkgranskog.

I det nordvestre hjørnet av området er det basiskartlagt et parti med løs sterkt endret fastmark med jordekke. Dette området er tett på fullstendig dominert av kanadagullris (SE) mongolspringfrø (SE) og rødhyll (SE). Det kan ikke utelukkes at dette området har et semi-naturlig opphav, og i senere tid er tatt over av fremmedarter i gjenvekstsukcesjon. Artssammensetningen som finnes her i dag, kombinert med innslag av mer nitrofile arter som større parti brennesle gjør at dette partiet ble vurdert til løst sterkt endret fastmark med jordekke.

17.4 Bilder

Figur 87. Bårdsruddammen sett fra nordøst mot sør. Foto: Knut Hessen, 20.08.2024.

Figur 88. Skvallerkål dekker stedvis fullstendig feltsjiktet i nord. Foto: Knut Hessen, 20.08.2024.

Figur 89. Villvin (SE) brer seg kraftig ut både i felt og tresjikt i nordøst. Foto: Knut Hessen, 20.08.2024.

Figur 90. Kannadagullris (SE) finnes stedvis, men utgjør spesielt i nordøst et svært tett dekke i feltsjiktet. Foto: Knut Hessen, 20.08.2024.

Figur 91. Det finnes et plastrør ved veien i nordøst (til venstre) og to gamle oljefat i bekken i vest (til høyre). Foto: Knut Hessen, 20.08.2024.

Figur 92. Kalkrik helofyttsump i sørvest. Foto: Knut Hessen, 20.08.2024.

Figur 93. Begge bildene er fra området tidligere kartlagt som C5.1-Frisk kalkgranskog. Delen som var innenfor prosjektgrensen i 2024 var av en tørrere utforming, mer passende til C5-Kalkgranskog, med mer skifret og delvis rasmarkspreg og lite karplanter i feltsjiktet (til venstre) og mosedominans (til høyre). Foto: Knut Hessen, 20.08.2024.

18 SYVERSTADDAMMENE

Kartlegger: Sara Margrete Gilberg Nyjordet

Kartleggingsdato: 26. juni 2024

18.1 Naturmangfold

Prosjektområdet Syverstaddammen er 41 daa stort, men drøyt halvparten av arealet er vann, og landarealet som ble kartlagt ligger som smale striper rundt vannet. Prosjektområdet ligger et lite stykke nord for Leangbukta i Asker, ved Syverstadbråten, mellom E18 og fjorden. Området har berggrunn som består av svært kalkrik leirskifer med tynne lag av siltstein og kalkstein, samt av kalkrik sandstein med skifer og tynne kalksteinslag (NGU 2025a). Over berggrunnen er det et løsmassedekke med forvittringsmateriale, og i et mindre parti i sørvest er det hav-, fjord- og strandavsetninger (NGU 2025b). Det kartlagte området ligger i et populært tur- og rekreasjonsområde nært Asker sentrum. Det er flere tilrettelagte stier i området, blant annet er det stier hele veien rundt Syverstaddammen, men i varierende avstand fra vannkanten.

Det var fra tidligere registrert flere lokaliteter med naturtyper etter DN-håndbok 13 som samlet dekker hele utrendingsområdet. Lokalitetene hadde ulike varianter av kalkrike skogstyper, delt ut ifra treslagsdominans og andre variabler. I tillegg var selve Syverstaddammen registrert som dam med utforming isdam. Dammen er ikke videreført i den nye kartlegginga etter Miljødirektoratets instruks, ettersom den nye metodikken omfatter kun terrestriske naturtyper.

Under den nye kartlegginga av området i 2024 ble mye av området kartlagt som naturtypelokaliteter etter Miljødirektoratets kartleggingsinstruks. Arealet som ikke ligger innenfor naturtypelokalitetene er områder som er å regne som sterkt endra mark, med oppbygde fyllinger og opparbeida tursti. Fullstendig oversikt over de kartlagte naturtypelokalitetene finnes i Tabell 32 og i kartet Figur 94. Innenfor undersøkelsesområdet ble det kartlagt 4,5 daa av den sterkt trua (EN) naturtypen kalkedellauvskog, der 4,3 daa av dette arealet er kalkhasselskog (EN). I tillegg forekommer den sårbare (VU) naturtypen tørkeutsatt kalkgranskog med 7,3 daa og den nær trua (NT) naturtypen frisk rik edellauvskog med 0,6 daa. Innenfor undersøkelsesområdet er det også et 1,3 daa stort areal med rik gråorsumpskog, som er en naturtype med sentral økosystemfunksjon.

Det er registrert flere rødlista arter innenfor kartleggingsområdet, særlig fugl, men også enkelte karplanter, sopp og amfibier. Fugl er omtalt i en egen rapport av Larsen (2024). Flere av de registrerte artene er knyttet til dammen og kanten av denne, med dronningstarr (NT), korsandemat (NT) og storsalamander (NT). Ellers er de fleste andre artene knyttet til skog. Lista i Tabell 31 er noe usikker ettersom det er svært mange registreringer i Artskart fra området rundt Syverstaddammen og flere av disse har nokså unøyaktig koordinatpresisjon.

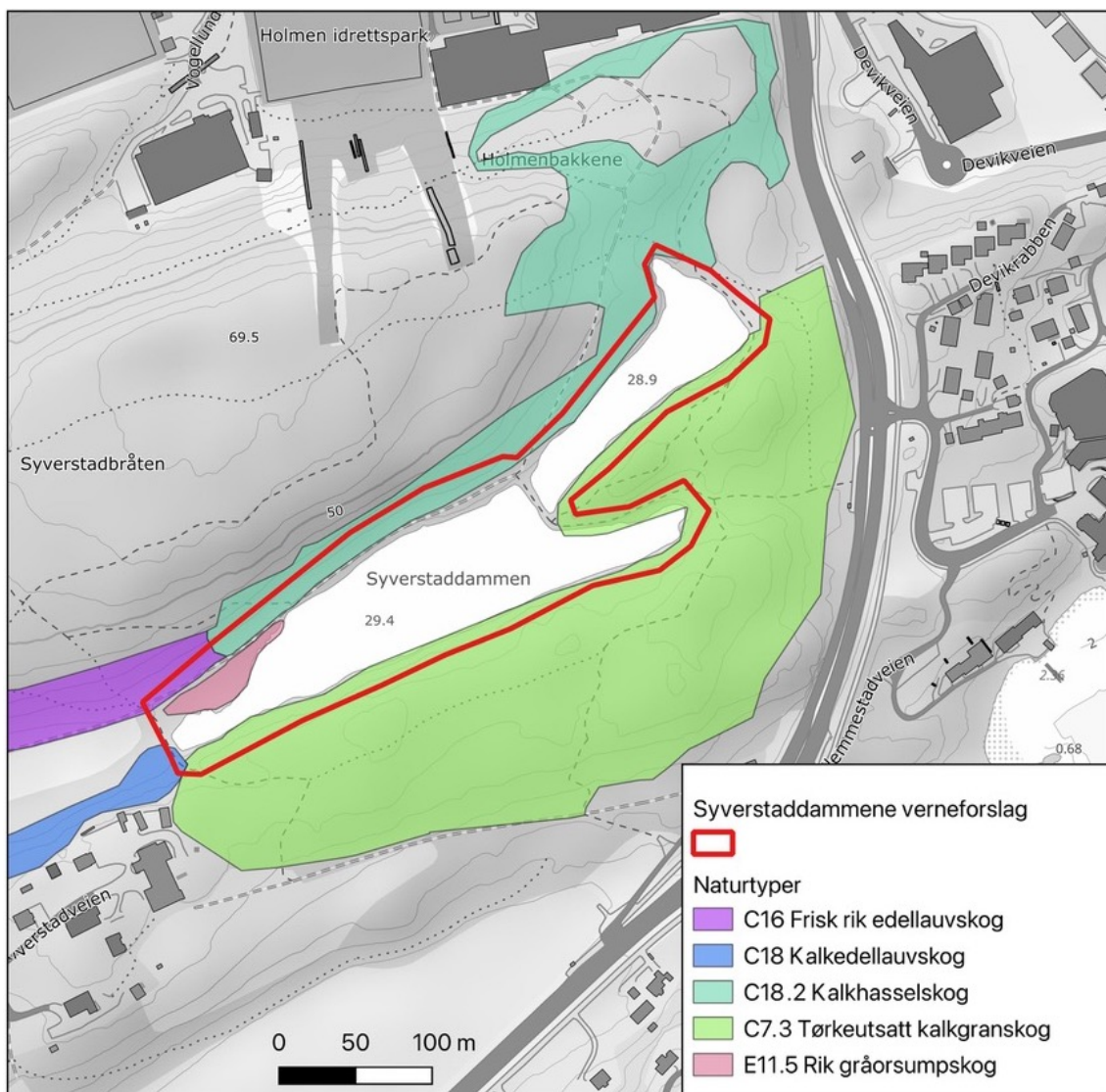
Tabell 31. Rødlistede arter kjent fra undersøkelsesområdet rundt Syverstaddammen. Artene er listet i alfabetisk rekkefølge etter latinsk navn. Rødlistestatus er oppgitt i henhold til nyeste norske rødliste for arter. Det er også mange registreringer i Artskart tett inntil undersøkelsesområdet der koordinatpresisjonen gjør at de like gjerne kan finnes innenfor området, men disse er ikke inkludert her.

Norsk navn	Latinsk navn	Rødlistestatus	Lokalitet
KARPLANTER			
Ask	<i>Fraxinus excelsior</i>	Sterkt trua - EN	Flere steder
Åkermåne	<i>Agrimonia eupatoria</i>	Nær trua - NT	Registrert et par steder: i sørvest og i øst
Dronningstarr	<i>Carex pseudocyperus</i>	Nær trua - NT	Flere steder rundt dammen
Korsandemat	<i>Lemna trisulca</i>	Nær trua - NT	Flere steder

Lind	<i>Tilia cordata</i>	Nær trua - NT	Flere steder
SOPP			
Korallkjuke	<i>Grifola frondosa</i>	Sårbar - VU	I nordøst, upresis registrering
Svartsonekjuke	<i>Phellinus nigrolimitatus</i>	Nær trua - NT	I øst
Rynkeskinn	<i>Phlebia centrifuga</i>	Nær trua - NT	To steder i øst
AMFIBIER, REPTILER			
Storsalamander	<i>Triturus cristatus</i>	Nær trua - NT	Flere steder i dammen
FUGL			
Hettemåke	<i>Chroicocephalus ridibundus</i>	Kritisk trua - CR	Registrert ett eller flere steder innenfor kartleggingsområdet
Dvergdykker	<i>Tachybaptus ruficollis</i>	Sterkt trua - EN	
Hønehauk	<i>Astur gentilis</i>	Sårbar - VU	
Grønnfink	<i>Chloris chloris</i>	Sårbar - VU	
Gulspurv	<i>Emberiza citrinella</i>	Sårbar - VU	
Sothøne	<i>Fulica atra</i>	Sårbar - VU	
Sivhøne	<i>Gallinula chloropus</i>	Sårbar - VU	
Gråmåke	<i>Larus argentatus</i>	Sårbar - VU	
Fiskemåke	<i>Larus canus</i>	Sårbar - VU	
Båndkorsnebb	<i>Loxia leucoptera</i>	Sårbar - VU	
Fiskeørn	<i>Pandion haliaetus</i>	Sårbar - VU	
Gjøk	<i>Cuculus canorus</i>	Nær trua - NT	
Taksvale	<i>Delichon urbicum</i>	Nær trua - NT	
Tjeld	<i>Haematopus ostralegus</i>	Nær trua - NT	
Nattergal	<i>Luscinia luscinia</i>	Nær trua - NT	
Snadderand	<i>Mareca strepera</i>	Nær trua - NT	
Gråspurv	<i>Passer domesticus</i>	Nær trua - NT	
Storskarv	<i>Phalacrocorax carbo</i>	Nær trua - NT	
Stær	<i>Sturnus vulgaris</i>	Nær trua - NT	

Tabell 32. Røddlistede naturtypelokaliteter som forekommer innenfor undersøkelsesområdet rundt Syverstaddammen. Røddlistestatus er oppgitt i henhold til nyeste norske røddliste for naturtyper. Naturtyper markert med * er ikke røddlistet, men kartlegges fordi de er naturtyper med sentral økosystemfunksjon. For areal er det først oppgitt totalarealet til hver lokalitet, deretter hvor mye som ligger innenfor undersøkelsesområdet.

Områdenavn - NiN Id	Naturtype (røddlistekategori)	Tilstand	Natur-mangfold	Lokalitetskvalitet	Areal (daa)
Syverstadbråten 6 (NINFP2410153119)	C16 Frisk rik edellauvskog (nær trua - NT)	Moderat	Moderat	Moderat	8,4 / 0,6
Syvertstadbråten øst (NINFP2410168782)	C18.2 Kalkhasselskog (sterkt trua - EN)	God	Stort	Svært høy	24,5 / 4,3
Syverstadveien (NINFP2410152731)	C7.3 Tørkeutsatt kalkgranskog (sårbar - VU)	God	Stort	Svært høy	68,0 / 7,3
Syverstadveien V (NINFP2410153116)	C18 Kalkedellauvskog (sterkt trua - EN)	Moderat	Lite	Lav	3,5 / 0,1
Syverstadbråten 8 (NINFP2410153113)	E11.5 Rik gråorsumpskog* (sentral økosystemfunksjon)	God	Moderat	Høy	1,3 / 1,3

Figur 94. Det undersøkte området rundt Syverstaddammen er avgrenset med rødt omriss. Her ble det kartlagt fem lokaliteter med naturtyper etter Miljødirektoratets kartleggingsinstruks i 2024, vist med figurer i ulike farger som symboliserer naturtypen. Fire av lokalitetene har bare en mindre del innenfor kartleggingsområdet for dette prosjektet, mens mesteparten av arealet ligger utenfor.

18.2 Forvaltningsrelevante problemstillinger

I rødlistevurderingene for de forskjellige skogstypene som er registrert innenfor området nevnes det flere trusler for naturtypene: nedbygging og omgjøring av areal, slitasje, fremmede trær og buskslag, skogbruk, og aske- og almeskuddsjuke (Artsdatabanken 2018). Lite av dette virker likevel å være store trusler i skogsområdene rundt Syverstaddammen.

Det er flere turstier gjennom det kartlagte området og ferdselen i området ser ut til å være konsentrert til disse. Det meste av terrenget utenfor stiene er nokså bratt og vanskelig å ferdes i. Det ble ikke observert slitasje som ble vurdert som problematisk under feltarbeidet i 2024, men området har enkelte partier med kraftig slitasje (Figur 95). Det er mulig hogging av trær eller bruk av død ved til bålpyring forekommer i de nærliggende skogsområdene, men det er nok mindre aktuelt i skråningene ned mot dammen. Det er registrert enkelte fremmedarter fra området. Fremmedarter i høyeste risikokategori bør prioriteres for bekjempelse. Det ble ikke observert syke alm- eller asketrær i løpet av feltarbeidet. Alle former for nedbygging eller nye inngrep bør som hovedregel unngås. Endringer i vannstanden vil kunne påvirke den registrerte lokaliteten med rik gråorsumpskog.

18.3 Usikkerhet og alternative valg

Det er en generell usikkerhet knyttet til naturtypene som er registrert og avgrensingene av dem. Alle lokalitetene har kalkrike naturtyper som i tillegg er avgrensa på grunnlag av tresjiktets dominans. De høyeste kalknivåene i skog er gjerne vanskelige å kartlegge fordi en ofte trenger soppregistreringer for å vurdere dette, som igjen er avhengig av en god soppsesong. Berggrunnen kan likevel gi gode indikasjoner om kalknivå. Hvilket treslag som dominerer i tresjiktet er ofte noe som varierer gjennom et skogsområde og gjør at det er vanskelig å trekke eksakte grenser. For disse vurderingene må en gjerne gjøre vurderinger på en noe grovere skala.

18.4 Bilder

Figur 95. Ved den nordøstre enden av dammen står det en benk, og i et område rundt benken er feltsjiktet slitt helt bort. Foto: Sara Margrete Gilberg Nyjordet, 26.06.24.

Figur 96. Rundt hele Syverstaddammen finnes det turstier, der flere er opparbeida og blir kartlagt som striper med sterkt endra mark som bryter opp skogsområdene. Foto: Sara Margrete Gilberg Nyjordet, 26.06.24.

Figur 97. Rundt Syverstaddammen er det bratte skråninger, noe som gjør at folk i hovedsak følger stiene og at det blir lite slitasje utenfor disse. Foto: Sara Margrete Gilberg Nyjordet, 26.06.24.

KILDER

Abel, K. 2013. Skjøtselsplan for Solli, slåttemark, Asker kommune, Akershus fylke. Hentet 16.01.24 fra <https://felles.naturbase.no/api/dokument/hent/10141238.PDF>

Abel, K. 2012. Skjøtselsplan for Hvalstrand bad, slåttemark. Hentet 13.01.24 fra <https://felles.naturbase.no/api/dokument/hent/10109178.PDF>

Artsdatabanken. 2018. Norsk rødliste for naturtyper 2018. <https://www.artsdatabanken.no/rodlistefornaturtyper>

Artsdatabanken. 2021. Norsk rødliste for arter 2021. <https://www.artsdatabanken.no/lister/rodlisteforarter/2021/>

Artsdatabanken. 2023. Fremmedartslista 2023. Hentet 27.1.2024 fra <https://artsdatabanken.no/lister/fremmedartslista/2023?TaxonRank=AssessedAtSameRank>

Artsdatabanken. 2024a. Natur i Norge. Hentet 27.1.2024 fra <https://www.artsdatabanken.no/NiN>

Artsdatabanken. 2025. Artskart. Hentet fra <https://artskart.artsdatabanken.no/>

Bichsel, M. 2017. Skjøtselsplan for slåttemark på Kojatangen, Asker kommune, Akershus. BioFokus-notat 2017-53. Stiftelsen BioFokus. Oslo Hentet 27.01.2024 fra <https://lager.biofokus.no/biofokus-notat/biofokusnotat2017-53.pdf>

Larsen, B. H. 2024. Fugleregistreringer i områder aktuelle for vern i Asker kommune i 2024. Miljøfaglig Utredning Rapport 2024-115. 31 s. ISBN 978-82-345-0661-1.

Miljødirektoratet. 2024a. Kartleggingsinstruks – Kartlegging av terrestriske Naturtyper etter NiN2. M-2209.

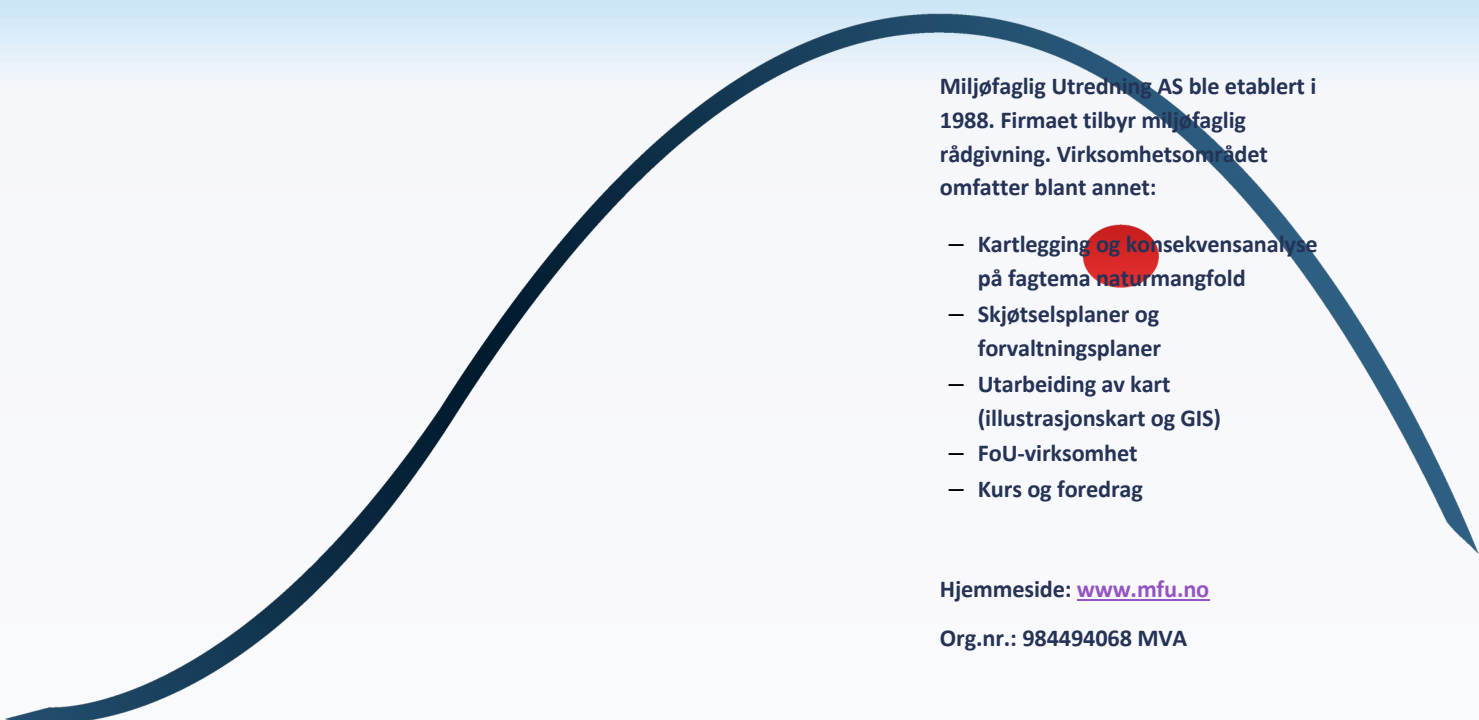
Miljødirektoratet. 2024b (versjon februar 2024). Oppdragsbeskrivelse for Naturkartlegging i verneområder 2024. Hentet 27.01.2024 fra https://ninkartlegging.miljodirektoratet.no/Oppdragsbeskrivelser%20for%20Basiskartlegging%20i%20verneomr%C3%A5der_2024.pdf

Miljødirektoratet. 2025. Naturbase. Hentet 27.01.2024 fra <https://geocortex02.miljodirektoratet.no/Html5Viewer/?viewer=naturbase>

NGU. 2025a. Norges geologisk undersøkelse. Berggrunnskart. Hentet 27.01.2024 fra https://geo.ngu.no/kart/berggrunn_mobil/

NGU. 2025b. Norges geologisk undersøkelse. Løsmassekart. Hentet 27.01.2024 fra https://geo.ngu.no/kart/losmasse_mobil/

Vann-nett 2025. Hentet 22.01.2025 fra <https://vann-nett.no/waterbodies/010-309-L/factsheet/summary>

Miljøfaglig Utredning AS ble etablert i 1988. Firmaet tilbyr miljøfaglig rådgivning. Virksomhetsområdet omfatter blant annet:

- Kartlegging og konsekvensanalyse på fagtema naturmangfold
- Skjøtselsplaner og forvaltningsplaner
- Utarbeiding av kart (illustrasjonskart og GIS)
- FoU-virksomhet
- Kurs og foredrag

Hjemmeside: www.mfu.no

Org.nr.: 984494068 MVA